

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby

Učíme (sa) pre život

Dokument	<i>Školský vzdelávací program</i>
Počet strán	237
V pedagogickej rade prerokovaný	26.08.2026
Radou školy prerokovaný	02.09.2026
Platnosť od	02.09.2026
Vydáva	<i>Mgr. Laura Hudáková, riaditeľ školy</i>

Učebný plán a učebné osnovy podľa ŠVP 2023 sú zavádzané od 1. ročníka (ďalej UP+UO/2023) v školskom roku 2026/2027 a postupne v reformných ročníkoch nahradia učebný plán a učebné osnovy vypracované podľa Dodatku č. 8 k ŠVP 2015 (ďalej UP+UO/2020).

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby je vypracovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31. 3. 2023 pod číslom 2023/831:7-A2140 s platnosťou od 1. 9. 2023

Dodatok č.	Dátum schválenia	Číslo schválenia	Platnosť od
1.	10.10.2023	2023/10619:9-C2140	10.10.2023
2.	07.06.2024	2024/13599:1-C2141	01.09.2024
3.	25.04.2025	2025/7937:1-C2141	01.05.2025
4.	23.02.2026	2026/10555:3-A3610	01.03.2026
5.	22.04.2026	2026/10555:5-A3610	01.09.2026

Dodatky 1. – 5. sú zároveň v súlade s Dodatkom č. 8 k ŠVP schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zo dňa 06.02.2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 a číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

OBSAH

1 VŠEOBECNÉ ÚDAJE O ŠKOLE	5
2 VÍZIA, MISIA A HODNOTY ŠKOLY.....	9
3 CHARAKTERISTIKA A CIELE ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	10
3.1 Vymedzenie cieľov výchovno-vzdelávacej činnosti	10
3.2 Vymedzenie vlastných cieľov	12
4 UČEBNÉ PLÁNY	14
4.1 Vzdelávacie oblasti	15
4.2 Vzdelávacie štandardy.....	16
4.3 Rámcový učebný plán	18
5 UČEBNÉ OSNOVY	19
6 HODNOTENIE ŽIAKOV V ZÁKLADNOM VZDELÁVANÍ.....	20
6.1 Formy hodnotenia	21
6.2 Priebežné hodnotenie	26
6.3 Priebežné hodnotenie vo vzdelávacích predmetoch	29
6.4 Súhrnné hodnotenie.....	41
7 TEMATICKÉ DNI	43
8 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO- VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA ..	44
8.1 Úpravy obsahu a hodnotenia pre žiakov s vývinovými poruchami učenia (VPU).....	46
8.2 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS)	47
8.3 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti (PAP).....	48
8.4 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou správania (PS)	48
8.5 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa	49
8.6 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (VIN).....	50
8.7 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (MP)	51
8.8 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov chorých alebo zdravotne oslabených (CHaZO)	53
8.9 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s telesným postihnutím (TP)	54
8.10 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zrakovým postihnutím (ZP).....	55
8.11 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím (SP)	57
8.12 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím (VNP)	58
9 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA CUDZINCOV	59
10 STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA.....	61
11 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE.....	64
PRÍLOHY	65

Príloha A Učebné osnovy - I. cyklus.....	65
A.1 Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia	65
A.1.1 Slovenský jazyk a literatúra	65
A.1.2 Anglický jazyk.....	83
A.2 Vzdelávacia oblasť Matematika a informatika.....	92
A.2.1 Matematika	92
A.2.2 Informatika	119
A.3 Vzdelávacia oblasť Človek a príroda	126
A.3.1 Človek a príroda	126
A.4 Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť	140
A.4.1 Človek a spoločnosť	140
A.4.2 Etická výchova	151
A.4.3 Náboženská výchova Rímskokatolíckej cirkvi	159
A.4.4 Náboženská výchova Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania.....	167
A.4.5 Komunitný kruh.....	173
A.5 Človek a svet práce.....	184
A.5.1 Človek a svet práce.....	184
A.6 Umenie a kultúra	192
A.6.1 Hudobná výchova	192
A.6.2 Výtvarná výchova.....	200
A.7 Zdravie a pohyb.....	207
A.7.1 Telesná a športová výchova	207
Príloha B Tematické dni	216
Príloha C Normatívne výkonové tabuľky pre hodnotenie Telesnej a športovej výchovy.....	224
Príloha D Didaktické hry a účelové cvičenia.....	234

1 VŠEOBECNÉ ÚDAJE O ŠKOLE

ŠKOLA	
Názov	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Adresa	Hlavná 299, 925 03 Horné Saliby
IČO	37836692
DIČ	2021623681
Kontakt	telefónne číslo 031 7852232
	e-mail zsms.hsaliby@gmail.com
Typ školy	plnoorganizovaná základná škola
Web	www.zsmshornesaliby.edulife.sk
Vyučovací jazyk	slovenský
Forma vzdelávania	• denná • dištančná - v súlade s platnou legislatívou: - v celom rozsahu vzdelávania pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody, - v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu, vrátane žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, - v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľky školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu, - v rozsahu podľa rozhodnutia ministra školstva, vedy, výskumu a športu v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov, - v nevyhnutne potrebnom rozsahu, najviac však jeden mesiac (zo závažných organizačných dôvodov, z technických dôvodov napr. havária v budove školy, rekonštrukcia budovy školy, z hygienicko-epidemiologických dôvodov, na základe nariadeného opatrenia príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva alebo z iných dôvodov, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť a zdravie detí a zamestnancov alebo môžu spôsobiť závažné škody na majetku. Dištančné vzdelávanie je organizované bez priameho kontaktu učiteľa alebo odborného zamestnanca so žiakom, komunikáciou prostredníctvom dostupných komunikačných prostriedkov.

Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie (ISCED 1)	Nižšie stredné vzdelanie (ISCED 2)
	Žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka 2. cyklu základného vzdelávania získa primárne vzdelanie (ISCED 1) a úroveň 1 Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR: 1).	Žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka 3. cyklu základného vzdelávania získa nižšie stredné vzdelanie (ISCED 2) a úroveň 2 Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR: 2).
	Podmienkou úspešného absolvovania vzdelávacieho programu na účely získania príslušného stupňa vzdelania sa považuje splnenie požiadaviek minimálneho učebného výstupu. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.	
Dĺžka vzdelávania	Základné vzdelávanie má deväť ročníkov. Vnútorňá štruktúra kurikula základného vzdelávania reflektuje potrebnú rôznorodosť vzdelávacích ciest žiakov a je usporiadaná do troch po sebe idúcich a na seba nadväzujúcich vzdelávacích cyklov.	
	Prvý cyklus	Druhý cyklus
	3 roky	2 roky
	1. – 3. ročník	4. – 5. ročník
Riaditeľka školy	Mgr. Laura Hudáková	

ZRIAĎOVATEĽ	
Názov	Obec Horné Saliby
Adresa	Hlavná 297, 925 03 Horné Saliby
Starosta obce	Ing. Pavol Dobosy
Kontakt	telefónne číslo 031 785 23 99
	e-mail hornesaliby@hornesaliby.sk

Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby bola zriadená ako samostatná rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou dňa 1. júla 2002 Obcou Horné Saliby. Škola však nadväzuje na hlbokú tradíciu vzdelávania v obci, ktorej historické počiatky spadajú do septembra 1945. Sídli v tichom, vidieckom a bezpečnom prostredí v centrálnej časti obce, pričom areál ponúka dostatok zelene a priestoru pre rozvoj detí. Školu tvoria základná škola, materská škola, školský klub detí (ŠKD) a školská jedáleň. Pod rovnakou adresou a v koexistencii pôsobí aj škola s vyučovacím jazykom maďarským Széchenyi István Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Óvoda.

Výchovno-vzdelávací proces prebieha v troch hlavných stavebných objektoch, ktoré vznikali v rôznych historických etapách:

- hlavná budova - odovzdaná do užívania v roku 1958, slúži pre potreby 4 kmeňových tried a riaditeľstva,

- prístavba školy - odovzdaná do užívania v roku 1992, je priamo prepojená s hlavnou budovou, nachádzajú sa tu kmeňové triedy 3 ročníkov a 2 odborné učebne IKT, v spojovacej časti sa nachádza jazyková učebňa, knižnica so študovňou,
- jubilejná škola - samostatne stojaca, odľahlejšia historická budova z roku 1928, v ktorej sa vyučujú najmladší žiaci (spravidla 1. a 2. ročník) a popoludní slúži pre potreby ŠKD.

Dispozičné riešenie a vybavenie objektov školy

Popis objektu a prevádzky	
Hlavná budova	Dvojpodlažná budova , ktorú tvorí <u>Prízemie</u> – vstupná chodba, miestnosť pre vrátnika, chodba so 4 kmeňovými triedami, miestnosť pre PZ, kancelária riaditeľa – pre ZŠ s MŠ Hlavná 299 Horné Saliby a zvlášť pre ZŠ s MŠ Istvána Széchenyiho s VJM Horné Saliby, sociálne zariadenie pre zamestnancov (zvlášť priestor pre ženy a mužov, pre personál - 2 WC misy, 2 umývadlá), sociálne zariadenie pre žiakov (zvlášť priestor pre dievčatá a chlapcov, pre chlapcov – 3 WC misy, 4 pisoáre a 2 umývadlá, pre dievčatá – 4 WC misy, 2 umývadlá) <u>1.poschodie</u> – priestory sú v užívaní Základnej školy s materskou školou Istvána Széchenyiho s VJM Horné Saliby. <u>V suteréne</u> hlavnej budovy sa nachádzajú priestory na odkladanie vrchného odevu a obuvi - šatne pre žiakov II. stupňa, šatne pre žiakov ZŠ s VJM, miestnosť pre nepedagogických zamestnancov – dielňa školníka a miestnosť pre upratovačky, odborná učebňa cudzích jazykov, 2 sklady a bufet. Súčasťou školy je aj knižnica so študovňou.
Hlavná budova • prístavba	<u>Prízemie</u> – priestory sú v užívaní Základnej školy s materskou školou Istvána Széchenyiho s VJM Horné Saliby. <u>1.poschodie</u> - nachádzajú sa tu 3 kmeňové triedy, miestnosť pre PZ, nachádzajú priestory na odkladanie vrchného odevu a obuvi - šatňa pre 2 triedy I. stupňa, sociálne zariadenie pre zamestnancov (pre personál – 1 WC misa, 1 umývadlo), sociálne zariadenie pre žiakov (zvlášť priestor pre dievčatá a chlapcov, pre chlapcov – 1 WC misa, 3 pisoáre a 4 umývadlá, pre dievčatá – 3 WC misy, 4 umývadlá). Súčasťou prístavby sú dve odborné učebne informatiky. <u>2. poschodie</u> - priestory sú v užívaní Základnej školy s materskou školou Istvána Széchenyiho s VJM Horné Saliby.
Vedľajšia budova - elokované pracovisko	Jednopodlažná budova, ktorú tvorí vstupná chodba, tri kmeňové triedy I. stupňa, spoločný priestor - herňa, priestory na odkladanie vrchného odevu a obuvi - šatne pri triedach, miestnosť pre PZ, miestnosť pre upratovačku, sociálne zariadenie pre zamestnancov (1 misa), sociálne zariadenie pre žiakov (zvlášť priestor pre dievčatá a chlapcov, chlapci 2 pisoáre, 1 misa, dievčatá 2 misy). Budova je podpivničená, s povalou, na chodbe je umývadlo. Kmeňové triedy po vyučovaní slúžia ako samostatné triedy pre ŠKD.

Budova telocvične	Jednopodlažná budova, ktorú tvorí: Prízemie: chodby, veľká telocvična, 4 šatne, WC dievčatá, WC chlapci, sprchy, sklad telovýchovného náradia.
Budova školskej jedálne	ŠJ sídli v budove Domu služieb oproti budove školy. Nachádza sa na 3. poschodí a tvorí ju školská kuchyňa a školská jedáleň, sklady školskej kuchyne, kancelária vedúcej školskej jedálne, WC pre žiakov aj personál.

Rozsiahly školský areál je koncipovaný s dôrazom na prepojenie teoretického vzdelávania s oddychom, športom a ekológiou. Športovú zónu tvoria telocvična a vonkajšie ihriská (bežecká dráha, ihriská pre kolektívne športy, multifunkčné ihrisko) slúžiace na rozvoj telesnej kultúry. Oddychovú a zelenú zónu tvoria dvor s parkovou úpravou, drevinami a trávnatými plochami slúžiaci na rekreáciu žiakov počas prestávok, ako exteriérová učebňa a na činnosti ŠKD. Zázemie pre predprimárne vzdelávanie v materskej škole je vyhradené a oplotené a v areáli sa nachádzajú hracie prvky prispôsobené pre bezpečnú prevádzku materskej školy.

2 VÍZIA, MISIA A HODNOTY ŠKOLY

VÍZIA ŠKOLY

„Škola je miesto na formovanie dobrých, múdrych, aktívnych a šťastných žiakov.“

MISIA ŠKOLY

Naším každodenným poslaním je premieňať víziu na realitu zavádzaním moderných, inovatívnych metód do vyučovania a rešpektovaním individuality každého žiaka. Vytvárame bezpečné prostredie, v ktorom dôsledne uplatňujeme jasné pravidlá, empatiu a vzájomnú úctu. Denne rozvíjame potenciál všetkých žiakov a u žiakov so zdravotným znevýhodnením budujeme zručnosti potrebné pre ich úspešné začlenenie do spoločnosti. Aktívne podporujeme otvorenú komunikáciu a tímovú spoluprácu, ktoré tvoria základ fungovania celej školskej komunity. Týmto krokmi systematicky formujeme múdrych, aktívnych a šťastných ľudí pripravených pre život.

HODNOTY ŠKOLY

Hodnoty našej školy tvoriace základ jej fungovania sú:

Empatia a úcta k druhým

Len človek, ktorý si váži iných, môže si vážiť sám seba – aktívne počúvame jeden druhého, chápeme problémy ostatných.

Spolupráca

Rozvíjame a podporujeme vzájomnú spoluprácu, ktorá je súčasťou každodenného života školy. Bez nej by škola nemohla riadne a efektívne fungovať.

Rešpektovanie pravidiel

Pomocou pravidiel vytvárame predvídateľné, bezpečné prostredie, dobré vzťahy medzi učiteľmi, deťmi, rodičmi, budujeme vnútorný zmysel jednotlivcov pre poriadok, podporujeme sebaovládanie.

Individualita

Rešpektujeme danosti každého žiaka, snažíme sa vytvoriť také podmienky, ktoré podporia rozvoj ich individuálneho potenciálu a u žiakov so zdravotným znevýhodnením rozvíjame schopnosti a zručnosti takým spôsobom, aby sa dokázali zaradiť do spoločnosti.

Inovativnosť

Do výchovno-vzdelávacieho procesu vnášame nové prístupy a metódy, ktoré zodpovedajú súčasným trendom a vedeckým poznatkom, meníme tradičnú školu na školu modernú.

Komunikácia

Aktívne počúvanie dáva v komunikácii pocit pochopenia, dôležitosti a rešpektu. Vzájomnou a otvorenou komunikáciou rozvíjame pozitívnu klímu školy.

3 CHARAKTERISTIKA A CIELE ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

3.1 Vymedzenie cieľov výchovno-vzdelávacej činnosti

Ciele výchovno-vzdelávacej činnosti v našej základnej škole priamo vychádzajú zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a z nového Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie. Strategickým zámerom našej školy v rámci kurikulárnej reformy je posun od mechanického memorovania k hlbokému porozumeniu, rozvoju kritického myslenia a schopnosti aplikovať vedomosti v reálnom živote. Výchova a vzdelávanie sú orientované na žiaka, rešpektujú jeho individuálny potenciál a pripravujú ho na úspešný osobný aj pracovný život v 21. storočí.

Hlavné ciele základného vzdelávania v našej škole sú totožné so zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len školský zákon) a so Štátnym vzdelávacím programom (ŠVP) schváleným 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140. Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakom:

- 1) Rozvoj kľúčových kompetencií a funkčných gramotností: Prepájať teoretické poznatky s praxou, rozvíjať čitateľskú, matematickú, prírodovednú, finančnú a digitálnu gramotnosť žiakov, získať a rozvíjať kompetencie v oblasti pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, umelecké a občianske kompetencie.
- 2) Kritické myslenie a riešenie problémov: Viesť žiakov k samostatnému vyhľadávaniu, overovaniu a kritickému vyhodnocovaniu informácií, analýze problémov a hľadaniu alternatívnych riešení.
- 3) Rozvoj komunikačných schopností: Formovať kultivovaný prejav v materinskom jazyku a pripraviť žiakov na plynulé využívanie cudzieho jazyka na stanovených komunikačných úrovniach podľa cyklov.
- 4) Podpora vnútornej motivácie k učeniu: Učiť žiakov, ako sa efektívne učiť, plánovať si prácu, niesť zodpovednosť za svoje vzdelávanie a vnímať chybu ako prirodzenú súčasť procesu učenia.
- 5) Emocionálna inteligencia a sociálne zručnosti: Podporovať tímovú spoluprácu, empatiu, rešpekt voči inakosti a schopnosť konštruktívne riešiť konflikty, pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie.
- 6) Hodnotové a občianske vedomie: Formovať u žiakov demokratické hodnoty, národnú hrdosť s globálnym nadhľadom a zmysel pre spoločenskú zodpovednosť, posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre, získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj úctu k

zákonom a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti

- 7) Zdravý životný štýl: naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje fyzické a duševné zdravie vrátane zdravej výživy, rozvíjať psychomotorické schopnosti a podporovať kladný vzťah k pohybu, športu, duševnému zdraviu a ochrane životného prostredia.

Realizácia cieľov v podmienkach kurikulárnej reformy

Pre dosiahnutie týchto cieľov uplatňujeme nasledujúce princípy:

- 1) Cyklické usporiadanie vzdelávania: Ciele a očakávané vzdelávacie výstupy plánujeme a vyhodnocujeme v rámci troch nadväzujúcich vzdelávacích cyklov, čo umožňuje rešpektovať individuálne tempo a potreby každého žiaka.
- 2) Aktívne učenie sa žiaka: Vo výučbe dominujú zážitkové, bádateľské a projektové metódy, pri ktorých je žiak objaviteľom a tvorcom poznania, nie iba pasívnym prijímateľom.
- 3) Formatívne hodnotenie: Hodnotenie neslúži len na kontrolu vedomostí (známkovanie), ale poskytuje žiakovi priebežnú, konštruktívnu spätnú väzbu, ktorá ho usmerňuje a motivuje k ďalšiemu pokroku.

Ciele sa dosahujú prostredníctvom:

- vytvárania a upevňovania kultúry a étosu školy;
- vyučovania zameraného na nadobúdanie doménových a prierezových gramotností;
- spolupráce s externým prostredím a neformálnym vzdelávaním.

Prvý cyklus (1. – 3. ročník ZŠ): Uvádzanie do gramotnosti

Úlohou prvého cyklu je, aby žiak získal vzťah k učeniu sa, vytvoril si pracovné návyky a pracovný režim, aktívne sa zapájal do práce, využíval kreativitu pre zlepšovanie svojich myšlienok. Vyučovanie ťažiskovo zabezpečuje učiteľ s aprobáciou na primárne vzdelávanie.

Druhý cyklus (4. – 5. ročník ZŠ): Zvládnutie základov gramotnosti

Úlohou druhého cyklu je, aby žiak dokázal bezpečne a jasne komunikovať svoje pocity, potreby a hranice, vyjadroval pre ne pochopenie u seba aj u iných a reflektoval svoje konanie a postoje. Zámerom súčasne je, aby žiak rozlišoval medzi faktami, domnienkami a hodnoteniami a aby nadobudol väčšiu samostatnosť v učení a prevzal časť zodpovednosti za svoje učenie, uvedomil si, čo je oblasťou jeho záujmu a čomu by sa chcel hlbšie venovať. Vyučovanie zabezpečujú spoločne a vyvážené učiteľia s aprobáciou na primárne vzdelávanie a učiteľia so špecializáciou na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo vyučovací predmet.

Tretí cyklus (6. – 9. ročník ZŠ): Rozvinutá gramotnosť

Úlohou tretieho cyklu je, aby žiak okrem rozvinutia všetkých gramotností dostal priestor aj na hlbší rozvoj v oblastiach svojho záujmu a vytvoril si tak predstavu o svojej profesijnej budúcnosti. V tomto kontexte cieľom je, aby vyjadroval záujem a bol motivovaný k samostatnej práci, pýtal si spätnú väzbu a pravidelne využíval kreatívny proces, analýzu, vyhodnocovanie a overovanie informácií pri učení sa. Vyučovanie zabezpečujú ťažiskovo učiteľia so špecializáciou na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo vyučovací predmet.

3.2 Vymedzenie vlastných cieľov

Vymedzenie vlastných cieľov školy prostredníctvom profilu žiaka na konci každého vzdelávacieho cyklu jasne odráža jeho postupný rozvoj a napredovanie v dosahovaní stanovených cieľov od nástupu do školy až po ukončenie vzdelávania v ZŠ. Tento systematický prístup umožňuje dôsledné sledovanie kontinuálneho rastu, osobnostného vývoja a progresu každého žiaka. Zároveň zabezpečuje, že každý žiak naplňa svoje potenciálne schopnosti a je pripravený na ďalšie vzdelávacie a životné výzvy. Profil žiaka našej školy predstavuje jeho postupný rozvoj po dosiahnutí stanovených cieľov od nástupu do školy až po ukončenie vzdelávania s dôrazom na cudzie jazyky, inkluzívne vzdelávanie, rozvoj talentu, fyzické a duševné zdravie. Tieto ciele sú zhrnuté v učebnom pláne a osnovách jednotlivých vzdelávacích predmetov, čím vytvárame prostredie, ktoré podporuje komplexný osobnostný rozvoj žiakov v súlade s víziou školy a požiadavkami súčasnej doby.

Cieľom výchovno – vzdelávacej činnosti na našej škole nie je len odovzdať vedomosti, ale rozvíjať kognitívne schopnosti, hodnotové postoje a zručnosti pre 21. storočie v logicky prepojených vzdelávacích cykloch a v súlade s cieľmi kurikulárnej reformy sa zameriava na tri hlavné piliere rozvoja osobnosti žiaka:

- **jazykovú pripravenosť,**
- **digitálnu kompetentnosť**
- **environmentálnu zodpovednosť.**

Tieto priority systematicky rozvíjame od prvého roku školskej dochádzky s dôrazom na medzipredmetové prepojenie a praktické uplatnenie.

1. Jazyková pripravenosť a komunikácia - anglický jazyk od 1. ročníka

Cieľom je prirodzený rozvoj komunikačných schopností v cudzom jazyku už od vstupu dieťaťa do základnej školy.

- **Prirodzená adaptácia:** Využívať v 1. ročníku hravé formy, piesne a zážitkové metódy na odbúranie bariér a vytvorenie pozitívneho vzťahu k anglickému jazyku.
- **Kontinuita vzdelávania:** Zabezpečiť plynulý prechod medzi vzdelávacími cyklami, aby žiaci na konci základnej školy dosiahli stanovenú komunikačnú úroveň s dôrazom na plynulé vyjadrovanie a čítanie s porozumením.
- **Obsahovo a jazykovo integrované učenie:** Integrovať anglický jazyk do iných predmetov (napr. výtvarná, hudobná či environmentálna výchova), čím sa cudzí jazyk stáva prirodzeným nástrojom spoznávania sveta, napr. využitie cudzieho jazyka pri vyhľadávaní informácií v projektovom vyučovaní.

2. Posilnenie environmentálnej výchovy a udržateľnosti

Cieľom je formovať u žiakov ekologické myslenie, úctu k prírode a pripravenosť konať zodpovedne voči životnému prostrediu.

- **Environmentálna gramotnosť v praxi:** Viest' žiakov k pochopeniu globálnych ekologických výziev (klimatické zmeny, ochrana biodiverzity, odpady) prostredníctvom lokálnych aktivít, bádania priamo v prírode, zážitkového učenia a projektového vyučovania.
- **Udržateľný životný štýl:** Rozvíjať u žiakov návyky zamerané na separáciu odpadu, šetrenie energiami a vodou, minimalizáciu ekologickej stopy a ochranu zdravia.

- **Zelená škola:** Aktívne prepájať teoretické poznatky s praktickou starostlivosťou o areál školy, školskú záhradu a realizáciou komunitných ekologických projektov.

3. Rozvoj informatiky a digitálnych kompetencií

Cieľom je transformovať žiakov z pasívnych spotrebiteľov technológií na ich aktívnych, tvorivých a bezpečných užívateľov.

- **Algoritmické a logické myslenie:** Rozvíjať základy programovania, kritického myslenia a schopnosti riešiť komplexné problémy pomocou digitálnych nástrojov od ranného veku.
- **Digitálne občianstvo a bezpečnosť:** Dôsledne vzdelávať žiakov v oblasti kybernetickej bezpečnosti, prevencie kyberšikany, ochrany osobných údajov a v bezpečnom pohybe v online priestore.
- **Inovácie a tvorivosť:** Podporovať prácu s modernými technológiami (3D tlač, robotika, tvorba digitálneho obsahu), ktoré žiakom umožnia realizovať vlastné nápady a projekty.
- **Kritická práca s informáciami:** Učiť žiakov vyhľadávať, analyzovať a overovať informácie na internete s cieľom odhaliť dezinformácie a hoaxy (v synergii s mediálnou výchovou), využívanie AI v procese vyučovania.

Úlohou školy je zabezpečiť bezpečné, zodpovedné a etické využívanie digitálnych technológií a nástrojov umelej inteligencie vo výchove a vzdelávaní.

Okrem týchto priorít považujeme za dôležité:

- v rámci znižovania psychickej záťaže žiakov aj **sociálno-emocionálne učenie** a starostlivosť o ich duševné zdravie, aby sme budovali bezpečného prostredia, rozvíjali sociálnu a emocionálnu gramotnosť, prácu s emóciami a všímavosťou, napr. zavedením ranných kruhov s triednym učiteľom, prítomnosť školského podporného tímu priamo v triedach a vyučovanie zamerané na zvládanie stresu;
- v súlade práce s rozmanitými triedami, kde sú žiaci so zdravotným či sociálnym znevýhodnením, ale aj žiaci nadaní, **inkluzívne vzdelávanie a individualizácia**, kde v centre je žiak, a to napr. rešpektovaním individuálneho tempa učenia sa žiaka;
- aby žiaci rozumeli hodnote peňazí a dokázali premieňať nápady na reálne projekty, rozvíjame **finančnú gramotnosť a podnikavosť**, ekonomické myslenie, kritické spotrebiteľské správanie a základy projektového manažmentu, a to napr. formou ročníkových projektov (napr. školský jarmok, kde žiaci sami navrhnu produkt, prepočítajú náklady na suroviny, vyrobia ho a zisk venujú na charitu);
- **lokálna identita** - regionálna výchova a budovanie komunity prostredníctvom spoznávania miestnej kultúry, histórie, zvykov a remesiel, a to spoluprácou s miestnymi organizáciami (múzeá, zriaďovateľ, domov dôchodcov), vyučovanie v teréne a prepájanie generácií;
- **pozitívny vzťah k pohybu, zdravému stravovaniu a fyzickej pohode** u žiakov rozvíjame prostredníctvom aktívneho pohybu žiakov, napr. aktívne prestávky, ranné rozcvičky počas prvej prestávky pred vyučovaním, pohybové aktivity v školskom klube detí, formou vyučovacích blokov – napr. športový deň, olympijský deň, zapojenie sa do projektu Viem, čo zjem.

4 UČEBNÉ PLÁNY

Učebné plány rozpracúvajú rámcové učebné plány štátneho vzdelávacieho programu podľa jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov jednotlivých ročníkov s určením celkového týždenného počtu vyučovacích hodín pre príslušný ročník školského vzdelávacieho programu.

Výchova a vzdelávanie na našej škole sú založené na princípoch výchovy a vzdelávania podľa zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, t. j. s uplatnením inkluzívneho vzdelávania. Je to spoločná výchova a vzdelávanie žiakov uskutočňovaná na základe rovnosti príležitostí, poskytovania podpory každému s ohľadom na jeho výchovno-vzdelávacie potreby, rešpektovania individuálnych osobitostí a podporujúca ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy alebo školského zariadenia a do spoločnosti, tzn., že podľa učebných plánov sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, žiaci s nadaním či cudzinci.

Organizácia výchovy a vzdelávania sa realizuje v súlade s vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 223/2022 Z.z. o základnej škole nasledovne:

- Vyučovací hodina trvá 45 minút okrem vyučovacej hodiny počas popoludňajšieho vyučovania, ktorá trvá 40 minút.
- Za každou vyučovacou hodinou nasleduje prestávka. Veľká prestávka trvá 15 minút. Obedňajšia prestávka trvá 30 minút. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého ročníka a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine. Obedňajšia prestávka pre žiakov tretieho ročníka až deviateho ročníka sa začína najneskôr po šiestej vyučovacej hodine.
- Výchovno-vzdelávaciu činnosť v základnej škole možno organizovať aj formou výletov, exkurzií, projektov, seminárov, vyučovacích blokov alebo kurzov, len s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Taktiež poskytovanie výchovy a vzdelávania nad rámec školského vzdelávacieho programu alebo inovácií podľa školského zákona môže byť len na základe súhlasu rady školy a pedagogickej rady školy.
- Na vyučovanie vyučovacích predmetov **náboženská výchova a etická výchova** sa trieda rozdeľuje na skupiny. Jedna skupina má najviac 20 žiakov, **počet žiakov v skupine sa môže zvýšiť najviac o troch žiakov**. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rôznych ročníkov. Voľbu príslušného vyučovacieho predmetu nie je možné v priebehu školského roka zmeniť.
- Na vyučovanie vyučovacích predmetov **cudzí jazyk a informatika** sa trieda rozdeľuje na skupiny, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 17. **Počet žiakov v skupine sa môže zvýšiť najviac o troch žiakov**. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka.
- Na vyučovanie vyučovacieho predmetu **telesná a športová výchova** sa trieda rozdeľuje na skupiny na každej vyučovacej hodine, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 25. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka. Pre chlapcov a dievčatá možno vytvoriť v súlade so školským vzdelávacím programom oddelené skupiny. Ak sa vyučovací predmet telesná a športová výchova vyučuje v oddelených skupinách pre

chlapcov a dievčatá a nie je možné vytvoriť v jednom ročníku skupinu s počtom najmenej 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov po sebe nasledujúcich ročníkov; ak nie je možné do skupiny spojiť žiakov po sebe nasledujúcich ročníkov, možno do nej spojiť žiakov rôznych ročníkov rovnakého stupňa.

- Na vyučovanie vyučovacieho predmetu **technika** sa trieda rozdeľuje na skupiny, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 17. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka.

4.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacia oblasť je základná jednotka obsahu vzdelávania a prostredníctvom nej sa aj postupne vymedzujú a naplňajú ciele všeobecného vzdelávania. Jednotlivé vzdelávacie oblasti sú koncipované tak, že sú na úrovni cieľov a obsahu vzájomne prepojené a navzájom sa podporujú. Ciele vzdelávacích oblastí sú vymedzené ako okruhy vedomostí, zručností a postojov na konci jednotlivých vzdelávacích cyklov a ďalej sú špecifikované cez detailnejšie vzdelávacie štandardy, ktoré vedú k ich dosiahnutiu. Vzdelávacie oblasti sú v rámci štátneho vzdelávacieho programu rozpracované na jednotlivé vyučovacie predmety.

V prvom vzdelávacom cykle sa uprednostňuje aby bol obsah vzdelávania integrovaný a vytvára možnosť pružnej organizácie vzdelávania, ktorá nemusí byť založená výlučne na predmetovo-hodinovom systéme, ale napríklad na blokovom či projektovom vyučovaní.

V druhom vzdelávacom cykle, ktorý je chápaný ako prechodový a adaptačný, sa odporúča, aby bol obsah vzdelávania integrovaný, vytvára sa možnosť kombinácie pružnej organizácie vyučovania s klasickým predmetovo-hodinovým princípom viazaným na vyučovanie jednotlivých predmetov.

V treťom vzdelávacom cykle je vytvorená možnosť obsah vzdelávania integrovať tak, že niektoré vyučovacie predmety budú identické so vzdelávacou oblasťou alebo sa budú deliť do samostatných predmetov.

VZDELÁVACIE OBLASTI A V RÁMCI NICH ROZPRACOVANÉ JEDNOTLIVÉ VYUČOVACIE PREDMETY

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra cudzí jazyk druhý cudzí jazyk
Matematika a informatika	matematika informatika
Človek a príroda	človek a príroda biológia fyzika chémia

Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť občianska náuka geografia dejepis náboženská výchova/etická výchova
Človek a svet práce	človek a svet práce
Umenie a kultúra	hudobná výchova výtvarná výchova
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova

4.2 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy obsahujú širší súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a postojov, ktoré má žiak preukázať na konci každého cyklu v jednotlivých vzdelávacích oblastiach.

Vzdelávacie štandardy sú vypracované v súlade s rámcovými učebnými plánmi a členia sa na výkonové a obsahové štandardy.

Výkonové štandardy, ktoré sú podrobnejším rozpracovaním cieľov vzdelávania, určujú optimálnu úroveň zručností a postojov, ktorú má žiak nadobudnúť.

Obsahové štandardy určujú okruhy činností, vzťahy, témy a pojmy, ale aj aktivity a činnosti, ktoré predstavujú obsahy vzdelávacej oblasti alebo vyučovacieho predmetu a napomáhajú k dosahovaniu výkonových štandardov.

Vzdelávacie štandardy sú východiskom pre tvorbu učebných osnov školského vzdelávacieho programu.

Jazyk a komunikácia

- V základnom vzdelávaní sa podľa výberu žiaka a možností školy vo vyučovacom predmete cudzí jazyk vyučujú tieto cudzie jazyky: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk. Zvolený jazyk žiak navštevuje od 1. cyklu bez možnosti zmeny.
- Škola je povinná z rámca voliteľných (disponibilných) hodín ponúknuť žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk podľa možností školy a záujmu žiakov v počte najmenej šesť vyučovacích hodín týždenne v 7. – 9. ročníku. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorým zariadenie poradenstva a prevencie vo vyjadrení neodporúča, aby absolvovali druhý cudzí jazyk. Takto zvolený druhý cudzí jazyk žiak navštevuje od 7. do 9. ročníka bez možnosti zmeny.
- Ak žiak ponuku školy na vyučovanie druhého cudzieho jazyka nevyužije, alebo ak ide o žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorému to zariadenie poradenstva a prevencie odporučí, zaradí ho škola na iný vyučovací predmet, na ktorý využije šesť hodín z disponibilných hodín pre 3. cyklus. Toto nie je možné uplatniť, ak si žiak nevybral anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk. V takom prípade si ho musí v 7. – 9. ročníku vybrať ako druhý cudzí jazyk, a to celkovo najmenej šesť vyučovacích hodín týždenne v 7. – 9. ročníku, ktoré mu je škola povinná z rámca disponibilných hodín zabezpečiť.

Človek a príroda

- V 1. a 2. cykle sa vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda vyučuje integrovaný predmet človek a príroda, v 3. cykle sa táto vzdelávacia oblasť vyučuje ako samostatné vyučovacie predmety biológia, fyzika a chémia.
- Pri vyučovaní, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda, sa odporúča rozdelenie žiakov s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce a podľa podmienok školy.

Človek a spoločnosť

- V 1. a 2. cykle sa vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť vyučuje integrovaný predmet človek a spoločnosť, v 3. cykle sa táto vzdelávacia oblasť vyučuje ako samostatné vyučovacie predmety občianska náuka, geografia a dejepis.
- Vyučovacie predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú ako povinne voliteľné predmety. Žiak si vyberá, či bude navštevovať etickú alebo náboženskú výchovu. Vybraný predmet navštevuje žiak počas celého školského roka.
- Časť obsahu vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť sa v 2. a 3. cykle vyučuje formou tematických dní.

Zdravie a pohyb

- Na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova využije škola v každom ročníku aktívny pohyb žiakov (športový výcvik, 45 minút pravidelného aktívneho pohybu za týždeň počas školských prestávok, 1 hodinu pravidelného aktívneho pohybu za týždeň v rámci školského klubu detí), a to v trvaní najmenej 30 hodín počas školského roka.
- Časť obsahu vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb sa vyučuje formou didaktických hier v 1. a 2. cykle, ktoré slúžia na praktické osvojenie si učiva komponentu Ochrana a bezpečnosť zdravia a obyvateľstva a formou účelových cvičení v 3. cykle.

4.3 Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán stanovuje časové dotácie vzdelávacích oblastí alebo vyučovacích predmetov pre jednotlivé vzdelávacie cykly a vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín, ktoré sú konkretizované v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu.

Vzdelávacia oblasť		1. cyklus		
	Zoznam vyučovacích predmetov	1.	2.	3.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8+1	8	8
	cudzí jazyk – anglický jazyk	1	1	3
	druhý cudzí jazyk	-	-	-
Matematika a informatika	matematika	4	4	4
	informatika	-	-	1
Človek a príroda	človek a príroda	1	1	1
	biológia	-	-	-
	fyzika	-	-	-
	chémia	-	-	-
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	0	2	1
	komunitný kruh	1	1	1
	občianska náuka	-	-	-
	geografia	-	-	-
	dejepis	-	-	-
	náboženská výchova etická výchova	1	1	1
Človek a svet práce	človek a svet práce	1	1	1
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1
	výtvarná výchova	1	1	1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2
Sumár hodín (za cyklus bez disponibilných hodín)		64		
Voliteľné (disponibilné) hodiny		6		
Spolu za cyklus		70		
Časové dotácie v ročníkoch		1.	2.	3.
		19+3	21+2	24+1
		22	23	25

5 UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy ku Školskému vzdelávaciemu programu Základnej školy s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby tvoria samostatnú **Prílohu A**. Obsahujú rozpracovanie štandardov do ročníkov podľa učebného plánu ŠkVP v 1. cykle.

6 HODNOTENIE ŽIAKOV V ZÁKLADNOM VZDELÁVANÍ

Proces hodnotenia a klasifikácie sa vykonáva v súlade:

- so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
 - zo vzdelávacích štandardov jednotlivých vzdelávacích oblastí a v súlade s Dodatkom č. 5 ku Štátnemu vzdelávaciemu programu rešpektuje aj minimálne učebné výstupy,
 - z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy vydaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu pod číslom 2011-3121/12824:4-921
 - s vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 223/2022 Z. z. o základnej škole, ktoré ustanovujú zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov v základnej škole.
- Systém hodnotenia a klasifikácie v zmysle platnej legislatívy sa schvaľuje na jednotlivé školské roky. Hodnotenie a klasifikáciu schvaľuje pedagogická rada na prvom zasadnutí v danom školskom roku. V prípade zmeny legislatívy v hodnotení a klasifikácii počas prebiehajúceho školského roka sa zmeny prerokujú na najbližšej pedagogickej rade a zapracujú sa do dokumentácie školy.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje:

1. **priebežné hodnotenie** - hodnotenie žiakov na vyučovacích hodinách počas školského roka a vykonáva sa formou klasifikácie. Poskytuje spätnú väzbu o priebehu učenia, umožňuje sledovať pokrok v učení a poskytuje priestor na zlepšenie sa. Škola využíva:

- a) **diagnostické hodnotenie** – používané pred preberaním nového učiva s cieľom zistiť východiskovú úroveň žiakov, ich potreby a potenciál.
- b) **formatívne hodnotenie** – je hlavným typom hodnotenia v základnom vzdelávaní. Učiteľ ho využíva priebežne počas vyučovania na plánovanie ďalších krokov, na úpravu vyučovacích stratégií a na podporu žiaka v učení. Hlavným účelom formatívneho hodnotenia je zefektívniť učenie sa žiakov, ktorí sú hlavnými adresátmi jeho výstupov. Výstupy majú formu inštruktívnej slovnej spätnej väzby (ústnej či písomnej).
- c) **sumatívne hodnotenie** – využíva sa po ukončení preberania tematického celku alebo inej ucelenej časti učiva, predchádza mu formatívne hodnotenie a cieľom je posúdiť úroveň zvládnutia učiva jednotlivými žiakmi. Účelom je overiť výslednú úroveň vedomostí, zručností – spôsobilostí žiakov po prebratí istého celku učiva a poskytnúť učiteľovi spätnú väzbu na jeho vyučovacie postupy. Hlavnými adresátmi sumatívneho hodnotenia sú žiaci a ich zákonní zástupcovia, pričom výstupy sú vo forme, akú škola využíva na priebežné hodnotenie daného vyučovacieho predmetu (známka, body, percentá, rubriky, slovné hodnotenie a pod.).

2. **súhrnné hodnotenie** – uskutočňuje sa na konci polroka pričom zohľadňuje všetky predchádzajúce priebežné hodnotenia a poskytuje konečný obraz o výkone žiaka za polročné obdobie v jednotlivých vzdelávacích predmetoch. Vykonáva sa formou klasifikácie.

Priebežné aj súhrnné hodnotenie dopĺňa aj **sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie**. Cieľom **sebahodnotenia** je systematický rozvoj sebapoznania a sebahodnotenia žiaka ako súčasť rozvoja očakávaných spôsobilostí. Žiaci sa učia pomenovať svoje silné stránky, oblasti na zlepšenie, stanovovať si realistické ciele a plánovať kroky k ich dosiahnutiu. **Rovesnícke hodnotenie** sa využíva ako podporný nástroj učenia – žiaci sa učia poskytovať si navzájom konštruktívnu spätnú väzbu podľa vopred dohodnutých kritérií.

Učitelia pravidelne informujú žiakov a ich zákonných zástupcov o priebehu učenia, pokroku a dosiahnutých výsledkoch žiakov a systematicky vytvárajú priestor na komunikáciu o týchto skutočnostiach (napr. formou konzultácií, triednych schôdzok, individuálnych pohovorov) s cieľom spoločne naplánovať a zabezpečiť optimálny rozvoj žiaka.

Hodnotenie žiaka sa dokumentuje v školskej pedagogickej dokumentácii a v ďalšej dokumentácii určenej v školskom vzdelávacom programe v súlade so zákonom 245/2008 Z. z. a s vyhláškou o základnej škole, ako aj ďalšími relevantnými právnymi predpismi. Škola zabezpečí, aby dokumentácia odrážala nielen sumatívne a súhrnné výsledky, ale aj informácie o pokroku žiaka a podpornej práci s ním.

6.1 Formy hodnotenia

1. V Základnej škole s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby je priebežné aj súhrnné hodnotenie vykonané formou **klasifikácie** a vyjadruje sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikačnými stupňami:
 - 1 – výborný,
 - 2 – chválitebný,
 - 3 – dobrý,
 - 4 – dostatočný,
 - 5 – nedostatočný.

Klasifikačný stupeň	Výkony žiaka
Stupeň 1 (výborný)	Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.
Stupeň 2 (chválitebný)	Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.
Stupeň 3 (dobrý)	Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie

	nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.
Stupeň 4 (dostatočný)	Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.
Stupeň 5 (nedostatočný)	Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Podľa § 55 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov určuje Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR vyučovacie predmety – slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky (ANJ, NEJ, FRJ, RJ), matematika, chémia, biológia a dejepis, ktorých súhrnné hodnotenie v 6. – 9. ročníku v školských rokoch 2026/2027, 2027/2028 vykonáva formou klasifikácie alebo kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia, ostatné predmety súhrnne možno hodnotiť aj formou slovného hodnotenia. V 1. – 5. ročníku možno v súhrnnom hodnotení všetkých vyučovacích predmetov využívať ľubovoľnú formu hodnotenia (klasifikácia, slovné hodnotenie alebo kombináciu klasifikácie a slovného hodnotenia).

2. Žiakovi, ktorý v niektorom vyučovacom predmete nie je hodnotený formou klasifikácie, slovného hodnotenia, kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia alebo inou formou, ktorá je v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania, sa na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka uvádza:

- a) „**absolvoval**“, ak sa žiak vyučovania vyučovacieho predmetu zúčastňoval a pracoval alebo zo závažných dôvodov nepracoval, alebo sa ospravedlnene vyučovania nezúčastňoval,
- b) „**neabsolvoval**“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval, alebo
- c) „**oslobodený**“, ak bol žiak oslobodený od vzdelávania sa vo vyučovacom predmete v plnom rozsahu.

3. Žiak z vyučovacieho predmetu **neprospiel**, ak:
- a) je hodnotený klasifikačným stupňom nedostatočný,
 - b) je slovné hodnotený zodpovedajúcim hodnotiacim opisom, ktorý vyjadruje nesplnenie požiadaviek vyučovacieho predmetu, alebo
 - c) neabsolvoval vyučovací predmet.

4. Žiak, ktorý na konci druhého polroka neprospiel z viac ako dvoch vyučovacích predmetov, vrátane vyučovacieho predmetu, ktorý sa vyučoval len v prvom polroku školského roka, alebo ktorý po komisionálnej skúške z vyučovacieho predmetu neprospiel, **opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky**.

Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné do konca školského roka zo závažných dôvodov hodnotiť ani v náhradnom termíne; to neplatí, ak ide o žiaka, ktorý plní školskú dochádzku osobitným spôsobom podľa § 23 písm. b) alebo písm. c) a nevykonával komisionálnu skúšku, a zákonný zástupca, zástupca zariadenia alebo plnoletý žiak predložil doklad o návšteve školy podľa § 25 ods. 3.

Žiak, ktorý plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník viackrát, ak je to na jeho prospech. Na druhé a ďalšie opakovanie ročníka sa vyžaduje predchádzajúci písomný súhlas zariadenia poradenstva a prevencie.

5. V posledný vyučovací deň prvého polroka školského roka škola vydá žiakovi **výpis hodnotenia vyučovacích predmetov a správania žiaka** za prvý polrok. Tento výpis nie je verejnou listinou. Vysvedčenie za prvý polrok sa vydáva na základe žiadosti zákonného zástupcu, zástupcu zariadenia alebo plnoletého žiaka.

V posledný vyučovací deň školského roka škola vydá žiakovi **vysvedčenie**, ktoré obsahuje hodnotenie vyučovacích predmetov a správania žiaka za oba polroky príslušného školského roka, ak žiak prospel.

Žiakovi, ktorý neprospiel v jednom vyučovacom predmete alebo vo dvoch vyučovacích predmetoch a riaditeľ školy mu povolil vykonať komisionálnu skúšku, vydá škola v posledný vyučovací deň školského roka výpis hodnotenia vyučovacích predmetov a správania za druhý polrok. Tento výpis nie je verejnou listinou. Vysvedčenie, ktoré obsahuje hodnotenie vyučovacích predmetov a správania žiaka za oba polroky príslušného školského roka sa žiakovi vydá po vykonaní komisionálnej skúšky.

6. Ak nemožno žiaka vyskúšať a hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, riaditeľ školy určí na jeho vyskúšanie a hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie za prvý polrok mohlo uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka (do 31.3.). Pri vyskúšaní a hodnotení v náhradnom termíne sa postupuje ako pri vyskúšaní a hodnotení v riadnom termíne. Ak nemožno žiaka podľa § 19 ods. 5 vyskúšať a hodnotiť ani v náhradnom termíne, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Ak nemožno vyskúšať a hodnotiť v náhradnom termíne žiaka, ktorý nie je žiakom podľa § 19 ods. 5, a ide o vyučovací predmet vyučovaný iba v prvom polroku, žiak z vyučovacieho predmetu neprospiel.

Ak nemožno žiaka vyskúšať a hodnotiť v riadnom termíne v druhom polroku, riaditeľ školy určí na jeho vyskúšanie a hodnotenie náhradný termín tak, aby sa hodnotenie za druhý polrok mohlo vykonať spravidla v mesiaci august. Pri vyskúšaní a hodnotení v náhradnom termíne sa postupuje ako pri vyskúšaní a hodnotení v riadnom termíne.

7. Žiak, ktorý na konci druhého polroka neprospel najviac z dvoch vyučovacích predmetov, môže na základe rozhodnutia školy vykonať z týchto predmetov **komisionálnu skúšku** podľa § 57 ods. 1 písm. d).

Komisionálnu skúšku podľa § 57 ods. 1 písm. d) môže vykonať aj žiak, ktorý na konci prvého polroka neprospel najviac z dvoch vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučujú len v prvom polroku.

Termín komisionálnej skúšky podľa § 57 ods. 1 písm. d) určí riaditeľ školy tak, aby sa táto skúška podľa:

a) žiak, ktorý na konci druhého polroka neprospel z najviac dvoch vyučovacích predmetov, môže na základe rozhodnutia riaditeľa školy vykonať komisionálne skúšky z daných predmetov v termíne do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať túto skúšku v určenom termíne, možno určiť náhradný termín na jej vykonanie do 10. septembra,

b) žiak, ktorý na konci prvého polroka neprospel najviac z dvoch vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučujú len v prvom polroku, môže komisionálnu skúšku z daných predmetov vykonať do 20. júna.

Žiak, ktorý neprospel z vyučovacieho predmetu a bez závažných dôvodov sa nezúčastní komisionálnej skúšky, z vyučovacieho predmetu neprospel.

8. Ak plnoletý žiak alebo zákonný zástupca neplnoletého žiaka má pochybnosti o správnosti hodnotenia na konci prvého polroka alebo druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia vyučovacích predmetov a správania žiaka za prvý polrok, do troch pracovných dní odo dňa skončenia obdobia školského vyučovania alebo do troch pracovných dní odo dňa odovzdania vysvedčenia požiadať riaditeľa školy o vykonanie komisionálnej skúšky; ak je vyučujúcim riaditeľ školy, o preskúšanie žiaka možno požiadať zriaďovateľa. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v klasifikačnom období z príslušného vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky; to neplatí, ak žiak plní školskú dochádzku osobitným spôsobom podľa § 23 písm. b), c), e) alebo písm. g) a vykonal komisionálnu skúšku.

9. **Komisionálnu skúšku povoľuje** riaditeľ školy (z dôvodu ak požiada o preskúšanie zákonný zástupca, zástupca zariadenia alebo plnoletý žiak, podá vyučujúci pedagogický zamestnanec alebo riaditeľ školy podnet na preskúšanie žiaka a žiaka nebolo možné hodnotiť v riadnom termíne ani v náhradnom termíne alebo žiak z vyučovacieho predmetu neprospel, alebo vykonáva osobitný spôsob plnenia školskej dochádzky podľa § 23 písm. b) a c)) **alebo nariaduje** žiakovi, ktorý vykonáva osobitný spôsob plnenia školskej dochádzky podľa § 23 písm. b) alebo písm. c) a nepožiada o vykonanie komisionálnych skúšok, vykonať komisionálne skúšky po ukončení osobitného spôsobu plnenia školskej dochádzky. Ak žiak o vykonanie komisionálnych skúšok nepožiada do ukončenia desiateho roku plnenia povinnej školskej dochádzky, po uplynutí desiateho roku plnenia povinnej školskej dochádzky riaditeľ školy uvedie túto skutočnosť v katalógovom liste žiaka a vyradí ho z evidencie školy.

Riaditeľ školy môže povoliť prítomnosť zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia na komisionálnej skúške. Na komisionálnej skúške môže byť prítomný aj odborný zamestnanec, špeciálny pedagóg alebo pedagogický asistent.

Výsledok komisionálnej skúšky je pre hodnotenie žiaka konečný. Ak žiak neprospel v komisionálnej skúške, riaditeľ školy môže povoliť jedno opakovanie komisionálnej skúšky, ktoré sa uskutoční do šiestich mesiacov od neúspešného vykonania komisionálnej skúšky; výsledok opakovanej komisionálnej skúšky je pre hodnotenie žiaka konečný.

10. V jeden deň môže vykonať žiak komisionálne skúšky najviac z dvoch vyučovacích predmetov; z viac ako z dvoch vyučovacích predmetov ich môže vykonať, ak s tým zákonný zástupca nepĺnoletého žiaka, zástupca zariadenia alebo plnoletý žiak súhlasí. Komisia pre komisionálne skúšky má najmenej troch členov, ktorých vymenúva a odvoláva riaditeľ školy. Výsledok komisionálnej skúšky vyhlási predseda komisie pre komisionálne skúšky verejne v deň konania komisionálnej skúšky.
11. **Správanie žiaka** sa hodnotí klasifikáciou a vyjadruje sledované prejavy správania žiaka so zameraním na jeho motiváciu. Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:
- veľmi dobré,
 - uspokojivé,
 - menej uspokojivé,
 - neuspokojivé.

Stupne klasifikácie	Správanie žiaka
Stupeň 1 (veľmi dobré)	Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.
Stupeň 2 (uspokojivé)	Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.
Stupeň 3 (menej uspokojivé)	Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.
Stupeň 4 (neuspokojivé)	Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

12. Ak sa žiak prevíní proti školskému poriadku, možno mu uložiť **napomenutie alebo pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa, podmienkové vylúčenie alebo vylúčenie**.
13. Ak žiak svojím správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov, ostatných účastníkov výchovy a vzdelávania alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným účastníkom výchovy a vzdelávania vzdelávanie, riaditeľ školy alebo školského zariadenia môže použiť **ochranné opatrenie**, ktorým je okamžité vylúčenie žiaka z výchovy a vzdelávania, umiestnením žiaka do samostatnej miestnosti za prítomnosti pedagogického zamestnanca alebo člena školského podporného tímu. Riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia bezodkladne privolá:
- a) zákonného zástupcu,
 - b) zdravotnú pomoc,
 - c) Policajný zbor alebo
 - d) odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie.
- Ochranné opatrenie slúži na upokojenie žiaka. O dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia vyhotoví riaditeľ školy alebo školského zariadenia písomný záznam.

14. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností vo vedomostiach zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla **v priebehu jedného školského roka**.

Hodnotenie procesu učenia a výsledky procesu učenia sa žiaka v základnom vzdelávaní sa riadi týmito princípmi:

Zákonnosť a súlad so ŠVP – hodnotenie prebieha v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. a vyhláškou o základnej škole a vychádza z cieľov, obsahov a vzdelávacích štandardov stanovených v štátnom vzdelávacom programe a v školskom vzdelávacom programe školy.

Kritériálnosť – činnosti, prejavy a výkony žiaka sa posudzujú vo vzťahu k vopred stanoveným kritériám (vzdelávacím štandardom, hodnotiacim kritériám, úrovňovým hodnotiacim rámcom, minimálnemu učebnému výstupu), nie vo vzťahu k výkonom ostatných žiakov. Základným referenčným bodom pri posudzovaní, či žiak dosahuje úroveň potrebnú na priznanie stupňa vzdelania, je minimálny učebný výstup.

Formatívnosť a podpora učenia – ťažiskom priebežného hodnotenia je formatívne hodnotenie počas procesu učenia, ktoré pomáha žiakovi pochopiť, **kde sa nachádza** (čo vie, aké má spôsobilosti), **kam smeruje** (čo sú jeho ciele) a **ako sa tam môže dostať** (aký je optimálny postup na dosiahnutie cieľov).

Spravodlivosť a primeranosť – hodnotenie primerane zohľadňuje individuálne vzdelávacie potreby každého žiaka, jeho zdravotný stav, sociálny kontext a jazykové prostredie pri zachovaní primeranej náročnosti a rovnakých základných kritérií.

Zrozumiteľnosť a transparentnosť – kritériá, spôsoby a formy hodnotenia sú žiakom a zákonným zástupcom vopred známe a vysvetlené. Žiak má právo poznať zdôvodnenie každého svojho hodnotenia.

Participatívnosť žiakov – hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie ako nástroje rozvoja metakognície, zodpovednosti a schopnosti reflektovať vlastné učenie.

Celostnosť – hodnotenie sa zameriava na vedomosti, zručnosti – spôsobilosti v ich vzájomných súvislostiach. Odráža aj kvalitu a hĺbku vedomostí, nielen ich rozsah a správnosť.

6.2 Priebežné hodnotenie

Metódy a formy priebežného hodnotenia sú nasledovné:

1. podľa spôsobu vyjadrovania žiakov:
 - a. ústne (priama ústna odpoveď)
 - b. písomné (test, diktát, projekt a i.)
 - c. praktické – vykonaná praktická činnosť (jednoduchý výrobok, práca s IKT, výtvarné práce, spev, pohybová aktivita)
2. podľa počtu súčasne skúšaných žiakov:
 - a. individuálne – 1 žiak
 - b. skupinové – 3 – 5 žiaci naraz
 - c. hromadné – frontálne celá trieda
3. podľa časového zaradenia a funkcie hodnotenia
 - a. priebežné skúšanie (učivo jednej a viac hodín)
 - b. súhrnné skúšanie (učivo tematického celku, za polrok, za celý rok)
 - c. opravné skúšky (z učiva za príslušný polrok pri neprospechu žiaka)

- Za hodnotenie vyučovacieho predmetu je zodpovedný učiteľ vyučujúci daný predmet. Hodnotí podľa kritérií, s ktorými oboznámi žiakov na začiatku školského roka a zákonných zástupcov na prvom združení rodičov.
- Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka podľa vnútorných predpisov školy. V priebehu školského roka zaznamenáva výsledky žiaka a jeho prejavy najmä preto, aby mohol žiakovi poskytovať spätnú väzbu a usmerňovať výchovno-vzdelávací proces žiaka v zmysle jeho možností rozvoja.
- Škola zabezpečuje pravidelné, zrozumiteľné a včasné informovanie zákonných zástupcov o pokroku vo vzdelávaní, rozvoji kompetencií, gramotností, vedomostí, zručností a spôsobilostí vo vzťahu k cieľom a očakávaným výstupom vzdelávania. Informovanie sa uskutočňuje najmä:
 - priebežnou spätnou väzbou poskytovanou žiakovi počas vyučovacieho procesu,
 - prostredníctvom zápisov výsledkov hodnotenia do Škola na webe,
 - slovným hodnotením alebo známkou v závislosti od cyklu a vzdelávacieho predmetu,
 - individuálnymi konzultáciami so zákonnými zástupcami na základe vzájomnej dohody,
 - individuálnymi stretnutiami za účasti triedneho učiteľa, vyučujúcich alebo členov školského podporného tímu, ak si to vyžaduje vzdelávacia alebo výchovná situácia žiaka. V prípade výrazného zhoršenia prospechu škola bezodkladne informuje zákonného zástupcu a podľa potreby navrhne podporné opatrenia alebo ďalší postup na podporu vzdelávania žiaka.
- Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu vyskúšaný ústne minimálne dvakrát. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením známky. Pri ústnom skúšaní oznámi vyučujúci výsledok hodnotenia ihneď, pri písomných skúškach, praktických činnostiach, grafických a elektronických prácach oznámi žiakovi výsledok a predloží prácu k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Písomné práce predloží učiteľ na výzvu k nahliadnutiu i zákonnému zástupcovi žiaka len pri osobnom stretnutí.
- Všetky písomné, elektronické a grafické práce sa archivujú do konca príslušného školského roka.
- Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút (zvyčajne po prebratí tematického celku), zapíše učiteľ do Škola na webe. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.
- Žiak, ktorý sa nezúčastnil písania písomnej práce alebo testu absolvuje ho podľa zváženia vyučujúceho v najbližšom možnom termíne určenom vyučujúcim.
- Žiaci píšú písomné práce, ktoré zostavujú učitelia príslušných predmetov v súlade s prebratým učivom. Hodnotenú sú bodovo – percentuálnou stupnicou a známku.

PÍSMENNÉ PRÁCE

Ak je žiak hodnotený známku, škola uplatňuje jednotnú stupnicu pri všetkých písomných prácach v každom vzdelávacom predmete:

Výborný (1)	100 – 90%
Chváľitebný (2)	89 – 75%
Dobrá (3)	74 – 50%
Dostatočný (4)	49 – 25%
Nedostatočný (5)	24 – 0%

PROJEKTY

Pri hodnotení projektov či už v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe (prezentácia), vyučujúci vychádzajú z nasledujúceho hodnotenia s prihliadnutím na zadanie projektu a špecifiká jednotlivých vyučovacích predmetov. Počet bodov stanoví vyučujúci na základe zadania a predmetu.

Kritériá hodnotenia	Indikátor kvality projektu			Max. počet bodov
Obsahová stránka	Projektu chýbajú informácie k danej téme alebo obsahuje informácie, ktoré s témou nesúvisia.	Projekt obsahuje nepodstatné informácie k danej téme.	Projekt obsahuje podstatné informácie k danej téme.	
	Počet bodov...	Počet bodov...	Počet bodov...	
Grafická stránka	Projekt je neprehľadný.	Štruktúra projektu je menej prehľadná – v projekte sa ťažšie orientuje.	Štruktúra projektu je logická a prehľadná.	
	Počet bodov...	Počet bodov...	Počet bodov...	
	Projekt neobsahuje žiadne obrázky súvisiace s témou.	Projekt obsahuje menej ako 2 obrázky (kreslené, vytlačené) nesúvisiace s témou.	Projekt obsahuje min. 2 obrázky(kreslené, tlačené) súvisiace s témou.	
	Počet bodov...	Počet bodov...	Počet bodov...	
	Projekt obsahuje viac ako 7 gramatických chýb.	Projekt obsahuje 4 – 7 gramatických chýb.	Projekt obsahuje 0 – gramatické chyby.	
	Počet bodov...	Počet bodov...	Počet bodov...	
Prezentácia	Žiak číta to, čo je na projekte napísané. Potrebuje výraznú pomoc.	Žiak potrebuje pri prezentovaní menšiu pomoc. Prezentuje informácie, ktoré nie sú v projekte uvedené.	Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný s informáciami nad rámec projektu.	
	Počet bodov...	Počet bodov...	Počet bodov...	
	Žiak nevie odpovedať na otázky.	Žiak pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.	Žiak vie odpovedať na všetky otázky.	
	Počet bodov...	Počet bodov...	Počet bodov...	
Zdroj informácií	Žiak nevie uviesť žiadne zdroje informácií.	Projekt obsahuje informácie iba z jedného zdroja.	Projekt obsahuje informácie aspoň z 2 zdrojov (učebnica, internet...)	
	Počet bodov...	Počet bodov...	Počet bodov...	

Stupnica na hodnotenie projektov:

Výborný (1)	100 – 90%	Počet bodov vo vzťahu k známke/% stanoví vyučujúci na základe zadania a predmetu.
Chválitebný (2)	89 – 75%	
Dobrá (3)	74 – 50%	
Dostatočný (4)	49 – 25%	
Nedostatočný (5)	24 – 0%	

6.3 Priebežné hodnotenie vo vzdelávacích predmetoch

V jednotlivých vzdelávacích predmetoch sú uvedené špecifiká, ktoré sa nenachádzajú vo všeobecnej časti priebežného hodnotenia.

SLOVENSKÝ JAZYK

ČÍTANIE

- Kritéria hodnotenia čítania posudzovať primerane veku žiakov: správnosť čítania (bez chýb), plynulosť čítania, výraznosť čítania (správna intonácia), rýchlosť čítania, tiché čítanie s porozumením, porozumenie textu, reprodukcia textu a určenie hlavnej myšlienky textu, osnova prečítaného (vie samostatne zostaviť osnovu čítaného).

Ročník	Počet riadkov	Počet chýb	Známka
2.	5	0 - 3	1
3.	7	4 -5	2
4.	9	6 -9	3
		7 – 13	4
		14 a viac	5

DIKTÁTY

- Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za jednu chybu, napr. *richly chlapec* mal *richly krok* (1 chyba).
- Každému kontrolnému diktátu musí predchádzať nácvikový diktát, ktorý sa nehodnotí známkou, len vyčíslením počtu chýb.
- Za chybu sa počíta: nesprávne rozdelené slovo na konci riadka, nečitateľné písmeno/slovo, vynechané alebo navyše napísané písmeno/slovo, nenapísané alebo nesprávne napísané interpunkčné znamienko, nenapísané alebo nesprávne napísané diakritické znamienko, priestupok voči pravidlám pravopisu v každej novej situácii (rátame vždy za novú chybu).
- Z didaktického hľadiska sa za chybu pokladá len taká chyba, ktorá je urobená v takom pravopisnom jave, ktorého výcvik bol už ukončený, t. j. klasifikovať môžeme len to, čo bolo dostatočne vysvetlené, precvičené a upevnené.
- Za chybu sa nesmie pokladať, ak žiak na konci riadka napíše neslabičnú predložku alebo spojku: a, i, v, s, z, k, u, o, ...

- Oprava diktátov – žiak, ktorého diktát bol hodnotený známku 1, 2 alebo 3, opisuje vetu, v ktorej mal chybu, a to zrkadlovo do riadka, v ktorom mal chybu (t.j., ak v diktáte písanom na ľavú stranu v zošite mal chybu v 3. riadku, opisuje vetu na pravú stranu v 3. riadku). Ak žiak bol hodnotený známkami 4 a 5, opisuje celý diktát na pravú stranu v zošite. Po každom nácvičnom a kontrolnom diktáte nasleduje analýza diktátu s vysvetlením najčastejšie sa objavujúcich chýb.
- Rozsah slov platí aj pri prepise a odpise textu.

Hodnotenie diktátov	
1	0 – 1 chyba
2	2 – 4 chyby
3	5 – 7 chýb
4	8 – 10 chýb
5	11 a viac chýb

Rozsah a obsah kontrolných diktátov v jednotlivých ročníkoch

	Ročník	Diktáty		
		Počet	Zameranie	Rozsah
1. cyklus	1.	1	Opakovanie učiva 1. ročníka	10 – 15 plnovýznamových slov
	2.	4	Hlásky Opakovanie učiva za 1. polrok Tvrde a mäkké spoluhlásky Opakovanie učiva za 2. polrok	20 – 30 plnovýznamových slov
	3.	7	Opakovanie učiva z 2. ročníka Slová s l, ľ, r, ŕ Vybrané slová po b, m, p Vybrané slová po r, s Vybrané slová po v, z Slovné druhy Opakovanie učiva z 3. ročníka	31 – 40 plnovýznamových slov
2. cyklus	4.	10	Opakovanie učiva z 3. ročníka Vybrané slová po b, m Vybrané slová po p, r Vybrané slová po s, v, z Spodobovanie Opakovanie učiva za 1. polrok Vlastné podstatné mená Ohybné slovné druhy Neohybné slovné druhy Opakovanie učiva zo 4. ročníka ZŠ	41 – 50 plnovýznamových slov
	5.	4	Opakovanie učiva 4. roč. Podstatné mená Prídavné mená Slovesá	51 – 60 plnovýznamových slov

3. cyklus	6.	4	Opakovanie učiva 5. roč. Prídavné mená Slovesné spôsoby Opakovanie učiva 6. roč.	61 – 70 plnovýznamových slov
	7.	4	Opakovanie učiva 6. roč. Cudzie slová Príslovky Opakovanie učiva 7. roč.	71 – 80 plnovýznamových slov
	8.	4	Opakovanie učiva 7. roč. Pod. mená muž .r. zvieracie Než. pod. m. –r, -l Opakovanie učiva 8. roč.	81 – 90 plnovýznamových slov
	9.	4	Interpunkcia Jednoduché súvetie Záverečné opakovanie	91 – 100 plnovýznamových slov

SLOHOVÝ PÍSOMNÝ PREJAV

Na hodinách SJL – časť slohovej výchovy žiaci preukazujú vedomosti získané na hodinách jazykového vyučovania, čítania, literárnej výchovy a iných predmetov, ktoré kumulujú do svojich jazykových prejavov.

Ročník	Počet viet textu	Orientačný počet slov	Orientačný rozsah strán (A4 rukou)
2.	4 – 6		
3.	7 - 10		
4.	11 - 15		
5.	16 - 20	60 - 100	cca 0,5
6.	21 - 25	70 - 120	cca 0,5 - 1
7.	26 - 30	90 - 140	cca 1
8.	31 - 35	100 - 160	cca 1 – 1,5
9.	36 - 40	120 - 180	cca 1,5

Hodnotenie slohových prác

	Počet bodov	Kritérium	Body spolu
VONKAJŠIA FORMA			
Celková úprava	max. 4 body	celková úprava, čitateľnosť, zreteľné grafické členenie odsekov, čistota textu (škrtanie), dodržanie okrajov a predpísaného rozsahu	4
VNÚTORNÁ FORMA			
Obsah	max. 4 body	dodržanie témy, myšlienkové vyústenie	20
Kompozícia	max. 4 body	dodržanie žánrovej formy, slohového postupu, členenie textu, vnútorná stavba, nadväznosť a logickosť	
Jazyk	max. 4 body	morfologická a syntaktická správnosť, rôznorodosť a variabilnosť lexiky	
Pravopis	max. 4 body	4 body ... 0 - 2 ch 3 body ... 3 – 6 ch 2 body ... 7 – 10 ch 1 bod ... 11 -14 ch 0 bodov ... 15 a viac chýb	
Štýl	max. 4 body	pútavosť, tvorivosť, správna štylizácia viet.	

Celkový dojem	max. 4 body	celkové vyznenie – práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské postoje, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné	4
--------------------------	-------------	---	---

Počet a zameranie slohových prác		
ročník	počet	zameranie
2.	1	Opis (predmet, zviera)
3.	1	Opis pracovného postupu
4.	1	Príbeh alebo osobný zážitok so zápletkou a jej riešením
5.	1	Rozprávanie s prvkami opisu
6.	2	Statický opis Ja/on rozprávanie s použitím priamej reči
7.	2	Umelecký opis Charakteristika osoby
8.	2	Slávnostný prejav Životopis
9.	2	Výklad Úvaha

Výsledné hodnotenie slohových prác		
28 – 26 bodov	100 % – 90 %	1
25 – 21 bodov	89 % – 75 %	2
20 – 14 bodov	74 % – 50 %	3
13 – 9 bodov	49 % – 25 %	4
8 – 20 bodov	24 % – 0 %	5

Učiteľ slovenského jazyka a literatúry pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, prípravy a práce žiakov hodnotí ústnu odpoveď žiakov, prezentáciu projektov, čítanie textu, porozumenie textu, umelecký prednes, dramatizáciu textu, písomné práce (previerky z tematických celkov, kratšie previerky – podľa potreby žiakov, slohové práce – stanovený minimálny počet v ročníku, diktáty – stanovený počet v ročníku, pravopisné cvičenia – podľa potreby žiakov).

MATEMATIKA

- Učiteľ matematiky pri hodnotení berie do úvahy vzťah žiaka k predmetu, formulácie viet, pravidiel, záverov, vypracovávanie domácich úloh, domácu prípravu na vyučovanie – príprava pomôcok a vypracovanie domácich úloh, samostatnú prácu na doporučených úlohách mimo vyučovacích hodín, prácu v skupine, rovesnícke učenie, aktivitu na hodine, zapojenie sa do súťaží.
- Ústne overovanie vedomostí: ústne odpovede, kolektívne ústne skúšky (do skúšania sú zapojení všetci žiaci, ide o zistenie, či žiaci systematicky pracujú, skúšanie je orientačné), prezentovanie projektov, bádateľských aktivít, praktických zadaní.
- Písomné overovanie vedomostí: krátke testy a cvičenia, rôzne formy písomných prác, orientačné, krátke písomné práce (do 10 minút), ktoré odhalia úroveň osvojenia konkrétneho javu, priebežné písomné práce (10 – 20 minút) – ich cieľom je zistiť, či žiaci

pochopili prebraté učivo, zistiť chyby a individuálne nedostatky jednotlivých žiakov, písomné práce – tematické (45 min.) – tematické písomné skúšky sa píše po odučení tematického celku.

- Pri hodnotení berie učiteľ do úvahy schopnosť žiaka aplikovať učivo (vzorce, poučky) do praktických výpočtov, prácu s rysovacími pomôckami a presnosť rysovania.

CUDZIE JAZYKY - ANGLICKÝ JAZYK, NEMECKÝ JAZYK

- Učiteľ pri hodnotení berie do úvahy: do akej miery je žiak schopný realizovať komunikáciu v cudzom jazyku, do akej miery lexikálne a gramatické chyby narušujú zrozumiteľnosť a dorozumievanie, hľadisko jazykovej správnosti pri používaní bežnej slovnej zásoby a frekventovaných gramatických štruktúr, hľadisko stylistickej adekvátnosti – formálnosť a neformálnosť vyjadrovania s ohľadom na situáciu prejavu, rýchlosť prejavu a pohotovosť reakcie s prihliadnutím na individuálne rozdiely medzi žiakmi, rozsah slovnej zásoby žiaka a jej využitie prostredníctvom gramatických štruktúr.
- Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí ústne overovanie vedomostí:
- hranie úloh/dramatizácia – dialóg,
- monológ,
- opis obrázkov,
- reprodukciu textu,
- počúvanie,
- rozprávanie,
- čítanie s porozumením,
- prezentáciu projektov.

Ústne odpovede a konverzácia sú hodnotené nasledovne:

- 1 – žiak odpovedá samostatne, správne,
- 2 – odpoveď žiaka je správna, má menšie nedostatky, potrebná je menšia pomoc učiteľa,
- 3 – k odpovedi žiaka je potrebná pomoc učiteľa v podobe kladenia otázok žiakovi,
- 4 – žiak neodpovedá samostatne, len s pomocou otázok a len niektoré odpovede sú správne,
- 5 – napriek pomoci učiteľa a kladenia otázok sú odpovede žiaka nesprávne.

- Kritériá pri ústnom overovaní vedomostí - plynulosť reči, výslovnosť a intonácia, rozsah slovnej zásoby, komunikatívna schopnosť, gramatická presnosť.

- **Rozsah prečítaného textu na hodnotenie:**

1. ročník	2 – 4 vety
2. ročník	4 – 5 viet
3. ročník	6 viet

Hodnotenie prečítaného textu:	0 - 2 chyby	1
	3 – 4 chyby	2
	5 – 6 chýb	3
	7 – 8 chýb	4
	9 a viac chýb	5.

- Písomné overovanie vedomostí je v podobe testu po tematickom celku, projekt, krátke písomné práce a písomné práce spojené s počúvaním.

- V 2. a 3. cykle sú predmetom hodnotenia a klasifikácie základné všeobecné, sociolingvistické a komunikačné kompetencie, ktoré sa prejavujú v čítaní, písaní, počúvaní, samostatnom ústnom prejave a dialógoch. Do úvahy sa berie obsahová primeranosť, jazyková správnosť a plynulosť vyjadrovania.

Kritériá hodnotenia		
Ústneho prejavu	Písomného prejavu	Čítania a počúvania s porozumením
• plynulosť prejavu, • rozsah slovnej zásoby, • aplikácia jazykových prostriedkov (morfológia a syntax), • výslovnosť a intonácia	• rozsah slovnej zásoby, • morfologické a syntaktické štruktúry, • členenie textu, relevantnosť danej témy	• úroveň porozumenia textu, • plynulosť, výslovnosť a intonácia prečítaného textu, • reprodukcia pochopeného textu

- Projekty a písomné práce sú hodnotené dvomi známami – za vonkajšiu a vnútornú štruktúru a rozsah slovnej zásoby, za morfologické a syntaktické štruktúry, a to podľa nasledovnej stupnice:

1	0 – 4 chyby
2	5 – 8 chýb
3	9 – 12 chýb
4	13 – 16 chýb
5	17 a viac chýb
- Vizuálny a posluchový diktát sa píše 3 – 4-krát v šk. roku. Stupnica hodnotenia diktátov v cudzom jazyku je nasledovná:

Hodnotenie diktátov	
1	0 – 1 chyba
2	2 – 4 chyby
3	5 – 9 chýb
4	10 – 12 chýb
5	13 a viac chýb

- Slohové práce na zadanú tému podľa prebratého učiva sa píše v ročníkoch 6. – 9. v počte 1 slohová práca v každom ročníku.

6. ročník	rozsah 60 slov
7. ročník	rozsah 80 slov
8. ročník	rozsah 100 slov
9. ročník	rozsah 120 slov

INFORMATIKA

- Učiteľ pri hodnotení berie do úvahy samostatnú prácu žiaka na hodine – používanie IKT, prácu na domácich úlohách a zapojenie sa do súťaží, osvojenie si teoretickej časti, t. j. hodnotia a klasifikujú sa ústne, písomné i praktické odpovede. Praktické overenie

vedomostí je zamerané na programovanie a zadanie zamerané na osvojenie/rozvoj vedomostí a kritického myslenia.

Hodnotenie praktických úloh	
1	Úloha splnená samostatne s vhodným výberom pomôcok/prostriedkov.
2	Úloha splnená s minimálnou pomocou (učiteľa, spolužiaka).
3	Úloha splnená s výraznou pomocou (učiteľa, spolužiaka).
4	Čiastočne splnená úloha.
5	Nesplnená úloha.

ČLOVEK A PRÍRODA, FYZIKA, CHÉMIA, BIOLÓGIA

- Vzdelávanie vzdelávacej oblasti Človek a príroda bude v 3. cykle realizovaný ako samostatné vyučovacie predmety biológia, fyzika, chémia.
- Pri vyučovaní, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda, môže vyučujúci podľa zváženia rozdeliť žiakov s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce a podľa podmienok školy, o čom musí dopredu informovať žiakov, zákonných zástupcov a vedenie školy.
- Pri klasifikácii výsledkov sa v súlade s požiadavkami učebných osnov hodnotí:
 - schopnosť žiaka posudzovať a uplatňovať poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh,
 - schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti pri realizácii experimentov,
 - využívať experiment ako formu získavania podkladov na vyvodenie teoretických poznatkov, vedieť navrhnúť postup riešenia úlohy,
 - kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
 - schopnosť vyhľadávať informácie z digitálnych zdrojov, ich spracovanie a primeranú prezentáciu, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií,
 - schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine,
 - vedieť vyjadriť funkčné závislosti graficky, tabuľkou, schémou, mapou, obrázkom, náčrtom a v elektronickej forme,
- Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity na vyučovacích hodinách, záujmu žiaka o predmet, prípravy a práce žiakov hodnotí:
 - **ústne overovanie vedomostí:** ústne odpovede – aspoň dvakrát za každý polrok, pri ktorých sa kladie dôraz nielen na kvalitu osvojenia, ale aj na spôsob ich prezentácie v logických súvislostiach a ich aplikáciou v praktických súvislostiach, prezentovanie projektov, bádateľských aktivít/praktických zadaní, spracovanie referátov.
 - **písomné overovanie vedomostí:** tvorba vlastných projektov (z jednoduchých pomôcok naplánovať a zrealizovať zostrojenie modelu a stručne opísať princíp jeho činnosti, alebo projekty vypracované vo forme prezentácie PowerPoint/tlačená forma), zapojenie sa do súťaží, krátke písomné práce a testy (po 2 – 4 učivách, resp. podľa potreby), tematické písomné práce v trvaní 20 – 25 minút, pracovné listy s jednoduchými výpočtami, domáce úlohy podľa zadania v učebnici, v pracovnom zošite, v pracovnej učebnici alebo podľa

zadania vyučujúcim. Projektové práce vypracuje žiak na tému vopred zadanú vyučujúcim a za podmienok, na ktorých sa vopred dohodnú (forma, rozsah, obsah, termín odovzdania, spôsob prezentácie a hodnotenia).

- **praktické overenie vedomostí:** školské experimenty a praktické úlohy, aktivity alebo bádateľské činnosti, záznamy z praktických cvičení, jednoduché a bezpečné domáce experimenty (úlohou žiakov je navrhnúť a zrealizovať s využitím pomôcok dostupných v domácnosti jednoduchý experiment na overenie predpokladu).
- Termíny tematických písomných prác vyučujúci vopred oznámi žiakom ústnou formou a písomne cez IŽK. Termíny ústnych odpovedí vyučujúci vopred žiakom neoznamuje.

HODNOTENIE BÁDATEĽSKÝCH A PRAKTICKÝCH ÚLOH				
Predpoklad	Žiak nesformuloval žiaden predpoklad.	Žiak s pomocou učiteľa sformuloval predpoklad na základe vedomostí/textu.	Žiak samostatne sformuloval predpoklad na základe vedomostí/textu.	2
	0	1	2	
Realizácia	Žiak pracoval s výraznou pomocou.	Žiak pracoval s menšou pomocou podľa postupu, zadania.	Žiak pracoval samostatne a správne podľa postupu, zadania bez chýb.	2
	0	1	2	
Spracovanie	Žiak mal napriek pomoci výrazné problémy so zaznamenaním stanovených častí do protokolu. Stanovené časti sú nekompletné, chýbajú. Záznamy dopisoval dodatočne, nevystihujú podstatu pozorovaného javu. Záver je približný alebo žiaden – nezodpovedá cieľu.	Žiak zaznamenal do protokolu iba časť zadania.	Žiak samostatne a správne zaznamenal do protokolu všetky stanovené časti, náčrt je originálny, vystihujúci realitu. Záver je jasný, zodpovedá cieľu.	2
	0	1	2	
Zdôvodnenie	Žiak na základe realizácie s výraznou pomocou zdôvodnil výsledok činnosti, prepojil ho s teóriou alebo vyvodil teoretické poznatky.	Žiak na základe realizácie s pomocou zdôvodnil výsledok činnosti, prepojil ho alebo vyvodil teoretické poznatky.	Žiak na základe realizácie samostatne a správne zdôvodnil výsledok činnosti, prepojil ho alebo vyvodil teoretické poznatky.	2
	0	1	2	
Prezentácia	Žiak prezentoval s výraznou pomocou. Na doplňujúce otázky nevedel odpovedať.	Žiak prezentoval s pomocou. Čiastočne vedel odpovedať na doplňujúce otázky.	Žiak prezentoval plynule a samostatne. Vedel odpovedať na doplňujúce otázky.	2
	0	1	2	

Výsledné hodnotenie praktickej úlohy

10 – 9 bodov	100 – 90 %	1
8 bodov	89 – 75 %	2
7 – 5 bodov	74 – 50 %	3
4 – 3 body	49 – 25 %	4
2 – 0 bodov	24 – 0 %	5

ČLOVEK A SVET PRÁCE – PRACOVNÉ VYUČOVANIE, TECHNIKA

- Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu o vyučovací predmet, zodpovednosť za kvalitu výsledkov práce, prípravy a vzťahu k práci u žiakov hodnotí:
 - **ústne overovanie vedomostí:** ústne odpovede, prezentovanie projektov, bádateľských aktivít/praktických zadaní,
 - **písomné overovanie vedomostí:** tvorba vlastných projektov, zapojenie sa do súťaží, krátke písomné práce,
 - **praktické overenie vedomostí:** zadanie zamerané na praktické činnosti.
- Kritériá hodnotenia:
 - osvojenie základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastí,
 - organizácia a plánovanie práce a používanie vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci,
 - vytrvalosť pri plnení zadaných úloh,
 - uplatňovanie tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a vynakladanie úsilia na dosiahnutie výsledku.
- Žiak má vypracovať a obhájiť minimálne jeden projekt a vytvoriť, odprezentovať jeden výrobok za každý polrok.

HODNOTENIE VÝROBKU				
Návrh	Žiak s výraznou pomocou vytvoril návrh výrobku.	Žiak s pomocou vytvoril návrh výrobku.	Žiak samostatne vytvoril návrh výrobku.	2
	0	1	2	
Realizácia	Žiak pracoval s výraznou pomocou spolužiaka/učiteľa. Výrobok nie je zhodný s návrhom.	Žiak pracoval s menšou pomocou spolužiaka/učiteľa podľa návrhu. Výrobok je čiastočne zhodný s návrhom.	Žiak pracoval samostatne podľa návrhu. Výrobok je zhodný s návrhom.	2
	0	1	2	
Povrchová úprava	Výrobok nemá povrchovú úpravu.	Povrchová úprava je čiastočne spracovaná – chýba opracovanie alebo náter výrobku, ...	Povrchová úprava je precízne spracovaná – opracovanie, náter výrobku, ...	2
	0	1	2	
Prezentácia	Žiak prezentoval s výraznou pomocou učiteľa. Na doplňujúce otázky nevedel odpovedať.	Žiak prezentoval s pomocou učiteľa. Čiastočne vedel odpovedať na doplňujúce otázky.	Žiak prezentoval plynule a samostatne. Vedel odpovedať na doplňujúce otázky.	2
	0	1	2	

Výsledné hodnotenie praktickej úlohy

8 bodov	1	100 – 90 %	splnil zadanie na veľmi dobrej úrovni
7 – 6 bodov	2	89 – 75 %	splnil zadanie na dobrej úrovni
5 bodov	3	74 – 50 %	splnil zadanie na priemernej úrovni
4 – 3 body	4	49 – 25 %	splnil zadanie na čiastočnej úrovni
2 – 0 bodov	5	24 – 0 %	nesplnil zadanie

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ, VLASTIVEDA, DEJEPIS, GEOGRAFIA, OBČIANSKA NÁUKA

- Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity žiaka na vyučovacej hodine, záujmu o vyučovací predmet, domáce prípravy a práce žiakov hodnotí:
- **ústne overovanie vedomostí:** ústne odpovede minimálne dvakrát za každý polrok, prezentovanie projektov, diskusií.
- **písomné overovanie vedomostí:** tvorba vlastných/skupinových projektov a referátov (dodržiavanie témy, vizuálna stránka projektu, prezentačné schopnosti, odpovede na doplňujúce otázky), krátke písomné práce, tematické písomne práce v trvaní 20 – 25 minút, pracovné listy, práca s textom, pojmové mapy, pracovné listy.
- Kritériá hodnotenia:
 - čitateľská gramotnosť – čítať s porozumením odborný text, použiť z neho podstatné informácie, triediť a využívať ich, vedieť ich prezentovať, získavať informácie z plánov, máp, obrázkov a fotografií,
 - prírodovedná gramotnosť – objavovanie, pozorovanie a vysvetľovanie prírodných dejov,
 - kultúrna gramotnosť – záujem o kultúrne tradície regiónu a Slovenska.

ČLOVEK A HODNOTY – KOMUNITNÝ KRUH, ETICKÁ VÝCHOVA, NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

- Vyučovacie predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú ako povinne voliteľné predmety. Žiak si vyberá, či bude navštevovať etickú alebo náboženskú výchovu. Vybraný predmet navštevuje žiak počas celého školského roka.
- Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí tvorbu a prezentovanie projektov a diskusií žiakov.
- Kritériá hodnotenia:
 - žiak správne aplikoval získané vedomosti a zručnosti do praxe,
 - žiak aktívne využíval správne pojmy pri práci, sebahodnotení a hodnotení spolužiakov,
 - žiak samostatne vytváral autentické závery pri riešení,
 - žiak vhodne odôvodňoval vlastný názor,
 - žiak aktívne pracoval samostatne aj v skupine,
 - žiak správne riešil pridelenú úlohu,
 - žiak tvorivo dopĺňal svojimi názormi prácu spolužiakov.

HUDOBNÁ VÝCHOVA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí:
 - ústne overovanie vedomostí: prezentovanie projektov, práca s audio/audiovizuálnym materiálom, spev, zapojenie sa do súťaží,
 - písomné overovanie vedomostí: tvorba vlastných/skupinových projektov, pracovné listy, krátke písomné práce, práca s textom,
 - praktické overenie vedomostí: výtvarné práce, tanec, hra na hudobný nástroj, hudobno-dramatická produkcia, zapojenie sa do súťaží.
- Každá výtvarná práca tvorí súčasť žiakovho portfólia a bude hodnotená v 2. a v 3. cykle slovné po súčte stanovených kritérií. Pre splnenie úlohy musí žiak dodržať tieto kritériá:

Práca v súlade so zadanou témou	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Prístup k práci	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Snaha a využitie úsilia pri realizácii	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Vizuálna gramotnosť	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Tvorivosť a originalita práce	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Výtvarné vyjadrenie	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Využitie formátu pracovnej plochy	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Zvládnutie výtvarnej techniky	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Reflexia práce a sebareflexia žiaka	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Výsledné hodnotenie na základe najvyššieho skóre	- splnil zadanie na veľmi dobrej úrovni (splnil zadanie vo všetkých bodoch) - splnil zadanie na dobrej úrovni (splnil zadanie aspoň v 6 bodoch)	- čiastočne splnil zadanie (splnil zadanie v menej ako v 5 bodoch)	- nesplnil zadanie (splnil zadanie v menej ako 3 bodoch)

- Hudobná, tanečná, hudobno-dramatická činnosť bude hodnotená v 2. a v 3. cykle slovné po súčte stanovených kritérií. Pre splnenie úlohy musí žiak dodržať tieto kritériá:

Práca v súlade so zadanou témou	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Prístup k práci	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Snaha a využitie úsilia pri realizácii	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Tvorivosť a originalita práce	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Zvládnutie techniky/prevedenie	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Reflexia práce a sebareflexia žiaka	splnil zadanie	čiastočne splnil	nesplnil zadanie
Výsledné hodnotenie na základe najvyššieho skóre	- splnil zadanie na veľmi dobrej úrovni (splnil zadanie vo všetkých bodoch) - splnil zadanie na dobrej úrovni (splnil zadanie aspoň v 5 bodoch)	- čiastočne splnil zadanie (splnil zadanie v menej ako v 4 bodoch)	- nesplnil zadanie (splnil zadanie v menej ako v 2 bodoch)

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

- Na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova využije škola v každom ročníku jednu vyučovaciu hodinu vytvorenú kombináciou športového výcviku, aktívneho pohybu počas školských prestávok a pravidelného aktívneho pohybu za týždeň v rámci školského klubu detí v trvaní 30 hodín počas školského roka.
- Časť obsahu vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb sa vyučuje formou didaktických hier v 1. a 2. cykle, ktoré slúžia na praktické osvojenie si učiva komponentu Ochrana a bezpečnosť zdravia a obyvateľstva a formou účelových cvičení v 3. cykle.
- Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity žiakov na vyučovacej hodine, záujmu o vyučovací predmet, prípravy (nosenie si cvičebného úboru) a práce žiakov hodnotí:
 - **ústne overovanie vedomostí:** prezentovanie projektov,
 - **písomné overovanie vedomostí:** tvorba vlastných/skupinových projektov,
 - **praktické overenie vedomostí:**
 - basketbal – dvojtakt, dribling, streľba na kôš, súčinnosť v hre,
 - volejbal – odbíjanie obojručne zhora, odbíjanie obojručne zdola, podanie zdola a zhora, súčinnosť v hre,
 - futbal – ovládanie lopty, vedenie lopty, prihrávanie a spracovanie lopty, streľba na bránu, obchádzanie súpera, herné kombinácie, herné systémy (teoretické vedomosti),
 - florbal - vedenie lopty, prihrávanie a spracovanie lopty, streľba na bránu, obchádzanie súpera, herné kombinácie, herné systémy (teoretické vedomosti),
 - vybíjaná – podanie, prihrávky, vybíjanie,
 - atletika – beh na 60/300 m, hod kriketkou/gránatom/vortexom , skok do diaľky,
 - športová gymnastika – kotúle (vpred, vzad), preskok cez kozu (roznožmo, skrčmo),
 - zapojenie sa do súťaží, testovanie telesnej zdatnosti.
- Pri hodnotení učiteľ zohľadňuje výkonnosť žiaka a plnenie cieľov (40%), aktivitu, nosenie úborov, pravidelnosť cvičenia (30%) a správanie žiaka na hodine (30%).

Hodnotenie	Známka	Vysvetlenie kritérií hodnotenia
dosiahol veľmi dobrú úroveň	1	aktívne sa zapája do činností na hodinách, je disciplinovaný, pripravuje sa na hodiny TSV, má úbor na telesnú výchovu.
dosiahol základnú (primeranú) úroveň	2	vzhľadom na svoje individuálne predpoklady, pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám, je aktívny na hodinách TSV
je ľahostajný k úrovni svojich pohybových zručností, ako aj k pohybovým aktivitám	3	neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu

- Pri klasifikácii motorických zručností a pohybových schopností sa využíva hodnotenie na základe vopred stanovených výkonových kritérií a normatívnych tabuliek, ktoré tvoria prílohu ŠkVP (Normatívne výkonové tabuľky pre hodnotenie ...).

6.4 Súhrnné hodnotenie

- Hodnotenie žiaka sa vykonáva v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a s vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (ďalej „vyhláška o ZŠ“), ktoré ustanovujú zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov v základnej škole. Tieto právne normy umožňujú slovné hodnotenie, klasifikáciu, kombináciu slovného hodnotenia a klasifikácie alebo hodnotenie inou formou, ktoré je v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania.
- Stupeň prospechu pri súhrnnom hodnotení sa **neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie**.
- Celkové hodnotenie žiaka vyjadruje výsledky jeho hodnotenia vo vyučovacích predmetoch a hodnotenie jeho správania v súhrnnom hodnotení. Uskutočňuje sa na konci hodnotiaceho obdobia a poskytuje celkovú informáciu o úrovni dosiahnutých vzdelávacích výsledkov žiaka vo vzťahu k cieľom a vzdelávacím štandardom stanoveným v štátnom a školskom vzdelávacom programe. Jeho cieľom je zhrnúť mieru, do akej si žiak osvojil požadované vedomosti, zručnosti – spôsobilosti a poskytnúť zrozumiteľnú informáciu žiakovi a jeho zákonným zástupcom o výsledkoch jeho vzdelávania. Súhrnné hodnotenie zároveň môže slúžiť ako podklad pre rozhodovanie o ďalšom vzdelávacom postupe žiaka a poskytuje údaje využiteľné na zvyšovanie kvality vzdelávania na úrovni školy aj vzdelávacieho systému.
- Formy súhrnného hodnotenia sú:
 - slovné hodnotenie pre 1. – 5. ročník ZŠ, 6. – 9. ročník (poskytuje informácie o tom, čo sa žiak naučil, v čom napreduje, aké stratégie pri učení využíva a v ktorých oblastiach potrebuje ďalšiu podporu),
 - klasifikácia (klasifikačné stupne 1 – 5, resp. ich slovný ekvivalent) alebo
 - kombinované hodnotenie (známka vyjadruje celkovú úroveň dosiahnutých výkonov žiaka, zatiaľ čo slovná časť hodnotenia dopĺňa túto informáciu o opis priebehu učenia, silných stránok žiaka, oblastí na zlepšenie a odporúčani pre ďalší rozvoj), pričom forma súhrnného hodnotenia vo vyučovacom predmete nemusí byť rovnaká ako forma priebežného hodnotenia v danom predmete.
- Hodnotenie predmetov etická výchova, náboženská výchova a komunitný kruh je vyjadrený nasledovne:
 - absolvoval** - ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu zúčastňoval a aktívne pracoval, alebo na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval,
 - neabsolvoval** - ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval,
 - oslobodený** - ak bol žiak oslobodený od vzdelávania sa vo vyučovacom predmete v plnom rozsahu.
- Celkové hodnotenie žiaka sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje takto: **prospel s vyznamenaním, prospel veľmi dobre, prospel, neprospel**.

Celkové hodnotenie žiaka	Výkony žiaka
prospel s vyznamenaním (PV)	Žiak v celkovom hodnotení prospel s vyznamenaním, ak v žiadnom vyučovacom predmete nemá stupeň klasifikácie horší ako chválitebný, priemerný stupeň klasifikácie z vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“;
prospel veľmi dobre (PVD)	Žiak v celkovom hodnotení prospel veľmi dobre, ak v žiadnom vyučovacom predmete nemá stupeň klasifikácie horší ako dobrý, priemerný stupeň klasifikácie z vyučovacích predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“;
prospel (P)	Žiak v celkovom hodnotení prospel, ak a) vo všetkých vyučovacích predmetoch hodnotených formou slovného hodnotenia splnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka, b) v žiadnom vyučovacom predmete hodnotenom formou klasifikácie nemá stupeň klasifikácie nedostatočný alebo c) pri kombinácii klasifikácie a slovného hodnotenia sú splnené podmienky podľa písmen a) a b).
neprospel (N)	Žiak v celkovom hodnotení neprospel, ak z niektorého vyučovacieho predmetu neprospel alebo z niektorého vyučovacieho predmetu má vyjadrenie „neabsolvoval“.

SH – slovné hodnotenie, K – kombinované hodnotenie, Z – známka, A – absolvoval

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	1. cyklus			2. cyklus		3. cyklus			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z
	cudzí jazyk – anglický jazyk	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z
	druhý cudzí jazyk						Z	Z	Z	Z
Matematika a informatika	matematika	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z
	informatika			Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z
Človek a príroda	človek a príroda	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z
	biológia					Z	Z	Z	Z	Z
	fyzika						Z	Z	Z	Z
	chémia							Z	Z	Z
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť		Z	Z	Z	Z				
	občianska náuka						Z	Z	Z	Z
	geografia					Z	Z	Z	Z	Z
	dejepis					Z	Z	Z	Z	Z
	náboženská výchova	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	etická výchova, komunitný kruh									
Človek a svet práce	človek a svet práce	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z
Umenie a kultúra	hudobná výchova	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	
	výtvarná výchova	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z

7 TEMATICKÉ DNI

Škola realizuje v 2. až 3. cykle pre každú triedu tematické dni zamerané na rozvoj prierezových gramotností v rozsahu 8 vyučovacích dní v školskom roku. Jeden vyučovací deň je v rozsahu 6 vyučovacích hodín. Ciele a obsah tematických dní pre jednotlivé ročníky vychádzajú zo vzdelávacích štandardov predmetov, prierezových gramotností, vízie a priorít školy.

Tematické dni sú realizované formou medzipredmetového vyučovania počas jedného dňa (v prípade potreby dlhšie) alebo formou exkurzie, ktorej predchádza príprava.

Rozpracované tematické dni tvoria samostatnú prílohu ku Školskému vzdelávaciemu programu Základnej školy s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby. Obsahujú názov tematického dňa, ciele, prierezovú gramotnosť, termín realizácie, prepojenie predmetov a výstupy.

8 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Systém podporných opatrení v škole je postavený na zákone č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) v znení novely č. 182/2023 Z. z. a novely č. 323/2025 Z. z.

Úroveň 1 Univerzálna prevencia <i>Pre koho:</i> všetky deti a žiaci v triede — súčasť bežnej výchovno-vzdelávacej činnosti. <i>Kto vykonáva:</i> každý pedagogický zamestnanec v triede, v spolupráci so školským podporným tímom (ŠPT). <i>Cieľ:</i> zabezpečiť optimálne podmienky pre sociálno-emocionálny, kognitívny a osobnostný rozvoj každého dieťaťa — bez potreby diagnostiky (úprava metód a foriem výučby, didaktické pomôcky, podpora triedneho učiteľa, prispôbenie zadaní).	Úroveň 2 Zvýšená podpora v škole <i>Pre koho:</i> dieťa, u ktorého pedagóg alebo ŠPT spozorovali špecifické potreby, ale ešte nie sú potrebné služby poradenského zariadenia (CPP). <i>Kto vykonáva:</i> ŠPT (školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, asistent) priamo v škole. <i>Cieľ:</i> pomôcť dieťaťu bez eskalácie problémov (možná tvorba IVP, individuálne konzultácie, úzka spolupráca s rodinou, diferenciacia výučby).
Úroveň 3 Spolupráca s CPP / ŠCPP <i>Pre koho:</i> dieťa, ktoré po realizovaných opatreniach na 2. stupni nedosiahlo očakávaný progres, alebo ktoré má diagnostikovanú poruchu (ADHD, dyslexia, dysgrafia a pod.). <i>Kto vykonáva:</i> CPP alebo ŠCPP v úzkej spolupráci so školou. <i>Cieľ:</i> diagnostika, návrh konkrétnych podporných opatrení, IVP, priebežná koordinácia.	Úroveň 4 Vysokošpecializovaná podpora <i>Pre koho:</i> dieťa s komplexnými ťažkosťami, pri ktorých základná podpora CPP nestačí. <i>Kto vykonáva:</i> špeciálne výchovné zariadenia a ďalšie vysokošpecializované pracoviská.

- Na škole pôsobí školský podporný tím tvorený výchovným poradcom, koordinátormi prevencie, učiteľmi 1.stupňa, učiteľmi 2.stupňa a pedagogické asistentky. Škola spolupracuje s príslušným Centrom poradenstva a prevencie (CPP Galanta) pri identifikácii potrieb žiakov a nastavovaní adekvátnej podpory. CPP poskytuje: odbornú diagnostiku, odporúčania k IVP a zaradeniu do systému podpory, návrh kompenzačných, rehabilitačných a reedukačných opatrení, odbornú konzultáciu pre pedagógov a zákonných zástupcov. Spolupráca prebieha na základe súhlasu zákonného zástupcu a podpísanej zmluvy o spolupráci.
- Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdelávajú v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. Pri výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je dôležité zabezpečiť spoluprácu so školským podporným tímom,

zariadením poradenstva a prevencie, výchovným zariadením (v prípade, ak žiakom poskytuje starostlivosť) a so zákonnými zástupcami žiakov.

- Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdelávajú podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy, v prípade potreby sa pri vzdelávaní využívajú podporné opatrenia z **Katalógu podporných opatrení**, t. j. plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bez zdravotného znevýhodnenia s prihliadnutím na ich zdravotné znevýhodnenie. Ak im špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelávali podľa školského vzdelávacieho programu školy, vzdelávajú sa podľa **individuálneho vzdelávacieho programu**. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu sa postupuje v zmysle vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie a priebežne sa upravuje podľa aktuálnych potrieb žiaka.
- Ak žiakom ich zdravotný stav neumožňuje účasť na výchove a vzdelávaní v škole, plnia školskú dochádzku osobitným spôsobom **formou individuálneho vzdelávania**. Správanie žiakov, ktoré súvisí s nedostatkom porozumenia, zručností, či nedostatočne nastavenými podpornými opatreniami, nie je indikáciou pre ich individuálne vzdelávanie.
- Škola vychádza z týchto zdrojov:
 - *Učenie rešpektujúce rozmanitosť - Sprievodca k tvorbe inkluzívnej praxe,*
 - *Metodická príručka pre prácu so žiakmi so zdravotným znevýhodnením a žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním,*
 - *Katalóg podporných opatrení,*
 - *Stručný sprievodca katalógom podporných opatrení pre základné a stredné školy.*Prvky z týchto zdrojov priebežne aplikujeme vo výchove a vzdelávaní.
- Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa realizuje v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z., podpornými opatreniami a individuálnym vzdelávacím programom. Pri hodnotení sa zohľadňuje charakter ŠVVP, odporúčania zariadení prevencie a poradenstva a podpora, ktorú žiak počas vzdelávania dostáva. V rámci podpory inkluzívneho vzdelávania a v súlade s rešpektovaním individuálnych potrieb žiakov, ako aj v kontexte individuálneho vzdelávacieho programu sa upravuje aj spôsob hodnotenia žiaka so ŠVVP, vrátane využívania slovného hodnotenia, klasifikácie, iných foriem hodnotenia v súlade s princípmi výchovy a vzdelávania alebo kombinovaných foriem v súlade s legislatívnymi predpokladmi, týmto štátnym vzdelávacím programom a podpornými opatreniami. Pri hodnotení žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, žiakov z odlišného jazykového prostredia a novopristaňovaných žiakov (napr. cudzincov) škola uplatňuje zásadu rovnakých príležitostí, primerane zohľadňuje jazykovú bariéru a adaptačné obdobie, poskytuje podporu a využíva diagnostické a formatívne nástroje na sledovanie pokroku žiaka.
- Podľa rámcového učebného plánu pre základné školy sa vzdelávajú aj žiaci s:
 - vývinovými poruchami učenia,
 - narušenou komunikačnou schopnosťou,
 - poruchou aktivity a pozornosti,
 - poruchou správania,

- autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa,
- všeobecným intelektovým nadaním,
- ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- chorí alebo zdravotne oslabení,
- telesným postihnutím,
- zrakovým postihnutím,
- sluchovým postihnutím,
- viacnásobným postihnutím.

8.1 Úpravy obsahu a hodnotenia pre žiakov s vývinovými poruchami učenia (VPU)

Obsah: Učebný obsah vzdelávania žiakov s VPU je v súlade s obsahom vzdelávania ostatných žiakov. Žiaci s VPU sa pri dosahovaní edukačných cieľov nevyčleňujú, ale sa plnohodnotne zúčastňujú všetkých foriem vzdelávania. Cieľom úpravy učebného obsahu je rozvíjať:

1. jazykové a kognitívne funkcie - rozlišovať zrakovo a sluchovo podobné tvary slov, písmen, hlások a čísiel, chápať javy a skutočnosti tak, ako nasledujú po sebe, vykonávať sluchovú analýzu a syntézu hlások v slovách, orientovať sa pri práci s textom alebo číselnými operáciami, vnímať priestorové vzťahy medzi predmetmi a javmi, orientovať sa v priestore, na ploche a v smere písania/čítania, zamerať sa na dôležité informácie, inštrukcie a podnety, rozlišovať prvky podobné od prvkov totožných, analyzovať celok na časti vo vizuálnej a auditívnej percepcii, primerane veku prepájať informácie, samostatne používať stratégie učenia, uchovať si videnu a počutú informáciu v krátkodobej i dlhodobej pamäti.

2. osvojenie si efektívnych stratégií čítania, písania a počítania - uplatňovať naučenú techniku čítania na dosiahnutie plynulosti, identifikovať kľúčové informácie v texte a stručne reprodukovat' jeho obsah, dodržiavať základné pravopisné pravidlá s využitím mnemotechnických pomôcok, realizovať čitateľný a graficky primeraný písomný prejav s dôrazom na obsahovú stránku, vykonať priebežnú a následnú autokontrolu vlastného písomného prejavu, dosiahnuť primeranú rýchlosť, stupeň čitateľských návykov, frekvenciu a charakter chýb a porozumenia textu, dokáže na primeranej úrovni používať funkčné písanie, odpis, prepis a písanie poznámok a výpisov.

3. nácvik práce s kompenzačnými pomôckami - využívať samostatne kompenzačné pomôcky, signalizovať potrebu úpravy podmienok učenia sa a pracovať s upraveným zadáním úlohy.

Hodnotenie:

1. forma hodnotenia - uprednostnenie ústnej formy pred písomnou u žiakov s ťažkou dyslexiou a dysgrafiou, kombinovanie krátkych písomných odpovedí a následného ústneho vysvetlenia, využívanie audiozáznamu na zachytenie myšlienkových pochodov žiaka, možnosť prezentácie vedomostí prostredníctvom praktických ukážok, projektov alebo myšlienkových máp, diktovanie odpovedí pedagogickému asistentovi alebo učiteľovi v prípade nečitateľného písomného prejavu.

2. podmienky hodnotenia - individuálne predĺžený čas o jednu štvrtinu až polovicu pôvodného limitu na čítanie zadania a písanie odpovede, fázovanie úloh rozdelením rozsiahleho testu na kratšie bloky; zabezpečenie pokojného miesta na testovanie bez rušivých vplyvov okolia, hlasné prečítanie zadania pedagógom na elimináciu nepochopenia textu v dôsledku poruchy čítania.

3. spôsob hodnotenia - nehodnotenie špecifických pravopisných chýb a dysortografických javov, ak nie je primárnym cieľom vyučovacej jednotky overiť znalosť konkrétneho gramatického pravidla, nepenalizovanie zníženej kvality písma ani chybných tvarov písmen alebo neúhladnosti grafického prejavu, hodnotenie správnosti logického postupu v matematike aj v prípade numerickej chyby spôsobenej dyskalkúliou, zohľadňovanie pomalého tempa čítania alebo písania.

4. nástroje hodnotenia - podpora digitálneho písania, vrátane automatickej opravy pravopisu a prevodu hovorenej reči na text, názorné vizuálne pomôcky, najmä prehľadné gramatické tabuľky a vzory písma umiestnené priamo na pracovnej ploche, matematické nástroje a prehľady, ako sú kalkulačky, číselné osi, tabuľky násobkov či zoznamy vzorcov a jednotiek, úprava dokumentov pre ľahšie čítanie, ktorá zahŕňa zväčšené písmo, širšie riadkovanie a používanie čitateľných bezpätkových fontov.

8.2 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS)

Obsah vzdelávania žiakov s NKS je v súlade s obsahom vzdelávania ostatných žiakov. Žiaci s NKS sa pri dosahovaní výučbových cieľov nevyčleňujú, ale sa plnohodnotne zúčastňujú všetkých foriem vzdelávania. Učivo sa podľa potreby zjednodušuje a zameriava na kľúčové poznatky a pojmy, pričom sa minimalizujú nadbytočné informácie, ktoré by žiaka preťažovali. Pri predmetoch, kde je výrazná jazyková náročnosť ako slovenský jazyk a literatúra alebo cudzí jazyk, sa znižuje dôraz na rečovú produkciu, písanie, čítanie nahlas. Obsah učiva sa prispôbuje rozsahom, rozdeľuje sa na menšie tematické bloky. Žiaci s NKS môžu byť oslobodení od druhého cudzieho jazyka.

Cieľom úpravy učebného obsahu je rozvíjať komunikačné schopnosti - rozlišovať zvukovú štruktúru slov - hlásky, slabiky a využívať zručnosť pri čítaní a písaní, komunikovať zrozumiteľne s artikuláciou primeranou vývinovej úrovni, sformulovať gramaticky a obsahovo primerané vety, reagovať primerane na otázky, pokyny a komunikačné situácie v interakcii, vyjadriť svoje pocity, potreby, názory, skúsenosti a informácie a v prípade potreby aj s využitím augmentatívnej a alternatívnej komunikácie, rozlišovať hovorenú a písanú reč s orientáciou v texte alebo knihe, prerozprávať obsah počutého alebo prečítaného textu a používať pojmy z aktuálne preberaného učiva v správnom kontexte, dokáže vstúpiť do komunikácie a reagovať v dialógu, využívať komunikačné stratégie na udržanie komunikácie.

Hodnotenie:

1. forma overovania výkonu – verbálna komunikácia, alternatívne formy odpovede sú písomná odpoveď alebo výber z možností, odpoveď formou krátkych viet alebo bodov, odpoveď s využitím obrázkov, schém, kariet, individuálne skúšanie bez prítomnosti iných žiakov, možnosť odpovedať po príprave.

2. podmienky hodnotenia - viac času na formulovanie odpovede, rozdelenie odpovede na viac kratších vstupov, možnosť opakovania otázky, slovné alebo písomné zjednodušenie formulácie zadania/úlohy, zabezpečenie dostupnosti kompenzačných a asistenčných pomôcok - obrázkové karty/vizuálne symboly, komunikačné systémy, tabuľky, knihy, písomné poznámky k odpovedi, digitálne podporné aplikácie a softwary.

3. spôsob hodnotenia - nehodnotí sa rečový/verbálny prejav – artikulácia, plynulosť, sila, tón reči a pod., tolerujú sa gramatické zjednodušenia, ak je zrozumiteľný význam.

8.3 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti (PAP)

Obsah vzdelávania žiakov s PAP je v súlade s obsahom vzdelávania ostatných žiakov.

Hlavným cieľom úpravy učebného obsahu žiakov s PAP je predovšetkým systematicky rozvíjať:

1. sebareguláciu emócií - rozpoznávať emócie u seba aj u iných, uvedomovať si rozdiely medzi emóciami a činmi, vyjadrovať a identifikovať emócie.

2. sociálne vzťahy - spolupracovať v malej skupine podľa jasne stanovených pravidiel, rešpektovať základné sociálne normy, najmä striedanie sa v komunikácii a rešpektovanie osobného priestoru, hľadať riešenie po konflikte, s možnosťami obnovy vzťahu, ako sú ospravedlnenie či vzájomná pomoc, rozpoznať dôsledky svojho správania na druhých.

3. zvládanie záťažových situácií - rozpoznať situácie, ktoré zvyšujú mieru rozptýlenia, nepokoja alebo stresu, využívať naučené stratégie na zvládanie frustrácie a napätia, požiadať o pomoc v náročnej alebo neprehľadnej situácii, prijať dôsledky svojho správania a podieľať sa na náprave škody.

4. exekutívne funkcie - plánovať a organizovať vlastnú činnosť s podporou vizuálnych a časových pomôcok, udržať pozornosť pri plnení úlohy primeraný čas, dokončiť činnosť podľa jasne stanovených krokov, uplatňovať sebaorganizáciu a sebakontrolu pri učení a školských povinnostiach.

Hodnotenie:

1. formy overovania výkonu: - rozdelenie hodnotenia na viac kratších úloh, priebežné hodnotenie čiastkových krokov, postupné odovzdávanie úloh.

2. podmienky hodnotenia: - predĺžený čas na vypracovanie úloh, možnosť prestávok pri dlhších úlohách, individuálne tempo práce.

3. spôsob hodnotenia: - hodnotenie postupu riešenia, nielen výsledku, oceňovanie vytrvalosti a snahy dokončiť úlohu, poskytovanie konkrétnej, stručnej a zrozumiteľnej spätnej väzby.

4. nástroje hodnotenia: - krátka a jednoznačná inštrukcia, priebežná kontrola porozumenia zadaniu, vizuálna podpora pokynov, využívanie kontrolných zoznamov krokov a vizuálne časové harmonogramy.

8.4 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou správania (PS)

Žiaci s poruchou správania (ďalej len PS) plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bez zdravotného znevýhodnenia s prihliadnutím na možnosti vyplývajúce z ich znevýhodnenia.

Obsah vzdelávania žiakov s PS je v súlade s obsahom vzdelávania ostatných žiakov.

Cieľom je rozvíjať:

1. sebareguláciu emócií - rozpoznávať emócie u seba aj u iných, uvedomovať si rozdiely medzi emóciami a činmi, vyjadrovať a identifikovať emócie.

2. sociálne vzťahy - spolupracovať v malej skupine podľa jasne stanovených pravidiel, rešpektovať základné sociálne normy, najmä striedanie sa v komunikácii a rešpektovanie

osobného priestoru, hľadať riešenie po konflikte, s možnosťami obnovy vzťahu, ako sú ospravedlnenie či vzájomná pomoc, rozpoznať dôsledky svojho správania na druhých.

3. riešenie problémov a zvládanie záťažových situácií - identifikovať problémovú situáciu a vyhľadať pomoc, poznať alternatívne spôsoby riešenia konfliktov, najmä odchod, rozhovor a sprostredkovanie, prijať dôsledky svojho správania a podieľať sa na náprave škody, rozlišovať medzi primeranou reakciou a impulzívnym konaním.

4. pozitívne sociálne správanie - uvedomovať si význam základných pravidiel pre bezpečnosť a spolužitie, akceptovať hranice stanovené druhými, uplatňovať vnútornú kontrolu správania, pomenovať situácie, ktoré vyvolávajú impulzívne alebo rizikové správanie, reflektovať svoje správanie s podporou dospeléj osoby, identifikovať a uplatňovať prosociálne správanie.

5. učenie - pracovať podľa jednoduchých, jasne štruktúrovaných pokynov, efektívne využívať exekutívne funkcie, predovšetkým plánovanie, schopnosť predvídať príčiny a následky, dokončiť pridelenú úlohu, preberať zodpovednosť za svoje školské povinnosti, reflektovať vlastný pokrok v učení.

6. pozitívna identita - uplatňovať primeranú sebarelexiu a seba prijatie, prijímať spätnú väzbu, rozlišovať medzi konkrétnym prejavom vlastného správania a osobnou hodnotou, bez generalizácie jednotlivých prejavov správania na celú osobnosť, nadobudnúť pozitívny sebaobraz.

Hodnotenie:

1. formy overovania výkonu - jasná štruktúra úloh a hodnotiacich kritérií, vopred známe pravidlá hodnotenia, minimalizovanie nečakaných zmien v spôsobe skúšania.

2. podmienky hodnotenia - možnosť prestávok pri dlhších hodnotiacich činnostiach, flexibilné termíny odovzdania úloh v odôvodnených prípadoch.

3. spôsob hodnotenia - hodnotenie pokroku v čase, priebežná spätná väzba zameraná na konkrétne správanie a zručnosti, oceňovanie snahy, spolupráce a sebaregulácie.

8.5 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa

Žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami a žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bez zdravotného znevýhodnenia s prihliadnutím na ich zdravotné znevýhodnenie. Úpravy obsahu a hodnotenia:

Obsah vzdelávania žiakov je v súlade s obsahom vzdelávania ostatných žiakov a je v prípade potreby sprostredkovaný prostredníctvom kompenzačných a pomôcok, digitálnych technológií, vzdelávacích aplikácií, komunikátorov, ktoré napomáhajú porozumeniu.. Ciele vzdelávania sa dosahujú spoločne s ostatnými žiakmi a žiaci sa nevyčleňujú.

Cieľom úpravy učebného obsahu je rozvíjať:

1. komunikačné schopnosti - vyjadriť svoje potreby, pocity a myšlienky spôsobom, ktorému okolie rozumie, rozumieť hovorenému slovu, krátkym inštrukciám a jednoduchým otázkam v rámci svojich schopností, uplatňovať komunikačné stratégie - žiadať, komentovať, reagovať, pozdravovať, rozlišovať a interpretovať základné neverbálne signály - mimika, gestá, intonácia,

používať vhodný a dostupný systém alternatívnej a augmentatívnej komunikácie, vyjadrovať potreby, želania, názory a reagovať na otázky, kombinovať verbálne a neverbálne formy komunikácie, rozumieť symbolom, obrázkom, gestám a písanému slovu ako nositeľom významu.

2. sociálne zručnosti - ovládať sociálne pravidlá, striedanie v komunikácii, spoločné aktivity a hry v rámci možností a schopností, rozpoznávať sociálne signály a použiť adekvátne reakcie, osvojiť si prosociálne postoje – spolupráca, rešpektovanie, pomoc, zdieľanie, vnímať sa ako súčasť kolektívu.

3. grafomotorické zručnosti - dosiahnuť potrebnú mieru presnosti v koordinácii oka a ruky pri vykonávaní činností vyžadujúcich vizuálnu kontrolu pohybu, ovládať jemnú motoriku rúk na úrovni umožňujúcej grafomotorickú a praktickú manipuláciu, používať písací nástroj, uplatňovať úchop, primeraný stisk a mobilitu zápästia pri práci s rôznymi druhmi písacích nástrojov.

4. efektívna poznávacích funkcií - učiť sa prostredníctvom vizuálnych a štruktúrovaných podnetov, riešiť jednoduché problémy, učiť sa prostredníctvom prepojenia učiva s reálnymi životnými situáciami, osvojiť sčítanie, písanie, počítanie na individuálnej úrovni.

5. sebaregulácia emócií - na individuálnej úrovni rozpoznávať vlastné emócie aj emócií cudzích, ovládať stratégie zvládania frustrácie a senzorického preťaženia, získavať pozitívne skúsenosti v sociálnych interakciách, ktoré podporujú sebadôveru, sebaistotu, predvídateľnosť a bezpečie.

6. zručnosti pre samostatný život - osvojiť si hygienické, stravovacie a organizačné návyky, plánovať deň, porozumieť rozvrhu a dodržiavať rutiny, požiadať o pomoc, ukončiť činnosť, presunúť sa na inú aktivitu, posilňovať orientáciu v prostredí, v priestore a v čase.

Hodnotenie:

1. formy overovania výkonu - vopred známa štruktúra hodnotiacich úloh, jasné a konkrétne kritériá hodnotenia, minimalizovanie nečakaných zmien v spôsobe skúšania.

2. podmienky hodnotenia - predĺžený čas na vypracovanie úloh, rozdelenie výkonu na viac kratších častí, individuálne tempo práce, hodnotenie v menšej skupine alebo individuálne, zabezpečenie dostupnosti kompenzačných a asistenčných pomôcok - vizuálne rozvrhy, postupové schémy, kontrolné zoznamy krokov, komunikačné a organizačné pomôcky, prostredie s obmedzeným množstvom rušivých podnetov.

3. spôsob hodnotenia - dôraz sa kladie na porozumenie a aplikáciu poznatkov, nie formálnu správnosť, tolerujú špecifické prejavy komunikácie alebo správania, hodnotí sa schopnosť používať naučené postupy v praktických situáciách.

4. zadanie úloh - jednoduchý, jednoznačný jazyk zadania, rozdelenie zložitých úloh na menšie kroky, vizuálna podpora inštrukcií.

8.6 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (VIN)

Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN) plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bez VIN s prihliadnutím na špecifiká vyplývajúce z ich nadania.

Úpravy obsahu a hodnotenia pre žiakov s VIN:

Úpravy **obsahu** sa realizujú v oblasti rozšírenia, prehĺbenia a obohatenia učiva a to v súlade s potenciálom, schopnosťami, záujmami a tempom práce žiakov s VIN. Obsah je diferencovaný tak,

aby podporoval kritické a tvorivé myslenie, umožňoval riešenie komplexnejších úloh a prepájanie poznatkov v širších súvislostiach. Hlavným cieľom úpravy je rozvíjať:

1. metakognitívne zručnosti - vedome prispôsobovať stratégie učenia podľa typu úlohy, reflektovať, čo pomáha učiť sa efektívne a čo nie, plánovať si vlastný postup riešenia úloh, vyhodnotiť kvalitu svojho riešenia a hľadať lepšie alternatívy.
2. pokročilé riešenie problémov a tvorivé myslenie - identifikovať problém aj tam, kde nie je jednoznačne zadaný, navrhovať viacero možných riešení a porovnávať ich, využívať transfer poznatkov medzi vzdelávacími predmetmi, experimentovať a overovať hypotézy.
3. kritické myslenie a argumentácia - hodnotiť vierohodnosť informácií a zdrojov, rozlišovať medzi faktom, názorom a interpretáciou, vytvárať logické argumenty, prijímať konštruktívnu kritiku.
4. vytrvalosť pri dlhodobých úlohách - pracovať na komplexných úlohách dlhodobo, stanovovať si čiastkové ciele a sledovať ich plnenie, zvládať frustráciu pri náročných úlohách.
5. sociálno-emocionálne spôsobilosti - poznať vlastné silné stránky aj limity, zvládať prekonávanie dysfunkčného perfekcionizmu a tendencie k nadmernému analyzovaniu situácie, posilňovať odolnosť voči strachu zo zlyhania, posilňovať vlastnú emocionálnu odolnosť, uplatňovať empatiu, rešpektovať rôzne úrovne výkonu a tempo iných.
6. tvorivosť a iniciatívnosť - iniciovať vlastné projekty alebo témy záujmu, prepájať vedomosti s reálnymi problémami, vytvárať originálne riešenia a produkty, aktívne vyhľadávať príležitosti na rozvoj.

Hodnotenie:

1. formy overovania výkonu - riešenie problémových a otvorených úloh, úlohy s viacerými možnými riešeniami, prepájanie poznatkov z rôznych oblastí, hodnotenie kvality uvažovania, argumentácie a tvorivosti, nie len správneho výsledku.
2. podmienky hodnotenia - individuálne tempo práce, možnosť pracovať na rozšírených úlohách počas bežného vyučovania.
3. spôsob hodnotenia - hodnotenie spôsobu riešenia, nielen výsledku, oceňovanie schopnosti skúšať nové postupy, poskytovanie spätnej väzby k stratégiám učenia.

8.7 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (MP)

Žiaci s ľahkým stupňom MP plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bez zdravotného znevýhodnenia s prihliadnutím na ich znevýhodnenie. Pri realizácii výchovno vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov a uplatňujú sa podporné opatrenia. Úpravy obsahu a hodnotenia pre žiakov s ľahkým stupňom MP:

Obsah vzdelávania je upravený v oblastiach rozvoja:

1. komunikačných schopností - funkčne komunikovať so zreteľom na zvyšovanie zrozumiteľnosti reči, spresňovanie výslovnosti a artikulácie zrozumiteľnosti pri vyjadrovaní potrieb, prianí a postojov, s využitím verbálnych i neverbálnych prostriedkov, využívať osvojené sociálne schémy a komunikačné rutiny pri nadväzovaní, udržiavaní a ukončovaní kontaktov v rôznych sociálnych situáciách, uplatňovať adekvátnu mimiku, prirodzené gestá a telovú schému na posilnenie zrozumiteľnosti a obsahu komunikácie v bežnom sociálnom styku, integrovať prvky

augmentatívnej a alternatívnej komunikácie do každodenných interakcií v prípade narušenia reči, reagovať primeraným spôsobom na verbálne aj neverbálne podnety z okolia s cieľom dosiahnuť funkčnú interakciu.

2. kompenzačných mechanizmov - využívať individuálne zvolené kognitívne stratégie a špecifické názorné pomôcky, vizuálne rozvrhy, štruktúrované prostredie, na podporu učenia a orientácie v bežnom živote, aplikovať naučené spôsoby zmyslového vnímania a mentálne schémy na kompenzáciu a prekonávanie bariér vyplývajúcich zo znevýhodnenia, uplatňovať zručnosti čítania, písania, počítania a ďalších kognitívnych zručností pri riešení konkrétnych praktických situácií, aplikovať získané vedomosti do rôznych kontextov s cieľom zvýšiť flexibilitu myslenia a mieru samostatnosti, uplatňovať ciele techniky na stimuláciu pozornosti a pracovnej pamäti pri vykonávaní viacstupňových inštrukcií a rutinných činností.

3. sociálnej autonómie - orientovať sa samostatne a bezpečne v známom aj menej známom prostredí prostredníctvom identifikácie a využívania naučených vizuálnych a priestorových oporných bodov, reagovať adekvátnym spôsobom na neočakávané zmeny vo vonkajších podmienkach alebo v dennom režime s využitím adaptačných stratégií na zníženie neistoty, realizovať sebaobslužné úkony a postupy základnej hygieny a estetizácie spoločného prostredia v miere, ktorá umožňuje dosiahnutie maximálnej možnej miery autonómie a nezávislosti od okolia, uplatňovať základné princípy finančnej gramotnosti pri realizácii nákupu tovarov bežnej spotreby, rozpoznať kritické situácie vyžadujúce intervenciu alebo podporu inej osoby, dokázať cielene a zrozumiteľne požiadať o pomoc, dodržiavať zásady bezpečného správania sa a pohybu vo verejnom priestore.

4. pracovných zručností a profesijnej orientácie - odhadovať svoje schopnosti, individuálne limity a preferencie v súvislosti s výberom vhodného pracovného zaradenia alebo ďalšej praktickej prípravy, dodržiavať osvojené pracovné postupy, technologickú postupnosť a stanovené časové limity pri plnení konkrétnych praktických úloh, uplatňovať základné pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v podmienkach školských dielní, rozvíjať pracovnú vytrvalosť, zodpovednosť za zverené nástroje a schopnosť dokončiť začatú činnosť podľa vopred určeného postupu, kooperovať v tíme pri spoločných pracovných činnostiach a rešpektovať pokyny vedúcej osoby.

Hodnotenie:

1. formy overovania výkonu - hodnotenie praktických ukážok zručnosti, uprednostňovanie praktického overovania namiesto abstraktných úloh, riešenie úloh v reálnych alebo modelových situáciách, práca s obrázkami, schémami a predmetmi, praktické použitie zručností, viac kratších úloh počas vyučovania, priebežné hodnotenie jednotlivých krokov postupu, hodnotenie postupného zvládania krokov, nie jednorazového výkonu, možnosť opravy a opakovania.

2. podmienky hodnotenia - predĺžený čas na vypracovanie úloh, možnosť prestávok pri dlhších činnostiach, individuálne tempo práce bez časového tlaku, hodnotenie v menšej skupine alebo individuálne, prostredie s nižším množstvom rušivých podnetov.

3. spôsob hodnotenia - sledovanie, ako žiaci postupujú pri riešení úlohy, oceňovanie snahy a vytrvalosti, poskytovanie priebežnej spätnej väzby počas práce, hodnotenie akademického výkonu nie je viazané na momentálne správanie žiaka, správanie žiaka sa rieši výchovnými opatreniami, nie znížením známky z vyučovacieho predmetu.

8.8 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov chorých alebo zdravotne oslabených (CHaZO)

Žiaci chorí alebo zdravotne oslabení sú vzdelávaní v bežnej základnej škole spoločne s ostatnými žiakmi, ak to ich zdravotný stav umožňuje. Základná škola je pre žiakov, ktorí sa vzdelávali v škole pri zdravotníckom zariadení, považovaná za kmeňovú školu. Žiaci chorí alebo zdravotne oslabení plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bez zdravotného znevýhodnenia s prihliadnutím na individuálny zdravotný stav. Kladie sa dôraz na charakter a stupeň choroby a proces liečby alebo stupeň zdravotného oslabenia. Žiaci chorí alebo zdravotne oslabení sa v škole pri zdravotníckom zariadení vzdelávajú podľa učebného plánu ich kmeňovej školy alebo ich kmeňových škôl. Kmeňová škola je povinná po návrate dlhodobo hospitalizovaného žiaka zabezpečiť jeho zaradenie do kmeňovej školy a kmeňovej triedy v súlade s platnou legislatívou. Pri návrate žiaka škola prihliada na jeho aktuálny zdravotný stav a dostupné odborné odporúčania od ošetrojúceho lekára a zariadenia poradenstva a prevencie. Triedny učiteľ zabezpečí informovanie pedagogických zamestnancov, ktorí žiakov vyučujú o skutočnosti, že ide o návrat po dlhodobej hospitalizácii. Škola umožní žiakom adaptačné obdobie po návrate do školy.

Úpravy obsahu a vzdelávania a hodnotenia pre žiakov chorých alebo zdravotne oslabených:

Obsah vzdelávania sa realizuje v rámci bežného vyučovania alebo prostredníctvom individuálneho vzdelávacieho plánu, ak je to odôvodnené odporúčaním zariadenia poradenstva a prevencie. Žiak má poskytnutý dlhší čas na splnenie úloh, učivo má rozdelené na menšie celky. Formy písomného overovania vedomostí majú redukovaný rozsah a žiak má väčšiu časovú dotáciu na ich vypracovanie.

Hodnotenie

Žiak nie je povinný bezprostredne po návrate preukazovať zvládnutie celého zameškaného učiva, ale pri hodnotení sa overuje učivo nevyhnutné pre ďalšie vzdelávanie. Priebežné hodnotenie je najskôr slovné, neskôr klasifikáciou.

V prípade dlhodobej hospitalizácie žiakov v zdravotníckom zariadení je kmeňovej škole odosielaná písomná správa pre triedneho učiteľa s informáciami o priebehu výučby a dosiahnutých výsledkoch žiakov v škole pri zdravotníckom zariadení a ukážky prác žiakov. Základná škola pri zdravotníckom zariadení nevydáva vysvedčenie. Úpravu hodnotenia navrhuje zariadenie poradenstva a prevencie a riadi sa podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov:

1. formy overovania výkonu - priebežné overovanie porozumenia počas vyučovania, kratšie a častejšie overovania učiva, ústne overenie alebo praktická ukážka zvládnutia učiva, neuplatňujú sa rozsiahle písomné práce alebo komplexné preskúšavanie, pri hodnotení sa využíva zbierka prác žiaka, dokumentácia pokroku v čase, záznamy o absolvovaných témach.

2. podmienky hodnotenia - predĺžený čas na vypracovanie úloh, možnosť rozdeliť hodnotenie na viac častí, individuálne tempo návratu k bežnej záťaži.

3. rozsah hodnoteného učiva - hodnotenie prednostne z kľúčových výstupov, dočasné obmedzenie hodnotenia z menej podstatných tém, presun niektorých hodnotených častí učiva na neskoršie obdobie.

4. spôsob hodnotenia - nezohľadňuje znížený výkon spôsobený únavou alebo liečbou, zdravotné obmedzenia sa nepremietajú do známky.

8.9 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s telesným postihnutím (TP)

Žiaci s telesným postihnutím plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bez zdravotného znevýhodnenia s prihliadnutím na ich fyzické možnosti vyplývajúce z telesného oslabenia.

Úpravy obsahu a hodnotenia pre žiakov s TP:

Obsah vzdelávania má za cieľ rozvíjať:

1. komunikačnú schopnosť

- komunikácia a interakcia - využívať efektívne formy verbálnej aj neverbálnej komunikácie s ohľadom na motorické možnosti rečových orgánov, uplatňovať v praxi asistenčné technológie a prostriedky alternatívnej a augmentatívnej komunikácie pri neschopnosti zrozumiteľnej reči, regulovať dýchanie a fonačný prúd vzduchu počas hovoreného prejavu, formulovať svoje potreby a požiadavky jasne a zrozumiteľne v školskom aj spoločenskom prostredí,

- grafomotorika a písanie - udržiavať optimálny funkčný sed a polohu tela pri grafickej činnosti s využitím kompenzačného nábytku, funkčne uchopiť písací nástroj alebo ho fixovať pomocou špeciálnych násadiet a úchopových pomôcok, realizovať plynulý grafický pohyb na rôznych formátoch papiera alebo s využitím digitálnej plochy, koordinovať zrak a pohyb ruky pri písaní, obťahovaní a kreslení jednoduchých tvarov, využívať klávesnicu alebo alternatívne vstupy do PC ako plnohodnotnú náhradu písania rukou pri ťažkom postihnutí horných končatín.

2. pohybové zručnosti

- motorika a držanie tela - udržiavať v rámci svojich možností správne a funkčné držanie tela pri rôznych činnostiach, vykonávať cielené relaxačné a uvoľňovacie cvičenia na zníženie svalového napätia alebo aktiváciu svalstva, koordinovať pohyby hlavy, trupu a končatín pri zmene polohy alebo pri presune, uplatňovať základné návyky správneho dýchania pri fyzickej záťaži aj v pokoji.

- priestorová orientácia a mobilita - orientovať sa v priestore školy a jej okolí, ovládať techniku jazdy na vozíku alebo chôdze s kompenzačnými pomôckami bezpečne a s ohľadom na prekážky v prostredí, odhadovať vzdialenosť a smer pohybu k určenému cieľu, zvládať bezpečné pády a následné zaujatie východiskovej polohy alebo privolanie pomoci,

- manipulačné zručnosti a sebaobsluha - manipulovať s predmetmi dennej potreby a školskými pomôckami, praktizovať sebaobslužné úkony s maximálnou mierou samostatnosti, usmerňovať asistenta počas vykonávania náročnejších pohybových úkonov.

Hodnotenie

Hodnotí sa najmä to, ako žiak rozumie učivu a či sa zapája do vzdelávacích činností na základe svojich možností a schopností, schopnosť pracovať samostatne s primeranou podporou, používať kompenzačné pomôcky, bezpečne sa pohybovať v prostredí školy, spolupracovať v kolektíve a aktívne sa podieľať na plánovaní vlastnej podpory. Úpravy hodnotenia sa zameriavajú na:

1. formy overovania výkonu - preferencia ústnej odpovede alebo odpovede s využitím komunikačných tabuliek a prístrojov augmentatívnej a alternatívnej komunikácie pri narušenej schopnosti reči, využívanie asistenčných technológií ako rovnocennej formy vyjadrenia vedomostí, kompenzácia písania rukou a kreslenia prácou na digitálnom zariadení alebo diktovaním odpovedí druhej osobe, teoretické overenie postupu pri činnostiach, ktoré žiak nemôže vykonať motoricky.

2. podmienky hodnotenia - individuálne predĺžený čas v závislosti od miery motorického postihnutia, zaradenie prestávok na polohovanie, relaxáciu alebo fyziologické potreby bez

započítania do limitu, rozdelenie úloh na menšie časti s cieľom predchádzať kognitívnemu vyčerpaniu, prispôsobenie prostredia, vrátane výšky nábytku, sklonu pracovnej plochy a optimálneho osvetlenia.

3. spôsob hodnotenia – nehodnotí sa estetika písma, úroveň kresby ani grafické spracovanie úloh, pri ústnej odpovedi nehodnotenie výslovnosti ani plynulosti, pokiaľ je obsah zrozumiteľný, pri hodnotení stratégií a sebaobhajoby sa pozitívne zohľadňuje schopnosť žiaka iniciovať úpravu úlohy alebo potrebnej asistencie pri jej riešení, nepenalizovanie pomalého tempa pri vykonávaní úkonov a zaznamenávaní myšlienok.

8.10 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zrakovým postihnutím (ZP)

Žiaci so zrakovým postihnutím (ďalej len ZP) plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bez zdravotného znevýhodnenia s prihliadnutím na ich individuálne možnosti, schopnosti a limity. Úpravy obsahu a hodnotenia pre žiakov so ZP:

Obsah vzdelávania sa u žiakov so ZP modifikuje tak, aby bol pre slabozrakých vizuálne a pre nevidiacich hmatovo a auditívne prístupný. Nevidiaci žiaci sa učia získavať a spracovávať informácie pomocou Braillovho písma, hmatových a reliéfnych pomôcok, zvukových nahrávok a špecializovaných technológií. Cieľom úpravy učebného obsahu je rozvíjať:

1. senzorické zručnosti - využívať zachované zvyšky zraku pri komunikačných aktivitách a vizuálnej kontrole blízkeho prostredia, uplatňovať zrakové vnímanie pri manipulácii s predmetmi, grafomotorických činnostiach a práci s obrazovým materiálom, rozlišovať farby, tvary, veľkosti a vizuálne detaily predmetov a obrázkov, orientovať sa na ploche a v priestore pomocou vizuálnych podnetov, uplatňovať hmat a sluch pri porozumení komunikačným situáciám a orientácii v sociálnom prostredí, rozlišovať hmatom tvary, povrchy, materiály a ďalšie vlastnosti predmetov, manipulovať s reliéfnymi materiálmi a pomôckami s využitím hmatovej perciepcie a jemnej motoriky, rozlišovať a lokalizovať zvuky v prostredí; rozlišovať vône, pachy a chute a využívať ich pri poznávaní prostredia.

2. zručnosti pre osobný život a pracovné uplatnenie - vykonávať základné sebaobslužné činnosti v oblasti osobnej hygieny, obliekania a starostlivosti o vlastné veci, dodržiavať zásady stolovania a samostatne manipulovať s jedlom a nápojmi, udržiavať poriadok vo svojich veciach, učebných pomôckach a pracovnom priestore, vykonávať jednoduché domáce práce a činnosti súvisiace so starostlivosťou o domácnosť, používať základné školské pomôcky a pracovné nástroje pri bežných školských činnostiach, orientovať sa v čase a využívať základné časové údaje v každodenných situáciách, vyplniť jednoduché formuláre, dotazníky a podpísať sa vlastným podpisom, využívať kompenzačné a technické pomôcky pri činnostiach každodenného života a pri učení; využívať základné služby v spoločenskom prostredí primerane veku a situácii.

3. sociálne a komunikačné zručnosti - komunikovať verbálne a primerane využívať neverbálne komunikačné prostriedky v rôznych sociálnych situáciách, nadväzovať a udržiavať sociálne kontakty prostredníctvom aktívneho počúvania, formulovania otázok a poskytovania primeraných odpovedí, čítať a písať text latinkou v primeranom zväčšení s využitím optických pomôcok a orientovať sa v písanom texte a základných informačných zdrojoch, čítať a písať Braillovým písmom s využitím vhodných pomôcok a podpísať sa vlastným podpisom v latinke,

pracovať s obrázkami, grafickými alebo reliéfnymi zobrazeniami a interpretovať informácie z vizuálneho alebo hmatového materiálu, používať základné pravidlá spoločenskej komunikácie, požiadať o pomoc alebo ju zdvorilo odmietnuť a primerane komunikovať pri využívaní služieb v spoločenskom prostredí.

4. digitálne zručnosti - využívať digitálne technológie a kompenzačné softvéry - čítače obrazovky, zväčšovače obrazovky, hlasový výstup a pod. na prístup k informáciám v prístupnej forme a na aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacieho procesu, ovládať počítač alebo notebook prostredníctvom klávesnice, klávesových skratiek, myši a individuálnych nastavení digitálneho prostredia, pracovať so súbormi a priečinkami a využívať digitálne nástroje na tvorbu, úpravu, ukladanie a prezentovanie digitálneho obsahu, využívať internet a digitálne komunikačné nástroje na vyhľadávanie informácií, komunikáciu a zdieľanie materiálov.

5. pohybové zručnosti - uvedomovať si vlastné telo, jeho časti a funkcie a vnímať pohyb a telesné prežívanie ako súčasť sebazpoznania a osobnostného rozvoja, udržiavať správne držanie tela a využívať primerané pohybové stereotypy, koordináciu a rovnováhu pri pohybových aktivitách a každodenných činnostiach, vykonávať základné lokomočné pohyby a pohybové činnosti s dôrazom na pohybovú istotu a kontrolu pohybu, zapájať sa do pohybových, rytmických a relaxačných aktivít s cieľom podporiť fyzické zdravie, psychickú pohodu a pozitívny vzťah k pohybu.

6. zručnosti pre priestorovú orientáciu - prijímať, spracovávať a funkčne využívať informácie o priestore prostredníctvom zachovaných zmyslov pri orientácii v mikropriestore aj makropriestore, orientovať sa v známom prostredí a pohybovať sa bezpečne po trasách v triede, škole a jej okolí s využívaním orientačných bodov, znakov a bezpečnostných techník, využívať techniky samostatného pohybu a mobility ako trailing, bezpečnostné postoje a bielu palicu pri prekonávaní prekážok a pri pohybe v priestore, vytvárať mentálne predstavy o priestore, plánovať a opisovať trasu a prispôbovať pohyb meniacim sa podmienkam prostredia, primerane komunikovať o potrebe pomoci pri orientácii a spolupracovať so sprievodcom alebo inými osobami v priestore.

Hodnotenie

U žiakov so zrakovým postihnutím sa systematicky uplatňujú úpravy hodnotenia, ktoré sa týkajú najmä:

1. formy overovania výkonu - využívanie digitálnych zariadení, hlasových výstupov, Braillovho písma alebo zväčšeného textu v súlade so zrakovými možnosťami žiakov, preferovanie ústneho overovania vedomostí v prípadoch, keď písomná forma predstavuje pre žiakov bariéru, možnosť prezentovať výstupy prostredníctvom zvukových nahrávok, projektov, modelov alebo praktických ukážok, kombinovanie viacerých foriem overovania výkonu s cieľom objektívne posúdiť mieru porozumenia učivu, akceptovanie alternatívnych spôsobov zápisu, najmä písania na počítači, používanie prístrojov na zápis Braillovho písma a diktovanie.

2. podmienky hodnotenia - úprava časových podmienok, najmä predĺženie času, rozdelenie výkonu na viac častí a možnosť prestávok z dôvodu zrakovej alebo sluchovej únavy, prispôbenie hlučnosti prostredia, osvetlenia, tienenia, kontrastu, veľkosti predkladaného vizuálneho materiálu a usporiadania pracovného priestoru, zabezpečenie dostupnosti kompenzačných a asistenčných pomôcok počas hodnotenia, minimalizácia rušivých podnetov a zabezpečenie pokojného prostredia na výkon, jasné, slovne formulované inštrukcie bez odkazov na vizuálne podnety.

3. spôsob hodnotenia - zameranie hodnotenia na porozumenie obsahu, logiku riešenia a osvojené stratégie učenia, nie na formálnu úpravu písomného prejavu, nehodnotenie vizuálnej presnosti

grafických, výtvarných alebo priestorových výstupov, ak je ovplyvnená zrakovým postihnutím, oddelenie hodnotenie obsahu od hodnotenia formy, a to písma, grafiky a úprav, zohľadňovanie individuálneho pokroku žiakov namiesto porovnávania s výkonom triedy, poskytovanie priebežnej formatívnej spätnej väzby zameranej na posilnenie samostatnosti a sebadôvery žiakov.

8.11 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím (SP)

Žiaci so sluchovým postihnutím (ďalej len SP) plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bez zdravotného znevýhodnenia s prihliadnutím na ich individuálne možnosti, schopnosti a limity. V prípade, že majú žiaci so SP stredný alebo ťažký alebo hlboký stupeň mentálneho postihnutia vzdelávajú sa podľa rámcového učebného plánu pre žiakov so stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a žiakov so stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia v kombinácii s iným zdravotným znevýhodnením a obsahu vzdelávania určeného pre žiakov so stredným a ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia. V prípade potreby žiakov so SP zákonný zástupca/škola zabezpečí tlmočníka posunkového jazyka.

Úpravy obsahu a hodnotenia pre žiakov so SP:

Obsah vzdelávania je upravený tak, aby zohľadňoval požiadavky, ktoré si vyžadujú auditívnu skúsenosť a ktoré súvisia s výslovnosťou, intonáciou, spevom, hrou na hudobné nástroje a niektoré cvičenia na telesnej výchove sa upravujú alebo vypúšťajú podľa druhu a stupňa straty sluchu. Druhý cudzí jazyk sa nezaraďuje. Namiesto predmetu hudobná výchova sa zaraďujú vyučovacie predmety zamerané na rytmicko-pohybovú výchovu, dramatickú výchovu a sluchovú výchovu, prípadne ak majú žiaci so sluchovým postihnutím vyučovací predmet hudobná výchova, obsah a rozsah učiva je potrebné prispôbiť možnostiam a schopnostiam žiakov so SP. Cieľom úpravy učebného obsahu žiakov so SP je rozvíjať:

1. zmyslové vnímanie - uplatňovať zrakové a hmatové vnímanie, podľa individuálnych možností žiakov, využívať zvyšky sluchu a sluchové pomôcky na rozlišovanie zvukov, tónov, rytmu a intonácie, podľa individuálnych možností žiakov, rozpoznávať a identifikovať zvuky v rôznych podmienkach, a to v tichu, v hluku a pri rôznych vzdialenostiach, aj s využitím vibrácií a zraku, rozpoznávať a zapamätať si známe zvukové sekvencie, podľa možností rozlišovať podobné hlásky s cieľom rozvíjať fonematický sluch, vnímať hudbu cez sluch, vibrácie a zrak, reagovať na zvukové podnety v komunikácii.

2. komunikačné schopnosti - uplatňovať komunikačné zručnosti v hovorenom jazyku, posunkovom jazyku alebo kombinovaných formách, podľa individuálnych možností žiakov, rozširovať kvantitatívnu a kvalitatívnu stránku slovnej zásoby, uplatňovať komunikačnú schopnosť s rozličnými aktérmi komunikácie, v rozličných prostrediach, získavať a uplatňovať potrebnú odbornú slovnú zásobu, uplatňovať odzveranie a iné komunikačné formy, podľa individuálnych možností, uplatňovať základy slovenského posunkového jazyka a jeho gramatiku, podľa individuálnych možností žiakov, vyjadrovať svoje myšlienky a potreby vhodnými komunikačnými formami, používať slovníky a pracovať so zdrojmi informácií, vyhľadávať, triediť a kriticky hodnotiť informácie vrátane internetových zdrojov, ovládať komunikačné stratégie.

3. sociálno-komunikačné zručnosti - používať sluchové a kompenzačné pomôcky, vstupovať do sociálnych situácií, byť sebavedomý a zvládať frustráciu z komunikačných a informačných bariér,

porozumieť svojmu zdravotnému znevýhodneniu a jeho dôsledkom, upozorniť na svoje potreby v komunikácii, poznať dostupné služby, najmä tlmočníkov, občianske združenia, titulkovanie a ďalšie, komunikovať bez strachu a neistoty.

Hodnotenie

1. formy overovania výkonu - nahrádzanie ústnych odpovedí písomnými alebo vizuálnymi formami odpovedí, umožnenie odpovedí prostredníctvom posunkového jazyka, písomného prejavu alebo digitálnych nástrojov, využívanie projektových, praktických alebo vizuálnych výstupov namiesto ústneho skúšania, kombinovanie viacerých foriem overovania výkonu podľa potrieb žiaka.

2. podmienky hodnotenia - poskytnutie dostatočného času na odpoveď, zabezpečenie vizuálne prístupných inštrukcií, minimalizácia rušivých zvukových podnetov počas hodnotenia, zabezpečenie vhodného miesta na sedenie, najmä s vizuálnym kontaktom s učiteľom a nie proti oknu.

3. rozsah a štruktúra úloh - jasná a jednoznačná formulácia zadania v písomnej alebo vizuálnej podobe, rozdelenie komplexných úloh na menšie časti, prispôsobenie jazykovej náročnosti zadania, ak nie je cieľom hodnotenia jazykový výkon.

4. spôsob hodnotenia - hodnotenie obsahu odpovede a logiky riešenia, nie gramatickej správnosti okrem jazykových vyučovacích predmetov, nehodnotenie výslovnosti, artikulácie ani plynulosti reči, poskytovanie priebežnej formatívnej spätnej väzby, umožnenie opravy a doplnenia výkonu po spätnej väzbe.

5. nástroje hodnotenia - testovanie s výberom odpovede alebo krátkymi písomnými odpoveďami, jasné a stručné slovné hodnotenie alebo kombinácia so známku, samostatné hodnotenie známku.

8.12 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím (VNP)

- Žiaci s VNP a zároveň žiadnym alebo ľahkým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa rámcového učebného plánu pre základné školy a plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bez zdravotného znevýhodnenia s prihliadnutím na ich zdravotné znevýhodnenie.
- Spôsob hodnotenia vychádza z odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie, je súčasťou pedagogickej podpory alebo individuálneho vzdelávacieho programu žiaka a je v súlade s kapitolou Hodnotenie žiakov v základnom vzdelávaní Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie a platnou legislatívou.

9 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA CUDZINCŮV

- Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov spočívajú v zohľadňovaní všetkých ich výchovno-vzdelávacích potrieb, ktoré vyplývajú z inej jazykovej a kultúrnej skúsenosti. Môžu to byť žiaci so žiadnym, s nedostatočným predchádzajúcim alebo prerušeným vzdelaním. Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu je potrebné zamerať sa nielen na dlhodobú jazykovú podporu žiakov, ale aj na ich kultúrne, spoločenské či kariérne potreby a zároveň celý systém ich psychosociálnej pomoci a adaptácie.
- Systém podpory žiakov – cudzincov zahŕňa:
 - identifikáciu potrieb, prekážok a bariér vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej a orientačnej diagnostiky, monitoringu a hodnotenia rizík,
 - úpravu metód a foriem vo výchove a vzdelávaní,
 - uplatňovanie personalizovaného a diferencovaného prístupu úpravou obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých vo výchove a vzdelávaní,
 - poskytnutie psychosociálnej podpory (podľa možností aj v materinskom jazyku žiaka) na účely adaptácie a stabilizácie žiaka,
 - podporu pri osvojovaní si štátneho jazyka,
 - podporu zameranú na nadobudnutie zručností interkultúrnej komunikácie a zvládnutie interkultúrnych rozdielov, pričom uvedená podpora je zameraná aj na prácu s ostatnými žiakmi,
 - poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok a možnosť ich používania na vyučovaní, pri overovaní spôsobilostí a znalostí a hodnotení výsledkov dosiahnutých vo vzdelávaní.

V prípade odporúčaných podporných opatrení sa pri výchove a vzdelávaní cudzincov využíva Katalóg podporných opatrení.

- **Úprava obsahu výchovy a vzdelávania** sa realizuje formou rozloženia v rámci vzdelávacieho cyklu či stupňa vzdelania, príp. nevyhnutnej redukcie obsahu. Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na úroveň doterajšieho vzdelania, psychosociálnu adaptáciu a postupné osvojovanie si vyučovacieho jazyka, a to v dvoch oblastiach:
 - osvojenie si základných komunikačných zručností (osvojenie do dvoch rokov) a
 - rozvoj akademického jazyka (terminológia vyučovacích predmetov, široká slovná zásoba a zložitejšie vetné konštrukcie, za päť až sedem rokov, niekedy až desať rokov). Úprava obsahu výchovy a vzdelávania sa týka nielen vyučovania predmetu slovenský jazyk a literatúra, ale aj ostatných vyučovacích predmetov. Tieto úpravy je možné realizovať na základe jazykovej diagnostiky bez potreby vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie.
- **Hodnotiť cudzinca** je žiaduce individuálne, prihliadať na úroveň adaptácie žiaka, jeho psychosociálne podmienky a znalosť štátneho jazyka, resp. vyučovacieho jazyka. Základná škola zohľadní úroveň ovládania jazyka nielen počas adaptačného obdobia (adaptačné obdobie žiaka – cudzinca je obdobie prvého roku vzdelávania, t. j. dve hodnotiace obdobia/jedno hodnotiace obdobie = jeden polrok školského roka), ale aj v ďalších rokoch jeho vzdelávania.

Počas adaptačného obdobia žiaka – cudzinca sa odporúča pri priebežnom aj súhrnnom hodnotení využívať prevažne slovné hodnotenie, a to najmä u žiakov 1. stupňa základnej školy. U žiakov 2. stupňa sa odporúča hodnotiť slovne, prípadne doplniť klasifikáciu slovným hodnotením (tzv. kombinované hodnotenie).

- **Podpora na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy** sa realizuje:
 - integrované v rámci vyučovacích predmetov uplatňovaním metód, foriem, stratégií a postupov na podporu osvojovania si vyučovacieho jazyka ako cudzieho jazyka,
 - v rámci voliteľných (disponibilných) hodín.

Pre cudzincov na odstránenie jazykových bariér môže škola organizovať kurzy štátneho jazyka, ktoré zabezpečuje škola v rozsahu podľa výsledkov jazykovej diagnostiky, aktuálne platných podmienok vzdelávania cudzincov v súlade s Katalógom podporných opatrení a podmienok školy. Pre efektívne nastavenie jazykovej podpory daného žiaka je potrebné určiť jeho úroveň ovládania vyučovacieho jazyka vo všetkých komunikačných jazykových činnostiach (počúvanie s porozumením, ústny prejav, čítanie s porozumením, písomný prejav). Základnú informatívnu jazykovú diagnostiku realizuje škola formou Vstupného testu na určenie ovládania slovenského.

V prípade žiakov so zdravotným znevýhodnením je potrebné jazykovú diagnostiku zabezpečiť s prihliadnutím na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka (napr. predĺženie času, zväčšenie písma, prítomnosť tlmočníka do posunkového jazyka a pod.).

- Ak je u žiaka potrebná rozsiahlejšia podpora vrátane podpory špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, môže mu byť poskytnutá komplexná podpora aj formou individuálneho vzdelávacieho programu.

10 STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA

- Digitálna transformácia vzdelávania predstavuje strategickú inováciu našich výchovno-vzdelávacích procesov. Cieľom tejto kapitoly je definovať rámec systematického rozvoja digitálnych kompetencií žiakov a pedagogických zamestnancov, v súlade s globálnymi trendmi, ako je umelá inteligencia (AI) či kybernetická bezpečnosť. Naša škola nevníma digitálne technológie iba ako doplnkové nástroje výučby, ale ako kľúčový prostriedok na modernizáciu metód výučby, personalizáciu učenia sa a zefektívnenie riadenia školy.

Strategický prístup školy reflektuje kľúčové vnútroštátne dokumenty a európske vzdelávacie politiky:

Program informatizácie školstva do roku 2030 – národný strategický rámec zameraný na integráciu digitálnych technológií (https://www.minedu.sk/data/files/13435_program-informatizacie-skolstva-do-roku-2030_2_0.pdf),

Európsky referenčný rámec digitálnych kompetencií (DigCompEd a DigComp) – záväzné štandardy digitálnej gramotnosti pre učiteľov a žiakov (https://www.minedu.sk/data/files/13393_final_digcomp-22_a4_sj.pdf),

Kurikulárna reforma a

Akčný plán digitálneho vzdelávania 2025 – 2027 (https://www.minedu.sk/data/files/13433_akcny-plan_2025-2027.pdf) – legislatívne usmernenia na rozvoj kritického myslenia a bezpečnej práce v digitálnom priestore,

Digitálne kompetencie a mediálna gramotnosť (<https://www.minedu.sk/digitalne-kompetencie-amedialna-gramotnost/>)

Stratégia digitálnej transformácie školy (<https://www.ncdtv.sk/strategiaDTS/>)

- Medzi základné digitálne kompetencie (podľa referenčného modelu DigComp) zaradujeme:
 - **Informačná a dátová gramotnosť:** Formulovať informačné potreby, vyhľadávať, hodnotiť a organizovať digitálne údaje, informácie a obsah v digitálnom prostredí.
 - **Komunikácia a spolupráca:** Interagovať, komunikovať a spolupracovať prostredníctvom digitálnych technológií, uvedomovať si kultúrnu a generačnú rozmanitosť, podieľať sa na živote spoločnosti cez digitálne služby a manažovať svoju digitálnu prítomnosť, identitu a reputáciu.
 - **Tvorba digitálneho obsahu:** Vytvárať a upravovať digitálny obsah, integrovať informácie do existujúceho súboru poznatkov s porozumením autorských práv a licencií, a vedieť poskytnúť zrozumiteľné pokyny počítačovému systému.
 - **Bezpečnosť:** Chrániť zariadenia, obsah, osobné údaje a súkromie v digitálnych prostrediach, chrániť fyzické a psychické zdravie, uvedomiť si sociálnu pohodu a inklúziu, a zodpovedne využívať digitálne technológie s ohľadom na životné prostredie.

Riešenie problémov: Identifikovať a riešiť problémy v digitálnom prostredí, využívať digitálne nástroje na inovácie a udržiavať krok s digitálnym vývojom.

- Prostredníctvom profesijných kompetencií pedagógov a pedagogických kompetencií pedagógov budú rozvíjané digitálne kompetencie žiakov, a to:
 - informačná a mediálna gramotnosť,
 - digitálna komunikácia a spolupráca,
 - tvorba digitálneho obsahu,
 - zodpovedné používanie digitálnych technológií,
 - riešenie problémov pomocou digitálnych technológií.

Vo výchove a vzdelávaní priebežne aplikujeme vybrané prvky z týchto zdrojov. Kapitola bude podrobnejšie vypracovaná do 31. augusta 2027.

11 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby je vypracovaný v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania a s príslušným štátnym vzdelávacím programom. Návrh školského vzdelávacieho programu bol prerokovaný v pedagogickej rade 26. augusta 2026 a následne predložený v rade školy na vyjadrenie.

Mgr. Laura Hudáková
riaditeľka ZŠ s MŠ

Ing. arch. Katarína Badová
predsedkyňa RŠ

PRÍLOHY

Príloha A Učebné osnovy - I. cyklus

A.1 Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia

A.1.1 Slovenský jazyk a literatúra

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	Slovenský jazyk a literatúra
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 9 hodín týždenne 2. ročník 8 hodín týždenne 3. ročník 8 hodín týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	1.ročník: Štefeková K – Culková R.: Šlabikár 1. a 2. časť, Písanie v 1. ročníku, Písanka pre 1. ročník, Čítanie v 1. ročníku ZŠ, Čítanka 2.ročník:

	3.ročník:
--	------------------

Charakteristika predmetu:

Ovládanie jazyka alebo viacerých jazykov je v dnešnej informačnej a globalizovanej spoločnosti nevyhnutným predpokladom spoločenského a pracovného uplatnenia človeka. Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia zohráva dôležitú úlohu pri rozvíjaní jazykovej a komunikačnej gramotnosti žiaka, ktoré ho pripravuje na proces vzdelávania a následne na pracovnú a životnú sebarealizáciu. Učenie sa jazykov žiakovi pomáha aj pri osobnostnom, sociálnom a kultúrnom rozvoji. Hlavným cieľom 1. cyklu je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zámerom je pomocou všetkých dostupných prostriedkov utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- Vytvoriť si pozitívny vzťah k slovenskému jazyku a vytvárať priaznivý postoj k jeho učeniu sa.
- Získať interkultúrne kompetencie a pripravovať sa na život v plurikultúrnej a viacjazyčnej spoločnosti.
- Využívať jazyk ako nástroj komunikácie, myslenia a tvorivého vyjadrenia.
- Uvedomiť si hodnoty vlastnej kultúrnej identity, prejavovať rešpekt k inakosti a vážiť si hodnoty iných kultúr.
- Porozumieť a spracovať informácie z rôznych typov textov a podnetov.
- Získavať základné poznatky o jazyku a používať ich pri zlepšovaní komunikačných zručností.
- Porozumieť a interpretovať vecné aj umelecké texty. 8. Orientovať sa v rôznych informačných zdrojoch a posudzovať ich spoľahlivosť.
- Podporovať osobnostný a sociálny rozvoj prostredníctvom práce s jazykom a literatúrou.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Slovenský jazyk a literatúra

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA (Výkonové štandardy)		
Komponent : Komunikačná interakcia		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom. <i>Podakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu.</i> Sformulovať otázku, prosbu, prianie, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie. <i>Vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.</i> Uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom. <i>Podakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu.</i> Sformulovať otázku, prosbu, prianie, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie. <i>Pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky.</i> <i>Vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.</i> Uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky <i>Komunikovať uvedomelo a zodpovedne v online prostredí.</i>	Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom. <i>Požiadat' o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť.</i> Viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky. <i>Pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky.</i> <i>Vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.</i> Uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky. <i>Uprednostňovať medziľudskú komunikáciu pred komunikáciou s AI v situáciách, kde je dôležité porozumenie a spolupráca.</i> <i>Komunikovať uvedomelo a zodpovedne v online prostredí.</i>
Komponent: Hovorená produkcia		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu.</i> Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku. <i>Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.</i>	Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku. Povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti. <i>Predniesť jednoduchý príležitostný prejav, korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení.</i> Vypočúť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu.	<i>Sformulovať jednoduchú ústnu informáciu.</i> Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku. Povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti. <i>Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.</i> Zhromaždenie základných informácií k téme.

	Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	
Komponent: Písaná produkcia		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne.</i> <i>Vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti.</i> <i>Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.</i>	<i>Písať všetky písmená slovenskej abecedy čitateľne a automatizovane.</i> <i>Vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti.</i> <i>Vyjadriť písaním svoje pocity a predstavy.</i> <i>Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.</i> <i>Uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá.</i>	<i>Vyjadriť písaním svoje pocity a predstavy.</i> <i>Zhromaždiť základné informácie k téme textu.</i> <i>Napísať jednoduchý informačný text.</i> <i>Napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok.</i> <i>Zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti.</i> <i>Upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu.</i> <i>Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.</i> <i>Uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá.</i>
Komponent : Recepčia vecných textov		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu.</i> <i>Vývodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu.</i> <i>Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte.</i> <i>Reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie.</i> <i>Sledovať vlastné porozumenie textu.</i> <i>Vypočúť si a prečítať primerane náročný vecný text.</i> <i>Klást' otázky k obsahu vecného textu.</i>	<i>Prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu.</i> <i>Vývodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu.</i> <i>Reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie.</i> <i>Sledovať vlastné porozumenie textu.</i> <i>Uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá.</i>	<i>Prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu.</i> <i>Identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte.</i> <i>Reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie.</i> <i>Sledovať vlastné porozumenie textu.</i> <i>Rozlíšiť medzi informáciou, opisom a rozprávaním.</i> <i>Použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov.</i> <i>Uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá.</i>

Komponent : Recepčia umeleckých textov		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Prechádzať od počúvania čítaného textu k vlastnému čítaniu a k čítaniu s pomocou. Odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu. Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií. Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných. Klást' otázky k obsahu počúvaného alebo čítaného umeleckého textu. Vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného umeleckého textu. Klást' otázky k vlastnému porozumeniu umeleckého textu.	Čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti. Odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu. Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií. Predniesť naspamäť literárny text primeraný veku. Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných. Klást' otázky k obsahu počúvaného alebo čítaného umeleckého textu. Vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného umeleckého textu. Klást' otázky k vlastnému porozumeniu umeleckého textu.	Čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti. Odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu. Identifikovať v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie). Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií. Podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu. Predniesť naspamäť literárny text primeraný veku. Vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania. Dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné literárne texty. Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných. Klást' otázky k obsahu počúvaného alebo čítaného umeleckého textu. Identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. Vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného umeleckého textu. Klást' otázky k vlastnému porozumeniu umeleckého textu.

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus
Vyučovací predmet: SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA (obsahové štandardy)

Komponent: Komunikačná interakcia

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	<u>Komunikačné zvyklosti:</u> Rozlišovanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí. Formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia. <u>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie:</u> Formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok. Formulovanie nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia. Formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom. <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> Používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov. Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): • pozdrav, predstavenie sa, • poďakovanie, ospravedlnenie, • prosba, prianie, nesúhlas, • rozhovor, otázka (zisťovacia a doplňovacia), odpoveď, pozorné počúvanie, • spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky).	<u>Komunikačné zvyklosti:</u> Rozlišovanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí. Formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia. <u>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie:</u> Formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok. Formulovanie prosby, priania, nesúhlasu a námietky. Porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia. Formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania. Formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom. <u>Dialóg:</u> Nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. Pozorné počúvanie komunikačného partnera. Priamy dialóg a telefonický dialóg. Nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh. <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u>	<u>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie:</u> formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok, formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania, formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom, presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie. <u>Dialóg:</u> nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov, pozorné počúvanie komunikačného partnera, priamy dialóg, nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh. Vysvetlenie na jednoduchom príklade rozdielov medzi rozhovorom s človekom a interakciou s AI. <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu, používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu,

		Rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu. Používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov. Uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru. Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk). Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): • tykanie/vykanie, • slovo, slovné spojenie, veta - spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky, dvojhláska).	uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť). Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): • nesúhlas, námietka, požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, zdôvodnenie, • spisovná výslovnosť (prízvuk, melódia).
--	--	--	--

Komponent: Hovorená produkcia			
1. ročník		2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	<u>Príprava a prednes hovoreného prejavu:</u> Výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne. Zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy. Rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať. Artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest. Prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy.	<u>Príprava a prednes hovoreného prejavu:</u> Členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy. Artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest. Prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy. Jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu. <u>Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu:</u>	<u>Príprava a prednes hovoreného prejavu:</u> Rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať. Členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy. Artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest. Prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy. Jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu.

Jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu. <u>Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu:</u> Úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov. Pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich. Kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov. Formulovanie odpovedí na položené otázky. <u>Žánre hovoreného textu:</u> Jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh. Jednoduché ústne rozprávanie o prežitej udalosti a rozprávanie o plánovanej udalosti. <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> Vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach. Uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom. Uplatňovanie významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu. Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita). Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu:) rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh).	Úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov. Pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich. Kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov. Formulovanie odpovedí na položené otázky. <u>Žánre hovoreného textu:</u> Vyjadrenie kľúčových informácií v hovorenom texte odkazu, oznamu a správy. Jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh. Uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní, Jednoduchý opisný text: hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet). Jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželania a tradičného vinša. Jednoduché ústne rozprávanie o prežitej udalosti a rozprávanie o plánovanej udalosti. <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> Vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach. Používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka. Uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu.	<u>Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu:</u> Úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov. Pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich. Kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov. Formulovanie odpovedí na položené otázky. <u>Žánre hovoreného textu:</u> Vyjadrenie kľúčových informácií v hovorenom texte odkazu, oznamu a správy. Jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh. Uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní. Jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba). Jednoduché ústne rozprávanie o prežitej udalosti a rozprávanie o plánovanej udalosti. <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> Vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach. Vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú). Uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová.
--	--	--

		Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások). Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): - téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť, - informácia (odkaz, oznam), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), - pozvanie, privítanie, rozlúčenie, blahoželenie, vinš, - zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie.	uplatňovanie významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu, uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť), pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): - slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie, - spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, dĺžka hlásky, dvojhláska).
--	--	--	---

Komponent: Písaná produkcia			
1. ročník		2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	<u>Elementárne písanie:</u> Prípravné (predpisateľské) cviky. perцепčno-motorické zručnosti pri písaní, Fonematická analýza a diferenciácia, prevod hlásky na písmeno. Písanie písmen slovenskej abecedy. Písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania. Sluchové identifikovanie a rozlišovanie zvukov, slov, slabík, hlások <u>Proces tvorenia textu:</u>	<u>Elementárne písanie:</u> Písanie písmen slovenskej abecedy, Písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania. Sluchové identifikovanie a rozlišovanie zvukov, slov, slabík, hlások <u>Proces tvorenia textu:</u> Výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne, Výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru. Zhromaždenie základných informácií k téme.	<u>Elementárne písanie:</u> Písanie písmen slovenskej abecedy. Písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania. Písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok. Sluchové identifikovanie a rozlišovanie zvukov, slov, slabík, hlások <u>Proces tvorenia textu:</u> Výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne.

Výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne. Tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok. Prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy. <u>Žánre písaného textu:</u> Jednoduché techniky tvorivého písania. <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> Vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka. Oboznamovanie s významom vlastných mien v texte. <u>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu:</u> Fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka. Sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety; rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat). Interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety. Pravopis: podľa individuálnych dispozícií žiaka. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia 1. pojmu): • písmeno, abeceda, písané písmo, tlačené písmo, • veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka).	Tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok. Prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy. <u>Žánre písaného textu:</u> Vyjadrenie kľúčových informácií v písanom texte odkazu, oznamu a správy. Tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pohľadnica). <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> Vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka. Oboznamovanie s významom vlastných mien v texte. <u>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu:</u> Fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravopisu. Pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach; slabičný pravopis (de, le, lie atď.). Pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž).. Sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety; rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat). Interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka.	Rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie. Využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme. Zhromaždenie základných informácií k téme. Výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru. Využívanie obrázkovej alebo slovnej osnovy pri členení textu. Tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok. Prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy. <u>Žánre písaného textu:</u> Vyjadrenie kľúčových informácií v písanom texte odkazu, oznamu a správy. Tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pozdávka, pohľadnica). Jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh. Uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní. Jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba). <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> Používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa). Uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace
---	--	---

		Pravopis: podľa individuálnych dispozícií žiaka. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) • text, téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť, • zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, • rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), • pravopis a pravopisné pravidlo, • rozlišovacie znamienka ;samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), slabikotvorné spoluhlásky, • spojovník.	slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová. Vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú). <u>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu:</u> Fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravopisu; pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach. Slabičný pravopis (de, le, lie atď.), pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž), pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami. Sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety. Rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy). Etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych). Pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych). Morfematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (robiť, robím); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách (nos-ík, nos-isko, mam-ička).
--	--	--	---

			Interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka; písanie čiarky v jednoduchkej vete. Pravopis: podľa individuálnych dispozícií žiaka. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) • informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), • zámer vety: námietka, zdôvodnenie, • slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie, • pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy), • obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová.
--	--	--	--

Komponent: Recepcia vecných textov			
1. ročník		2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	<u>Elementárne čítanie:</u> Fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky). Poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena. Sluchové identifikovanie a rozlišovanie zvukov, slov, slabík, hlások. Nácvik čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti). Oprava vlastných chýb pri čítaní. <u>Porozumenie textu:</u> Porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia. Ústne reprodukovanie obsahu textu. <u>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu:</u> Vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasť učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadanim o pomoc a komunikáciou s druhými. Formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu. <u>Žánre vecného textu:</u> Porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh.	<u>Elementárne čítanie:</u> Sluchové identifikovanie a rozlišovanie zvukov, slov, slabík, hlások. Oprava vlastných chýb pri čítaní. Uplatňovanie významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní. <u>Porozumenie textu:</u> Vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka. Porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia. Tvorenie otázok k doslovným a k vyvedeným informáciám z textu. Porozumenie členenia textu na úvod, jadro, záver a na odseky. Ústne reprodukovanie obsahu textu. <u>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu:</u> Vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasť učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadanim o pomoc a komunikáciou s druhými. Formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu. <u>Žánre vecného textu:</u> Porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom	<u>Elementárne čítanie:</u> Sluchové identifikovanie a rozlišovanie zvukov, slov, slabík, hlások. Oprava vlastných chýb pri čítaní. Uplatňovanie splyývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní, Ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch. <u>Porozumenie textu:</u> Vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka. Identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie. Porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia. Tvorenie otázok k doslovným a k vyvedeným informáciám z textu. Porozumenie členenia textu na úvod, jadro, záver a na odseky. Ústne reprodukovanie obsahu textu. Porovnávanie jednoduchej informácie z AI s inými overenými zdrojmi ako sú detské encyklopédie a edukačné publikácie. Vývodzovanie základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka.

	Vyhľadávanie kľúčových informácií v počúvanom a v čítanom texte oznamu, správy a populárno-náučného článku. <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> Pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): • text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda.	(neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh. Vyhľadávanie kľúčových informácií v počúvanom a v čítanom texte oznamu, správy a populárno-náučného článku. <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> Pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety, pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): • obsah textu, informácia, kľúčové slová, nadpis, ilustrácia, zhrnutie informácií, • úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek, • súvislý text: rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh).	Stručné zhrnutie získaných informácií. <u>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu:</u> Pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia. Hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (napr. Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?). Formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu. <u>Žánre vecného textu:</u> Vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa. Vyhľadávanie kľúčových informácií v počúvanom a v čítanom texte oznamu, správy a populárno-náučného článku. Vyvodenie informácie z jednoduchého nesúvislého textu tvoreného vlastným menom. Porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh. Porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu, identifikovanie hlavných znakov opísaného objektu. Orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka.
--	---	---	---

			Porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá. Identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku. <u>Komunikačné prostriedky a pravidlá:</u> Úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte. Pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte. Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy). Vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy. Pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: nadradené a podradené slová. Pozorovanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom, opakovanie rovnakého tvaru slovesa, slovotvorne príbuzné slová. Oboznamovanie s významom vlastných mien v texte. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)
--	--	--	--

			• súvislý text: informácia (oznam, správa), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), • nesúvislý text: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama, • slovné druhy: sloveso (časovanie, osoba), podstatné meno (všeobecné a vlastné podstatné mená), • nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, • slová s podobným významom, slová s opačným významom.
--	--	--	--

Komponent: Recepcia umeleckých textov			
1. ročník		2. ročník	
3. ročník			
Obsahový štandard	<u>Čítanie s porozumením:</u> Rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text. Predvídanie z počutého a prečítaného textu, domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie. <u>Čítanie pre zážitok:</u> Vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. Vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu. Formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu. <u>Samostatný/sebavedomý čitateľ:</u> Orientovanie sa v zdrojoch na čítanie. Spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica). <u>Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu:</u> Monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (Viem text prečítať?, Čo mi pritom môže pomôcť?). Uvedenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):	<u>Čítanie s porozumením:</u> Predvídanie z počutého a prečítaného textu, Identifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, strofa). Odlíšenie textu od ilustrácie. Domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie. Prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoďami učiteľa. <u>Čítanie pre zážitok:</u> Vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. Vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu. Formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu. <u>Samostatný/sebavedomý čitateľ:</u> Orientovanie sa v zdrojoch na čítanie. Rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie. Formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu. Spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica).	<u>Čítanie s porozumením:</u> Predvídanie z počutého a prečítaného textu. Identifikovanie základných stavebných prvkov textu (rým, verš, odsek). Odlíšenie textu od ilustrácie. Odlíšenie poézie od prózy. Prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoďami učiteľa. Odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová). <u>Čítanie pre zážitok:</u> Rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej. Sebapoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúseností s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte. Vyjadrovanie postoja k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme. Stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa. Formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu. Spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe. Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch.

	• text, ilustrácia, kniha, časopis, knižnica - nadpis.	<u>Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu:</u> Monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?). Kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom. Plánovanie krokov na zlepšenie čítania, porozumenia textu a rozvoj čitateľskej samostatnosti. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) • autor, spisovateľ, ilustrátor, • strofa, rým, verš, odsek, • riekanka, hádanka, báseň, rozprávka, bábková hra, obrázkový príbeh.	Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia. Porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu. <u>Samostatný/sebavedomý čitateľ:</u> Formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu. Vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne. Orientovanie sa v zdrojoch na čítanie. Spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica). Spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí. <u>Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu:</u> Monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?). Kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom. Plánovanie krokov na zlepšenie čítania, porozumenia textu a rozvoj čitateľskej samostatnosti. Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) • ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť.
--	--	---	---

A.1.2 Anglický jazyk

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	Anglický jazyk
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1. ročník 1 hodina týždenne 2. ročník 1 hodina týždenne 3. ročník 3 hodiny týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	1.ročník: H.Q. Mitchell – M. Malkogianni: Young Stars 1 (učebnica + pracovný zošit) 2.ročník: 3.ročník:

Charakteristika predmetu:

Osvojovanie si cudzieho jazyka má veľký význam pre komplexný rozvoj žiakov a ich ďalšie vzdelávanie. Pri rozvíjaní cudzojazyčnej komunikácie sa prehlbuje schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre, čo vytvára predpoklady pre ich flexibilitu a otvorenosť svetu. Žiaci sa učia predchádzať vytváraniu stereotypov pri vnímaní iných kultúr, prípadne ich odbúravaní a byť otvorení kultúrnej a etnickej rôznorodosti. Hlavným cieľom predmetu je dosiahnuť úroveň počiatočného osvojovania si prvého cudzieho jazyka (pred-úroveň A1). V prvom cykle žiak dokáže vnímať nové zvuky, slová a informácie, ktoré mu cudzí jazyk prináša. Prostredníctvom počúvania a hovorenia sa učí používať známe výrazy a veľmi jednoduché slovné spojenia. Rozumie krátkym pokynom a jednoduchým vetám s vizuálnou oporou. Na základe poskytnutého vzoru používa veľmi jednoduché slovné spojenia v hovorenej a písomnej podobe. Je motivovaný k ďalšiemu objavovaniu cudzieho jazyka a učí sa vnímať základné podobnosti a rozdiely medzi vlastnou kultúrou a kultúrou iných krajín/ludí.

Cudzojazyčná výučba je usmerňovaná tak, aby žiaci dokázali úspešne komunikovať v cieľovom jazyku a realizovať svoj komunikačný zámer v každodenných situáciách. Na uskutočnenie tohto zámeru sa žiaci zapájajú do komunikačných jazykových činností (recepcia, produkcia, interakcia) a využívajú vhodné stratégie, aby ich komunikácia bola primeraná danej situácii a stanovenej úrovni ovládania cudzieho jazyka.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia,
- porozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou,
- porozumieť krátkym pokynom,
- verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia,
- na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Anglický jazyk

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: ANGLICKÝ JAZYK - Výkonový štandard		
Recepcia		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Počúvanie / Čítanie s porozumením Žiak vie/dokáže: - porozumieť bežným známym slovám (napr. farby, oblečenie, jedlá) vysloveným pomaly a zreteľne v známom kontexte, - porozumieť bežným známym slovám a slovným spojeniam s vizuálnou oporou, - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami, - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu), odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.	Počúvanie / Čítanie s porozumením Žiak vie/dokáže: - porozumieť bežným známym slovám (napr. farby, oblečenie, jedlá) vysloveným pomaly a zreteľne v známom kontexte, - porozumieť bežným známym slovám a slovným spojeniam s vizuálnou oporou , - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami, - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu), odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.	Počúvanie / Čítanie s porozumením Žiak vie/dokáže: - porozumieť bežným známym slovám (napr. farby, oblečenie, jedlá) vysloveným pomaly a zreteľne v známom kontexte, - porozumieť bežným známym slovám a slovným spojeniam s vizuálnou oporou, - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami, - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu), odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.
Produkcia		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Ústny prejav Žiak vie/dokáže: - vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a jednoduchých slovných spojení, používať základnú slovnú zásobu z oblasti daných tematických okruhov, - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu,	Ústny prejav Žiak vie/dokáže: - vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a jednoduchých slovných spojení, - podľa príkladu opísať seba a svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov,	Ústny prejav Žiak vie/dokáže: - vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a jednoduchých slovných spojení, - podľa príkladu opísať seba a svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov,

- podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe, - na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je, - reprodukovať krátku riekanku/pieseň. Písomný prejav Žiak vie/dokáže: - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety, - napísať základné informácie o sebe a svojom okolí.	- používať základnú slovnú zásobu z oblasti daných tematických okruhov, - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu, - podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe, - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet, - na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je, - reprodukovať krátku riekanku/pieseň. Písomný prejav Žiak vie/dokáže: - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety, - napísať základné informácie o sebe a svojom okolí.	- používať základnú slovnú zásobu z oblasti daných tematických okruhov, - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu, - podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe, - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet, - na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je, - reprodukovať krátku riekanku/pieseň. Písomný prejav Žiak vie/dokáže: - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety, - napísať základné informácie o sebe a svojom okolí.
Interakcia		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Ústna interakcia Žiak vie/dokáže: - porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne, pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa ostatných, ako sa volajú a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť, porozumieť krátkym, jednoduchým otázkam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, zvieratá, jedlo, oblečenie) a jednoslovne na ne odpovedať, - podľa vzoru klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, - v priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú: áno, nie, prepáčte, prosím, ďakujem, nie – ďakujem, ako prejav zdvorilosti a úcty k iným,	Ústna interakcia Žiak vie/dokáže: - porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne, pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa ostatných, ako sa volajú a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť, - porozumieť krátkym, jednoduchým otázkam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, zvieratá, jedlo, oblečenie) a jednoslovne na ne odpovedať, - podľa vzoru klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, - v priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú: áno, nie, prepáčte, prosím, ďakujem, nie – ďakujem, ako prejav zdvorilosti a úcty k iným,	Ústna interakcia Žiak vie/dokáže: - porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne, pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa ostatných, ako sa volajú, a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť, - porozumieť krátkym, jednoduchým otázkam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, zvieratá, jedlo), a jednoslovne na ne odpovedať, - podľa vzoru klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, - v priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú: áno, nie, prepáčte, prosím, ďakujem, nie – ďakujem, ako prejav zdvorilosti a úcty k iným,

- porozumieť veľmi jednoduchým pokynom učiteľa a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.“, „Pod' sem.“, „Vezmi si pero.“). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou.	- porozumieť veľmi jednoduchým pokynom učiteľa a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.“, „Pod' sem.“, „Vezmi si pero.“). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou,	– porozumieť veľmi jednoduchým pokynom učiteľa a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.“, „Pod' sem.“, „Vezmi si pero.“). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou,
--	--	--

Učebné osnovy pre I. vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: ANGLICKÝ JAZYK (Obsahové štandardy)				
Komponent: Funkcie jazyka				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Nadviazať kontakt pri stretnutí	Pozdraviť/odpovedať na pozdrav. Predstaviť sa, rozlúčiť sa. Miss/Sir (oslovenie učiteľky/a) Excuse me. Good morning.. Good afternoon. Good evening. Good night. Hello. I'm Silvia. Goodbye.	Osloviť niekoho. Pozdraviť/odpovedať na pozdrav. Predstaviť sa, rozlúčiť sa. Miss/Sir (oslovenie učiteľky/a) Excuse me. Good morning. Good afternoon, Good evening. Good night. Hello. I'm Silvia. Goodbye.	Osloviť niekoho. Pozdraviť / odpovedať na pozdrav. Predstaviť sa , rozlúčiť sa. Miss/Sir (oslovenie učiteľky/a). Excuse me. Good morning. Good afternoon. Good evening. Good night. Hello. I'm Silvia. Goodbye.
	Požadovať a poskytnúť informácie	Požiadat' o informáciu Poskytnúť informáciu. What is it? It is a/an... Is it a bag? No. / Yes.	Požiadat' o informáciu Poskytnúť informáciu: Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book.	Požiadat' o informáciu. Poskytnúť informáciu. Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book.

	Vyjadriť a zistiť želania	Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť, smútok: I'm happy. She's sad.	Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť, vyjadriť smútok: I'm happy. She's sad.	Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť, vyjadriť smútok: I'm happy. She's sad.
	Predstaviť záľuby a preferencie	Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád: I like pizza. I don't like summer.	Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád: I like pizza. I don't like summer.	Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád: I like pizza. I don't like summer.
	Zaujať postoj	Zaujať postoj: požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas: Can I open the window, please? Yes, you can. No, you can't.	Zaujať postoj: požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas: Can I open the window, please? Yes, you can. No, you can't.	Zaujať postoj: požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas: Can I open the window, please? Yes, you can. No, you can't.
	Vyjadriť návrh a reagovať naň	Vyjadriť návrh a reagovať naň: požiadať o niečo, poďakovať sa: Can I have an apple? Thank you. Can I play a game? Yes, you can.	Vyjadriť návrh a reagovať naň: požiadať o niečo, poďakovať sa: Can I have an apple? Thank you. Can I play a game? Yes, you can.	Vyjadriť návrh a reagovať naň: požiadať o niečo, poďakovať sa: Can I have an apple? Thank you. Can I play a game? Yes, you can.
	Reagovať na udalosť	Blahoželat': Happy birthday! Merry Christmas!	Blahoželat': Happy birthday! Merry Christmas! Happy Name Day!	Blahoželat': Happy birthday! Merry Christmas! Happy Name Day! Happy Easter!

	Reagovať na príbeh	Vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči Vyjadriť porozumenie príbehu (aj neverbálne): I like it. It's not good.	Vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči Vyjadriť porozumenie príbehu (aj neverbálne): The story is great! I like it. It's not good.
--	---------------------------	--	--

Komponent: Jazykové prostriedky				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Jednotné a množné číslo podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla Osobné zámená: I, you, it. Základné privlastňovacie zámená: my, you. Ukazovacie zámeno this. Opytovacie zámená: who, what, how many. Sloveso to be v prítomnom čase jednoduchom: I am...It is.... Sloveso can v prítomnom čase jednoduchom. Sloveso like / don't like Základné číslovky 0 – 10. Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety.	Jednotné a množné číslo podstatných pravidelným tvorením množného čísla. Osobné zámená: I, you, he, she, it. Základné privlastňovacie zámená: my, your, his, her. Ukazovacie zámeno this. Opytovacie zámená: who, what, where, how many. Sloveso to be v prítomnom čase jednoduchom. Sloveso can v prítomnom čase jednoduchom. Sloveso have got v prítomnom čase jednoduchom. Základné číslovky 0 – 20. Sloveso like / don't like Predložky miesta, napr. on, in, under. Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety.	Jednotné a množné číslo podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla. Osobné zámená: I, you, he, she, it. Základné privlastňovacie zámená: my, your, his, her. Ukazovacie zámeno this a these Opytovacie zámená: who, what, where, how many Sloveso to be v prítomnom čase jednoduchom. Sloveso can v prítomnom čase jednoduchom. Sloveso have got v prítomnom čase jednoduchom Prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies. Základné číslovky 0 – 20. Predložky miesta, napr. on, in, under. Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety. There is / There are

Komponent: Sociolingválna zložka				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslošovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá).	Oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslošovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá).	Oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslošovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá). Oboznamovanie sa s rozmanitosťou kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov (základné sviatky, zvyky a tradície).

Komponent: Druhy textov				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Básničky Piesne Riekanky Maľované čítanie	Básničky Piesne Riekanky Maľované čítanie	Básničky Piesne Riekanky Maľované čítanie Krátke opisy Úryvky ilustrovaných rozprávok a príbehov Komiksy Plagáty Oznámenia Letáky

Komponent: Tematické okruhy				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, priatelia). Domov a bývanie: môj domov (byt/dom, kde bývam). Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: Ľudské telo, jedlo a stravovanie (základné potraviny/zdravé potraviny/ovocie/zelenina) Vzdelávanie: moja škola (škola, trieda) Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny. Voľný čas a záľuby: záľuby, aktivity voľného času. Hračky Farby Multikultúrna spoločnosť: sviatky, zvyky a tradície v rodine a krajine (narodeniny, Vianoce). Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní.	Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, priatelia). Domov a bývanie: môj domov (byt/dom, kde bývam). Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: Ľudské telo, jedlo a stravovanie (základné potraviny/zdravé potraviny/ovocie/ zelenina). Vzdelávanie: moja škola (škola, trieda). Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny. Voľný čas a záľuby: záľuby, aktivity voľného času. Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote. Odievanie a móda: základné druhy oblečenia. Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní.	Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, priatelia). Domov a bývanie: môj domov (byt/dom, kde bývam). Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: Ľudské telo, jedlo a stravovanie (základné potraviny/zdravé potraviny/ovocie/zelenina). Vzdelávanie: moja škola (škola, trieda). Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny. Voľný čas a záľuby: záľuby, aktivity voľného času. Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote. Odievanie a móda: základné druhy oblečenia. Obchod a služby: jednoduchá komunik. pri nákupoch (pozdraviť, vypýtať si niečo poďakovať). Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní.

A.2 Vzdelávacia oblasť Matematika a informatika

A.2.1 Matematika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a informatika
Vyučovací predmet	Matematika
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 4 hodiny týždenne 2. ročník 4 hodiny týždenne 3. ročník 4 hodiny týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	1.ročník: M. Belic, J. Striežovská: Matematika pre prvákov s Lienkou 1. a 2. časť, Matematika pre prvákov – zbierka úloh, Číselko 2.ročník: 3.ročník:

Charakteristika predmetu

Matematické vzdelávanie na základných školách má primárne vytvárať príležitosti na kultiváciu matematických činností, založených na aktívnom získavaní skúseností, objavovaní, overovaní a zovšeobecňovaní v kontexte matematického obsahu. Integrácia matematických činností do vzdelávania vedie k rozvoju dôležitých vlastností a návykov mysle, akými sú vytrvalosť či presnosť, ale aj k rozvoju sociálnych kompetencií (spolupráca, komunikácia), sebarozvojových kompetencií a kritického myslenia.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- disponovať primeraným matematickým aparátom – rozumieť matematickým pojmom, vzťahom a postupom na úrovni zodpovedajúcej edukačným potrebám a schopnostiam žiakov,
- používať matematické reprezentácie – používať vhodné modely a reprezentácie matematických pojmov, vzťahov a postupov v rôznych situáciách a interpretovať ich,
- navrhnúť stratégie riešenia problémov – transformovať jednoduché problémy reálnych situácií do matematickej podoby (matematizovať ich), navrhnúť, vyhodnotiť a aplikovať rôzne metódy riešenia problémov, prezentovať a posúdiť výsledky v kontexte pôvodného problému a ovládať postupy na kontrolu riešení,
- kriticky uvažovať a argumentovať – tvoriť jednoduché predpoklady, navrhovať, kriticky vyhodnocovať a optimalizovať stratégie riešenia matematických problémov, vyvodzovať logické dôsledky a zdôvodňovať riešenie problému, vrátane identifikácie chyby, opravy chyby a jej vnímania ako nevyhnutnej súčasti učenia sa,
- používať matematický jazyk a komunikovať – počúvať s porozumením, vecne a presne komunikovať pomocou prirodzeného aj matematického (vrátane symbolického) jazyka, diskutovať o problémoch a tímovo spolupracovať pri riešení matematických úloh,
- používať matematické nástroje – zmysluplne vyberať a použiť vhodné matematické nástroje (reálne, elektronické a digitálne pomôcky/nástroje) na reprezentáciu a riešenie problémov a posúdiť ich efektívnosť.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Matematika

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: MATEMATIKA (Výkonové štandardy)		
1. cieľ: Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Používať prirodzené čísla do 20 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 20 pri riešení úloh. Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 20 s použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.</i>	<i>Používať prirodzené čísla do 100 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 100 pri riešení úloh. Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 100 s použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.</i>	<i>Používať prirodzené čísla do 10000 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 10000 pri riešení úloh. Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 1000 s použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi. Vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov, vlastností operácií a vzťahov medzi nimi a pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni.</i>
2. cieľ: Orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na hľadanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
		<i>Používať jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.</i>
3. cieľ: Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života.</i>	<i>Identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života.</i>	<i>Identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života.</i>

<i>Opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote.</i> <i>Pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.</i>	<i>Opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote.</i> <i>Pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.</i>	<i>Opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote.</i> <i>Pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.</i>
4. cieľ: Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladať a rozkladať ich.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka (vrátane digitálnych nástrojov).</i>	<i>Rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, (vrátane digitálnych) nástrojov.</i> <i>Rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite, skladať a rozkladať priestorové útvary.</i>	<i>Rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov.</i> <i>Rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite, skladať a rozkladať priestorové útvary.</i>
5. cieľ: Orientovať sa v rovine a v priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty.</i> <i>Rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov.</i> <i>Merať a odhadovať dĺžku úsečky, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote.</i>	<i>Orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty.</i> <i>Rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov.</i> <i>Merať a odhadovať dĺžku úsečky, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote</i>	<i>Orientovať sa v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty.</i> <i>Rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov.</i> <i>Merať a odhadovať dĺžku úsečky, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote.</i>

<i>Rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary.</i>	<i>Rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary</i>	<i>Rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary.</i>
6. cieľ: Tvorit' jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií.</i>	<i>Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií.</i>
7. cieľ: Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
		<i>Používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.</i>

Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus
Vyučovací predmet: MATEMATIKA (Obsahové štandardy)

Komponent: Komponent: Čísla a operácie s číslami

		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Prirodzené čísla v obore do 20 <u>Pojmy:</u> Pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, cifra, jednociferné číslo, viacciferné číslo (dvoj-, troj-), jednotky, desiatky; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os; približne; rozklad; číselný rad. <u>Vzťahy:</u> Porovnávanie, usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah. <u>Postupy:</u> Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 20 (vzostupné, zostupné),	Prirodzené čísla v obore do 100 <u>Pojmy:</u> Pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, cifra, jednociferné číslo, viacciferné číslo (dvoj-, troj-), jednotky, desiatky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os; približne; rozklad; číselný rad. <u>Vzťahy:</u> Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah. <u>Postupy:</u> Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 100 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a	Prirodzené čísla v obore do 10 000 <u>Pojmy:</u> Pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, cifra, jednociferné číslo, viacciferné číslo (dvoj-, troj-, štvor-), jednotky, desiatky, stovky, tisíce, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os; zaokrúhľovanie, približne; rozklad; číselný rad. <u>Vzťahy:</u> Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah. <u>Postupy:</u> Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 10 000 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a nepárneho počtu

		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou. <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie</i> – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 20 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. <i>Matematické modelovanie</i> – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 20 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, správne čítanie a písanie čísla do 20; interpretovanie čísla do 20 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslíc (cifier) v komunikácii; používanie znakov porovnávania.	nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; zaokrúhľovanie na desiatky. <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie</i> – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 100 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. <i>Matematické modelovanie</i> – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 100 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, správne čítanie a písanie čísla do 100; interpretovanie čísla do 100 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslíc (cifier) v komunikácii; používanie znakov porovnávania.	prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; zaokrúhľovanie na desiatky, stovky a tisícky, zaokrúhľovanie v reálnom kontexte (približne), riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni. <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie</i> – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 10 000 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. <i>Matematické modelovanie</i> – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 1000 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady, zaokrúhľovanie) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. Riešenie jednoduchých rovníc a nerovníc na prípravnej úrovni. Používanie pamäťových, písomných a elektronických algoritmov sčítania a odčítania s prechodom cez základ v obore do 1 000 a bez prechodu cez základ do 10 000. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti,

				používanie a zapisovanie znakov porovnávania a zaokrúhľovania $<$, $>$, $=$, $\approx$, v obore do 10 000; správne čítanie a písanie čísla do 1 000; interpretovanie čísla do 1 000 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslíc (cifier) v komunikácii; používanie znakov porovnávania a zaokrúhľovania.
		Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20 <u>Pojmy:</u> sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac; sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. <u>Vzťahy:</u> Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom. <u>Postupy:</u> Kardinály (počet prvkov množiny) a ordinály (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 20; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 <u>Pojmy:</u> sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac; sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. <u>Vzťahy:</u> Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom. <u>Postupy:</u> Kardinály (počet prvkov množiny) a ordinály (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 100; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 <u>Pojmy:</u> sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac; sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. <u>Vzťahy:</u> Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom. <u>Postupy:</u> Kardinály (počet prvkov množiny) a ordinály (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 1000; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a

		na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. <i>Matematické modelovanie</i> – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; identifikovanie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.	usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. <i>Matematické modelovanie</i> – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; identifikovanie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.	používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. <i>Matematické modelovanie</i> – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; identifikovanie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.
				Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100 <u>Pojmy:</u> násobenie, delenie, krát, delené, koľkokrát viac/menej; násobok, najbližší menší/väčší násobok; činiteľ, súčin; zvyšok po delení, delenec, deliteľ, podiel, zlomok. <u>Vzťahy:</u> Vzťah násobenia a delenia ako inverzných operácií; vlastnosti násobenia (komutatívnosť, asociatívnosť, 0 ako agresívny prvok, 1 ako neutrálny prvok násobenia) a delenia (význam 0 a 1 pri delení); porovnávanie podielom. Vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním; vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním,

			vzťah delenia a zlomku, porovnávanie zlomkov na rovnakých modeloch; poradie operácií. <u>Postupy:</u> Násobenie a delenie – násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných množín a ako karteziánsky súčin množín, delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; delenie so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; základné spoje násobenia a delenia na úrovni automatizácie; pamäťové (rozkladom, nie memorovaním), písomné a elektronické algoritmy násobenia a delenia do 100 aj mimo oboru násobilky; skúška správnosti pomocou inverznej operácie; zlomok – zlomok ako časť celku a počet prvkov časti celku na úrovni modelovania (obdĺžnikový, kruhový, úsečkový model); určenie časti celku vyjadrenej zlomkom, pomenovanie vyznačenej časti celku. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia a delenia. Matematické modelovanie – používanie vlastností násobenia a delenia pri riešení matematických úloh; používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácií výpočtov, resp. overovaní výsledkov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; používanie symbolických znakov násobenia a delenia; identifikovanie použitia násobenia a delenia v obore do 100 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov.
--	--	--	--

	Číselné výrazy v riešení úloh <u>Postupy:</u> Slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh (zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom). <u>Matematické praktiky:</u> Matematické reprezentácie – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. Matematické modelovanie – analyzovanie stratégie riešenia jednoduchéj reálnej situácie; dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – určovanie správneho poradia aritmetických operácií; používanie osvojenej jednoduchéj matematickej terminológie z numerácie a operácií.	Číselné výrazy v riešení úloh <u>Postupy:</u> Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi (aj so zátvorkami) a ich optimalizácia; rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel); slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh (zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom). <u>Matematické praktiky:</u> Matematické reprezentácie – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. Matematické modelovanie – analyzovanie stratégie riešenia jednoduchéj reálnej situácie; dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – určovanie správneho poradia aritmetických operácií; používanie osvojenej jednoduchéj matematickej terminológie z numerácie a operácií.	Číselné výrazy v riešení úloh <u>Pojmy:</u> Zátvorky. <u>Vzťahy:</u> Vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel; poradie operácií. <u>Postupy:</u> Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi (aj so zátvorkami) a ich optimalizácia; rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako neznámej) pomocou inverzných operácií alebo kalkulačky; slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh (zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom); riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie; riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie (zväčšenie/zmenšenie čísla niekoľkokrát, porovnávanie podielom); riešenie zložených slovných úloh. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. Matematické modelovanie – analyzovanie stratégie riešenia jednoduchéj reálnej situácie; dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – určovanie správneho poradia aritmetických
--	--	---	--

				operácií; diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc (bez použitia neznámej); overovanie výsledkov; formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie; používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácii.
--	--	--	--	--

Komponent: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Základy práce so vzormi a postupnosťami <u>Pojmy:</u> vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus, pravidlo, číselná postupnosť. <u>Vzťahy:</u> Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. <u>Postupy:</u> Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení). <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupnosti. Matematické modelovanie – aplikovanie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach.	Základy práce so vzormi a postupnosťami <u>Pojmy:</u> vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus, pravidlo, číselná postupnosť. <u>Vzťahy:</u> Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. <u>Postupy:</u> Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc", "abbb"); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení). <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupnosti. Matematické modelovanie – aplikovanie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach.	Základy práce so vzormi a postupnosťami <u>Pojmy:</u> vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus, pravidlo, číselná postupnosť. <u>Vzťahy:</u> Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. <u>Postupy:</u> Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc", "abbb"); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení). <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupnosti. Matematické modelovanie – aplikovanie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach.

	Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi <u>Pojmy:</u> Euro, cent, minca, bankovka, hodina, minúta, deň, týždeň, víkend. <u>Vzťahy:</u> Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy medzi časovými jednotkami. <u>Postupy:</u> Peniaze – porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku); diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.	Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi <u>Pojmy:</u> Euro, cent, minca, bankovka, hodina, minúta, polhodina, štvrt'hodina, trištvrt'hodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek; ručičkové a digitálne hodiny. <u>Vzťahy:</u> Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy medzi časovými jednotkami, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín; priama úmernosť – závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti na prípravnej úrovni. <u>Postupy:</u> Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych	Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi <u>Pojmy:</u> Euro, cent, minca, bankovka, hodina, minúta, sekunda, polhodina, štvrt'hodina, trištvrt'hodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek; ručičkové a digitálne hodiny. <u>Vzťahy:</u> Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy medzi časovými jednotkami, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín; priama úmernosť – závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti na prípravnej úrovni. <u>Postupy:</u> Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych
--	--	--	---

		<u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – používanie reprezentácie pre základne a odvodené peňažne jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. Matematické modelovanie – riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.</i>	hodín a naopak, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku); diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – používanie reprezentácie pre základne a odvodené peňažne jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. Matematické modelovanie – riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o</i>	hodín a naopak, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku); diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – používanie reprezentácie pre základne a odvodené peňažne jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. Matematické modelovanie – riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednotiek času a vzťahov</i>
--	--	--	--	--

			hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.	medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.
--	--	--	--	---

	Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií <u>Pojmy:</u> Možnosť, počet možností. <u>Vzťahy:</u> Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov. <u>Postupy:</u> Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj- a štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslíc); opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote. <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie</i> – znalosť, používanie rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, grafy, tabuľky). <i>Matematické modelovanie</i> – riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – opísanie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.	Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií <u>Pojmy:</u> Možnosť, počet možností. <u>Vzťahy:</u> Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov. <u>Postupy:</u> Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj- a štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslíc); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii; opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote. <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie</i> – znalosť, používanie rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, grafy, tabuľky). <i>Matematické modelovanie</i> – riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – opísanie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.	Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií <u>Pojmy:</u> Možnosť, počet možností, systém. <u>Vzťahy:</u> Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov. <u>Postupy:</u> Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj- a štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslíc); vytvorenie rôznych dvoj-, troj- a štvorciferných čísel z množiny číslíc (číslíce sa môžu opakovat'); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii; opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote. <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie</i> – znalosť, používanie rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, grafy, tabuľky). <i>Matematické modelovanie</i> – riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – opísanie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.
--	---	---	--

				Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií <u>Pojmy:</u> Isté, možné, nemožné, určite áno/nie. <u>Vzťahy:</u> Porovnanie výsledkov v jednotlivých pravdepodobnostných situáciách. <u>Postupy:</u> Rozlišovanie istej, nožnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov. <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie</i> – tvorba jednoduchých reprezentácii istej, nožnej a nemožnej situácie. <i>Matematické modelovanie</i> – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – rozhodovanie o istej, nožnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.
--	--	--	--	---

			Základy práce s údajmi <u>Pojmy:</u> Tabuľka, riadok, stĺpec; údaj, graf, stĺpcový graf. <u>Vzťahy:</u> Početnosti údajov a ich porovnávanie; súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia; súradnice v súradnicovom systéme. <u>Postupy:</u> Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov; zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobmi (tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí; interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf, piktogram) a orientácia v nich. Matematické modelovanie – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života.
--	--	--	---

				<i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; komunikácia o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.</i>
--	--	--	--	---

Komponent: Geometria				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Orientácia v priestore <u>Pojmy:</u> Smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). <u>Vzťahy:</u> Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe. <u>Postupy:</u> Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a v priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a v priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu.	Orientácia v priestore <u>Pojmy:</u> Smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer); súradnice bodu/ štvorca v štvorcovej sieti <u>Vzťahy:</u> Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. <u>Postupy:</u> Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti a jednoduchéj mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a v priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a v priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe.	Orientácia v priestore <u>Pojmy:</u> Smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer); súradnice bodu/ štvorca v štvorcovej sieti <u>Vzťahy:</u> Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. <u>Postupy:</u> Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti a jednoduchéj mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a v priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a v priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe.

	Základy skúmania geometrických útvarov v rovine <u>Pojmy:</u> rovná/krivá čiara, trojuholník, štvorec, obdĺžnik; lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, štvoruholník. <u>Postupy:</u> Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útware); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností). <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie</i> – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií). <i>Matematické modelovanie</i> – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</i> – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť.	Základy skúmania geometrických útvarov v rovine <u>Pojmy:</u> rovná/krivá čiara, bod, úsečka, stred úsečky, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, strana; lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, krajné body úsečky, začiatok polpriamky, štvoruholník, mnohoúholník. <u>Vzťahy:</u> Leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží); zhodnosť úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky. <u>Postupy:</u> Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útware); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), rysovanie štvorcov, obdĺžnikov a trojuholníkov v štvorcovej sieti a vyznačovanie ich vrcholov; skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov a iných mnohoúholníkov). <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie</i> – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami); používanie modelov mnohoúholníkov na skladanie a rozkladanie útvarov. <i>Matematické modelovanie</i> – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov.	Základy skúmania geometrických útvarov v rovine <u>Pojmy:</u> rovná/krivá čiara, bod, úsečka, stred úsečky, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, strana, kružnica, kruh, stred polomer; lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, krajné body úsečky, začiatok polpriamky, rovina, štvoruholník, mnohoúholník. <u>Vzťahy:</u> Leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží); zhodnosť úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky; trojuholníková nerovnosť na úrovni manipulácie. <u>Postupy:</u> Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útware); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), rysovanie štvorcov, obdĺžnikov a trojuholníkov v štvorcovej sieti a vyznačovanie ich vrcholov; skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov a iných mnohoúholníkov); objavovanie trojuholníkovej nerovnosti manipuláciou s predmetmi; rysovanie kružníc (s ľubovoľným/daným stredom, s ľubovoľným/daným polomerom a prechádzajúcich daným bodom); prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi; modelovanie a určovanie stredu úsečky. <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie</i> – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti
--	--	--	---

			<i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť.</i>	prace s rysovacími pomôckami); používanie modelov mnohoúhelníkov na skladanie a rozkladanie útvarov. <i>Matematické modelovanie – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov.</i> <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť.</i>
--	--	--	--	---

	Základy skúmania geometrických útvarov v priestore <u>Pojmy:</u> stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek. <u>Postupy:</u> stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek (opisovanie stavby z kociek). <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. Matematické modelovanie - riešenie úloh so stavbami z kociek/telies. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov; opisovanie stavby z kociek.	Základy skúmania geometrických útvarov v priestore <u>Pojmy:</u> kocka, guľa, kváder, valec, stena, hrana; stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek. <u>Vzťahy:</u> Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťahy medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. <u>Postupy:</u> Rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete (používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek; interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies). <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. Matematické modelovanie – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých	Základy skúmania geometrických útvarov v priestore <u>Pojmy:</u> kocka, guľa, kváder, valec, stena, hrana; ihlan, kužeľ, stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek. <u>Vzťahy:</u> Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťahy medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. <u>Postupy:</u> Určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny); rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete (používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; - opisovanie stavby z kociek; interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies). <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. Matematické modelovanie – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých
--	--	--	--

		praktických situácii a problémov; používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; riešenie úloh so stavbami z kociek/telies. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; opisovanie stavby z kociek.</i>	praktických situácii a problémov; používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; riešenie úloh so stavbami z kociek/telies. <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; opisovanie stavby z kociek; interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.</i>
--	--	--	--

	Jednoduché postupy merania a určovania miery <u>Pojmy:</u> dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší. <u>Vzťahy:</u> Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). <u>Postupy:</u> Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním. <u>Matematické praktiky</u> Matematické modelovanie - využívanie odhadu v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.	Jednoduché postupy merania a určovania miery <u>Pojmy:</u> dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší; vzdialenosť, šírka, výška. <u>Vzťahy:</u> Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). <u>Postupy:</u> Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm, dlhšie v dm, m a km) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastne jednotky: ceruzka, dľaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod., univerzálne jednotky: mm, cm). Matematické modelovanie – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii.	Jednoduché postupy merania a určovania miery <u>Pojmy:</u> dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší; vzdialenosť, šírka, výška. <u>Vzťahy:</u> Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). <u>Postupy:</u> Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm, dlhšie v dm, m a km) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre. <u>Matematické praktiky</u> Matematické reprezentácie – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastne jednotky: ceruzka, dľaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod., univerzálne jednotky: mm, cm, dm, m, km). Matematické modelovanie – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.
--	---	--	---

		Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov <u>Postupy:</u> Dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti); (diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov).	Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov <u>Pojmy:</u> Súmerný, nesúmerný. <u>Vzťahy:</u> Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). <u>Postupy:</u> Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti); (zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov). <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov.</i> <i>Matematické modelovanie – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačne overovanie súmernosti.</i> <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – interpretácia postupu tvorby jednoduchých súmerných útvarov.</i>	Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov <u>Pojmy:</u> Súmerný, nesúmerný. <u>Vzťahy:</u> Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). <u>Postupy:</u> Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti); (zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov). <u>Matematické praktiky</u> <i>Matematické reprezentácie – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov.</i> <i>Matematické modelovanie – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačne overovanie súmernosti.</i> <i>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – interpretácia postupu tvorby jednoduchých súmerných útvarov.</i>
--	--	---	---	---

A.2.2 Informatika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a informatika
Vyučovací predmet	Informatika
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	3. ročník 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	3.ročník:

Charakteristika predmetu:

Informatické vzdelávanie na základných školách má vytvárať príležitosti na osvojenie si informatického obsahu a kultivovať aj informatické činnosti, akými sú napríklad objavovanie a zovšeobecňovanie vzťahov, zákonitostí a postupov, kvantitatívne i abstraktné uvažovanie a správna argumentácia. Integrácia informatických činností do vzdelávania vedie k rozvoju dôležitých osobnostných vlastností, akými sú presnosť, vytrvalosť, tvorivé a kritické myslenie, ale aj k rozvoju sociálnych kompetencií, akými sú spolupráca a komunikácia. Cieľom informatického

vzdelávania je vytvoriť veku a schopnostiam primerané podmienky na dosiahnutie rozvinutej informatickej gramotnosti, ale aj ďalších doménových a prierezových gramotností žiakov. Rozvíjanie informatickej gramotnosti znamená osvojenie si informatického obsahu a informatických postupov, ktoré umožňujú riešiť problémy pomocou nástrojov informatiky a žiak ich dokáže primerane použiť pri riešení každodenných problémov a situácií. Predmet informatika zároveň rozvíja schopnosť žiaka porozumieť digitálnemu svetu, jeho princípom, nástrojom a procesom a vedie ho k pochopeniu, že digitálne technológie nie sú len prostriedkom na spracovanie informácií, ale aj nástrojom poznania, tvorby, spolupráce a inovácií. Súčasťou informatického vzdelávania je aj rozvoj porozumenia najnovším technológiám, hlavne princípom umelej inteligencie (AI) a jej využitiu v každodennom živote. Žiaci sa učia chápať, ako systémy na báze umelej inteligencie pracujú s údajmi, ako môžu podporiť učenie, tvorivosť a riešenie problémov, ale aj aké riziká prinášajú. Cieľom je, aby rozvíjali kritický a etický prístup k AI – dokázali ju využívať zodpovedne, reflektovali jej limity a dôsledky pre spoločnosť. Zároveň sa rozvíja aj téma digitálneho wellbeingu, teda schopnosť udržiavať zdravú rovnováhu medzi využívaním technológií, osobnými potrebami a medziľudskými vzťahmi, a rozvíjať vedomý, bezpečný a pozitívny vzťah k digitálnemu svetu.

Predmet zároveň vedie žiaka k bezpečnému, etickému a zodpovednému používaniu digitálnych technológií, k rozvíjaniu mediálnej a informačnej gramotnosti a k porozumeniu sociálnym, kultúrnym a environmentálnym dôsledkom digitalizácie spoločnosti. Informatika spája poznávanie so skúsenosťou, experimentom a spoluprácou, čím prispieva k formovaniu autonómneho, sebavedomého a hodnotovo orientovaného jednotlivca pripraveného pre život v digitálnej dobe.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- Rozvíjať informatické, algoritmické a kritické myslenie pri riešení problémov.
- Rozumieť základným princípom fungovania digitálnych technológií.
- Rozvíjať schopnosť pracovať s údajmi – zbierať, organizovať, analyzovať a interpretovať ich.
- Používať technológie ako nástroj učenia, tvorby a spolupráce.
- konať bezpečne, eticky a zodpovedne v digitálnom prostredí.
- Prepájať informatické poznatky s inými vzdelávacími oblasťami a s reálnym životom.

- Rozvíjať tvorivosť, vytrvalosť a schopnosť adaptácie na technologické zmeny.
- Bezpečne a zodpovedne využívať AI k vlastnému úžitku.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Informatika

<i>Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus</i> <i>Vyučovací predmet: INFORMATIKA (Výkonové štandardy)</i>	
<i>1. Získať základné zručnosti v práci s počítačom a jednoduchými aplikáciami.</i> <i>2. Riešiť jednoduché problémy aplikovaním elementárnej logiky a programovaním postupnosti príkazov.</i> <i>3. Orientovať sa v spôsobe získavania a spracovania informácií.</i> <i>4. Vnímať vplyv a riziká digitálnych technológií, osobitne AI.</i> <i>5. Rozlišovať základné vlastnosti a schopnosti rôznych aplikácií vrátane AI.</i> <i>6. Poznať základné pravidlá bezpečnej interakcie s digitálnymi technológiami a AI.</i>	
3. ročník	
Komponent: Programovanie	
Výkonový štandard	<i>Rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia.</i> <i>Na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie.</i> <i>Riešiť problém priamym riadením vykonávateľa.</i> <i>Vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti.</i> <i>Opraviť chybu v programe.</i>
Analýza problému	

Obsahový štandard	- pravda/nepravda, platí/neplatí, a/alebo/nie, - neformálne, elementárna logika, - idea sekvencie príkazov, - navrhovanie riešenia, vyjadrenie plánu riešenia ako postupnosti krokov, - riešenie problémov, v ktorých sa treba rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia, - riešenie problémov, v ktorých treba vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, - rozhovor o plánovanom riešení.
Konštrukcia jazyka	
Obsahový štandard	- príkaz, postupnosť príkazov, - súvis medzi príkazom/poradím príkazov a výsledkom, - riadenie vykonávateľa v priamom režime, - používanie jazyka vykonávateľa, - zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, - uvedenie si vzťahu medzi príkazom a výsledkom.
Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie a opravovanie chýb	
Obsahový štandard	- spustenie programu – vyjadriť verbálne alebo osobitou formou komunikácie, čo program robí, - simulovanie činnosti vykonávateľa, - skúšanie rôznych spôsobov riešenia jednoduchej úlohy v hre alebo pri manipulácii s robotickou hračkou, - krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov, - chyba ako nesprávny výsledok, chyba v postupnosti príkazov, rozpoznanie chyby, - opraviť chybu v programe, - diskusia o vlastných riešeniach.

Komponent: Údaje	
Výkonový štandard	<i>Použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov.</i> <i>Získať informácie z lineárnej a tabuľkovej štruktúry podľa zadaných kritérií.</i> <i>Organizovať podľa zadania informácie do štruktúr.</i> <i>Vysvetliť na jednoduchom príklade, že AI sa učí rozpoznávať vzory v údajoch rôznych typov.</i>
Práca s údajmi rôznych typov	
Obsahový štandard	- znak, slovo, písmo - typ, veľkosť, farba, - základná práca so znakom, slovom a textom, kreslenie v rastrovej grafike, - použitie základných nástrojov v grafickom editore – pero, guma, farba, písmo, - nastavenie základných grafických parametrov útvaru/obrázka, - základné typy údajov (text, obrázok, zvuk).
Údajové štruktúry	
Obsahový štandard	- postupnosť, tabuľka, riadok, stĺpec, údaj, dáta, - pozícia v postupnosti a v tabuľke, - usporiadanie údajov do jednoduchých štruktúr podľa zadania, - vyhľadávanie a interpretovanie informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií (obrázok, slovo, číslo), - používanie fyzických alebo digitálnych pomôcok, - manipulácia so štruktúrami údajov podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel.

Komponent: <i>Technológie</i>	
Výkonový štandard	<i>Pracovať so základným softvérom a hardvérom na používateľskej úrovni.</i> <i>Získať informácie z webových stránok. Posúdiť úspešnosť vyhľadávania.</i> <i>Uviesť príklady využitia digitálnych technológií a nástrojov vrátane AI v rôznych situáciách.</i> <i>Uviesť vplyv digitálnych technológií na vlastný život, rozlíšiť jednoduché riziká a hrozby v digitálnom prostredí.</i> <i>Uvedomiť si špecifické riziká a hrozby, ktoré prináša do života AI.</i> <i>Formulovať jednoduché zadanie – prompt pre AI chatbot pod dohľadom učiteľa.</i> <i>Opísať výstup AI.</i>
Hardvér a softvér	
Obsahový štandard	- zapnutie/vypnutie zariadenia, - aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha, - ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu, - spustenie aplikácie na pracovnej ploche, ukončenie bežiackej aplikácie, - rôzne spôsoby prihlasovania do programu/aplikácie, - ovládanie programov pohybom, klikaním, ťahaním myšou a dotykovými gestami, - práca s klávesnicou, zadávanie jednoduchých textov (písmená, číslice)

Počítačové siete	
Obsahový štandard	- internet, webová stránka, prehliadač, - otvorenie webovej stránky, - adresa stránky a jej súvis s obsahom, - odkazy ako prepojenia na webové stránky, - vyhľadávanie textov a obrázkov na zadaných stránkach, - rozhovor o výsledkoch vyhľadávania, - bezpečné správanie sa na internete – riziko prezerania neznámych webových stránok, otvárania odkazov a inštalovania neznámych aplikácií, - vyjadrenie verbálne alebo osobitou formou komunikácie využívanie tabletu, počítača alebo mobilu, - rozlišovanie medzi hrou a učením, - riziko prezerania neznámych webových stránok, otvárania odkazov a inštalovania neznámych aplikácií, - význam prihlasovania sa, prihlasovacieho mena a hesla, - bezpečné používanie AI.
Digitálna spoločnosť	
Obsahový štandard	- robot, umelá inteligencia (AI), senzor, - digitálne technológie a AI okolo nás, doma a v škole, - primerané a zdravé používanie digitálnych nástrojov na komunikáciu, vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie, - prínosy a riziká digitálnych technológií a digitálnej komunikácie vrátane AI, - formulácia jednoduchého slovného zadania pre AI v spolupráci s učiteľom, - senzor ako zdroj vstupu informácie.

A.3 Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

A.3.1 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Vyučovací predmet	Človek a príroda
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne 2.ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne 3.ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	1.ročník: R. Dobišová Adame, O. Kováčiková: Človek a príroda 1 2.ročník: 3.ročník:

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa zameriava na rozvoj prírodovednej gramotnosti. Prírodovedná gramotnosť je charakterizovaná ako spôsobilosť používať prírodovedné poznatky, identifikovať a formulovať otázky a hľadať odpovede v podobe dôkazmi podložených záverov pre pochopenie sveta a tvorbu rozhodnutí o svete, v ktorom žijeme, prírode a zmenách, ktoré v našom prostredí samovoľne aj v dôsledku ľudskej aktivity nastali a nastávajú. Zahŕňa porozumenie princípom objektivizovaného a systematického skúmania, ako aj úlohe prírodných vied v našej spoločnosti. V prvom a druhom cykle má vzdelávacia oblasť podobu prírodovedne zameraného integrovaného predmetu. V treťom cykle má škola možnosť pokračovať úplnou, prípadne čiastočnou integráciou prírodovedných disciplín alebo výučbou samostatných predmetov. Rozvoj prírodovednej gramotnosti pozostáva z troch zložiek: tvorby a rozvoja prírodovedných predstáv (obsahový rámec), tvorby a rozvoja postoja k okolitému prostrediu (postojový rámec) a spôsobilostí vedeckej práce, postupov a stratégií objektivizovaného poznávania (procesuálny rámec).

Ciele vzdelávacej oblasti:

- Disponovať rozvinutými prírodovednými predstavami o vybraných prírodných javoch a procesoch.
- Samostatne/v skupinách spoznávať životné prostredie a zmeny, ktoré sa v ňom dejú, s dôrazom na identifikáciu súvislostí.
- Disponovať spôsobilosťami vedeckej práce. Navrhovať jednoduché postupy objektívneho a systematického skúmania okolitého sveta, v rámci ktorého sa identifikujú výskumné otázky, k výskumnej otázke vysloviť predpoklady a primerane ich zdôvodniť na základe predchádzajúceho poznania. Navrhnutý postup skúmania zrealizovať, zaznamenať údaje a formulovať záver. Vhodne využívať relevantný matematický aparát a dostupné technológie.
- Diskutovať o vybraných prírodovedných javoch a objektoch, argumentovať a vplyvom argumentácie meniť svoje predstavy a vysvetlenia.
- Vyhľadávať chýbajúce informácie v rôznych informačných zdrojoch a uvažovať o ich dôveryhodnosti. Vnímať výsledky svojej výskumnej/učebnej činnosti ako dôveryhodný zdroj informácií.

- V rámci komunikácie získať a následne komunikovať údaje usporiadané do rôznych systematizovaných súborov (tabuľky, grafy, schémy a pod.).
- Disponovať základnými predstavami o vedeckých postupoch a aplikovať ich vo svojom vlastnom procese poznávania. Chápať, že veda tvorí poznanie, pričom vysvetlenia, teórie a modely vyjadrujú porozumenie, ktoré najlepšie korešponduje s výsledkami skúmania známymi v danom čase.
- Akceptovať význam vedeckého skúmania v každodennom živote a zároveň identifikovať niektoré etické, sociálne, environmentálne a ekonomické dôsledky vedeckého výskumu.
- Aplikovať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení nových lokálnych aj globálnych výziev. Zároveň v procese prírodovedného poznávania používať vhodné (technické) zariadenia.
- Aktívne sa zapájať do identifikácie a riešenia environmentálnych problémov a ochrany prírody. Identifikovať lokálne i globálne problémy a témy rôzneho charakteru, vedieť sa k nim adekvátne vyjadriť a reflektovať ich. Uvedomovať si, že svojou činnosťou ovplyvňujú jednotlivé zložky životného prostredia i seba samého.
- Zodpovedne pristupovať k vlastnému zdraviu a zdraviu ostatných, k živej i neživej prírode a životnému prostrediu. Aktívne dbať na ochranu životného prostredia a prírody prostredníctvom vedomého zodpovedného rozhodovania sa z pohľadu konzumenta a člena spoločnosti. Prevziať zodpovednosť za svoje správanie, správanie v spoločnosti a k životnému prostrediu na individuálnej a kolektívnej úrovni.

Časová dotácia vzdelávacích predmetov vo vzdelávacej oblasti rozdelená do cyklov a do ročníkov. V prvom cykle má vzdelávacia oblasť podobu prírodovedne zameraného integrovaného predmetu.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Človek a príroda

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: ČLOVEK A PRÍRODA (Výkonové štandardy)		
1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Opísať vlastnými slovami, čo pozoruje, čo nové zistil. Uvedomiť si, že výskumná otázka určuje to, čo má byť skúmané.</i> <i>Porozumieť, že predpoklad je výrok o tom, čo sa stane v skúmanej situácii. Porozumieť, že predpoklad nie je tip, predpoklad vyplýva z predchádzajúceho poznania. Pozorovať precízne podľa stanoveného postupu skúmania.</i> <i>Porovnať výsledky pozorovania so spolužiakmi so snahou overiť, či bolo pozorovanie dostatočne spoľahlivé.</i>	<i>Sústrediť sa na detaily pozorovanej situácie tak, aby vedel na konci pozorovania/skúmania odpovedať na otázku, ktorá skúmanie iniciovala.</i> <i>Diskutovať o predpokladoch so spolužiakmi a vnímať že predpoklad môžu formulovať rôzne skúmajúce osoby rôzne. Identifikovať situácie, v ktorých je potrebné pozorovanie opakovať.</i> <i>Navrhovať čiastočné obmeny v postupe pozorovania, aby bolo možné získať spoľahlivejšie údaje.</i>	<i>Na základe formulovanej jednoduchej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky.</i> <i>Formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať.</i> <i>Zdôvodniť triedenie objektov do vopred určeného počtu špecifikovaných skupín.</i> <i>Porovnať podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia. Navrhnuť jednoduché vlastné meradlá, používať jednoduché štandardné meradlá.</i> <i>Vnímať nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie ako chybu.</i> <i>Vyhýbať sa chybám pri práci s údajmi.</i>
2. cieľ: Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Porozumieť, že predpoklad je výrok o tom, čo sa stane v skúmanej situácii.</i> <i>Vysloviť záver v podobe vyjadrenia toho, čo nové žiak sám pre seba zistil, čo ho prekvapilo.</i>	<i>Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie relevantnou skúsenosťou.</i> <i>Porozumieť, že predpoklad nie je tip, predpoklad vyplýva z predchádzajúceho poznania.</i>	<i>Zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa.</i> <i>Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie zaznamenanými údajmi.</i>

Prezentovať výsledky svojho skúmania pred spolužiakmi. Prezentovať vlastný spôsob uvažovania o riešení výskumnej otázky v pracovnej skupine a vypočítať si spôsoby uvažovania spolužiakov. Orientovať sa v tabuľke a dohodnutými značkami zaznamenať informácie o pozorovaných objektoch. Bez použitia písanej formy jazyka a s pomocou inštrukcií učiteľa vytvorí záznam z jednoduchého pozorovania alebo skúmania. Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať.	Formulovať záver zo skúmania v podobe odpovedí na výskumnú otázku, bez odvolávania sa na získané údaje skúmaním. Porovnať vlastné výsledky s tými, ktoré získali spolužiaci a identifikovať podobnosti a odlišnosti. Uvedomiť si, že rôzni ľudia majú rôzne skúsenosti a preto môžu o rovnakých otázkach a úlohách uvažovať rôzne.	Diskutovať o predpokladoch so spolužiakmi. Formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním. Zapísať záver v podobe ucelených viet s odvolávaním sa na získané pozorovania. Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Zdôvodnenie rozdielov vo forme výmeny prostredníctvom identifikácie rozdielných postupov skúmania, nezhodných objektov skúmania, či prostredníctvom identifikácie nepresného pozorovania. Vnímať rôzne spôsoby uvažovania spolužiakov o tom istom probléme ako podnet k vylepšeniu navrhovaných riešení výskumných otázok. Porozumieť dôvodu rôznych úsudkov viažucich sa na tú istú prírodovednú situáciu alebo prírodovedný problém.
3. cieľ: Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Orientovať sa v tabuľke a dohodnutými značkami zaznamenať informácie o pozorovaných objektoch. Bez použitia písanej formy jazyka a s pomocou inštrukcií učiteľa vytvorí záznam z jednoduchého pozorovania alebo skúmania. Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať. Vysloviť záver v podobe vyjadrenia toho, čo nové žiak sám pre seba zistil, čo ho prekvapilo. Posúdiť, ktoré z poskytnutého súboru výrokov vyjadria to, čo zo získaných údajov vyplýva a čo nie.	Podľa tabuliek vyplnenej skúmanými vlastnými údajmi povedať, čo bol predpoklad a čo nové zistil. Bez použitia písanej formy jazyka vytvorí záznam z pozorovania a chápať ho ako zdroj informácií pre tvorbu verbálne prezentovaného záveru z pozorovania/skúmania. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie relevantnou skúsenosťou. Zamýšľať sa nad údajmi získanými pozorovaním a/alebo skúmaním a vytvárať závery o tom, čo z nich vyplýva. Vyhľadá (obrazovú, neskoršiu slovnú) informáciu v dvoch odlišných zdrojoch, ktoré mu učiteľ poskytne.	Zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred pripraveného diagramu. Vytvoriť záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry. Vytvárať záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry s použitím jednoduchých slovných vyjadrení v písomnej podobe. Vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie zaznamenanými údajmi. Zapísať záver v podobe ucelených viet s odvolávaním sa na získané pozorovania. Vytvárať logické úsudky z údajov získaných skúmaním.

		<i>Vyhľadať konkrétne informácie na základe poskytnutého postupu.</i> <i>Uvedomiť si, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti.</i>
4. cieľ: Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pritom mäkké zručnosti.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Prezentovať výsledky svojho skúmania pred spolužiakmi.</i> <i>Spontánne spolupracuje na riešení úloh s niektorými členmi skupiny.</i> <i>Prezentovať vlastný spôsob uvažovania o riešení výskumnej otázky v pracovnej skupine a vypočítať si spôsoby uvažovania spolužiakov.</i> Komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení.	<i>Porovnať vlastné výsledky s tými, ktoré získali spolužiaci a identifikovať podobnosti a odlišnosti.</i> Mať záujem o spoluprácu pri riešení problému. <i>Uvedomiť si, že rôzni ľudia majú rôzne skúsenosti a preto môžu o rovnakých otázkach a úlohách uvažovať rôzne.</i> <i>Na úlohách v rámci skupiny pracovať samostatne, ale následne s členmi skupiny diskutovať a porovnávať rôzne spôsoby riešenia úloh.</i>	Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. <i>Spolupracovať na riešení úloh s členmi skupín tak, že vytvára priestor pre zapojenie všetkých členov skupín (neprimerane sa nepresadzuje, nezostáva v úzadí).</i> Rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. <i>Vnímať rôzne spôsoby uvažovania spolužiakov o tom istom probléme ako podnet k vylepšeniu navrhovaných riešení výskumných otázok.</i> <i>Na základe diskusie s členmi skupiny preberať niektoré prvky riešenia úloh, ktoré navrhli členovia.</i>
5. cieľ: Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Všimnúť si okolie a spontánne opisovať, čo nové zistil a/alebo čo by bolo zaujímavé.</i> <i>Vyhodnotiť úspešnosť svojej výskumnej práce pomocou hodnotiacej škály.</i>	Prejaviť záujem o skúmanie okolitého prostredia. Na podnet učiteľa uvažovať a vytvárať návrhy, čo iné by bolo možné v pozorovanej situácii skúmať, zistiť. S pomocou učiteľa identifikovať možnosti zlepšenia výskumnej práce a verbalizovať ich.	<i>Riešiť úlohy vedúce k skúmaniu okolitého prostredia, ktoré zadáva učiteľ.</i> Svoju výskumnú činnosť vnímať ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. S pomocou učiteľa hodnotiť svoju výskumnú prácu. <i>S pomocou učiteľa vyhodnotiť pokrok vo svojej výskumnej práci bez snahy porovnávať sa s inými.</i>

6. cieľ: Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Uvedomiť si, že je potrebné chrániť prírodu. Na podnet učiteľa sa k živým organizmom správať s rešpektom a citlivo.</i> <i>Uvedomiť si, že prírodu je potrebné chrániť. Uvedomiť si, že znečistené prostredie má negatívny vplyv na zdravie človeka.</i> <i>Uvedomiť si potrebu starať sa o svoje telo a chrániť svoje zdravie na základe určených pravidiel.</i>	<i>Uvedomiť si, čo všetko z ľudských potrieb pochádza z prírody, ako človek na prírodu dokáže negatívne vplývať.</i> <i>Uvedomiť si, že živé organizmy majú rôzne potreby, podobne ako človek, v nevhodných podmienkach sa správne nevyvíjajú.</i> <i>Vymenovať príklady nezodpovedného správania sa voči prírode.</i> <i>Uviesť príklad negatívneho a pozitívneho vplyvu prostredia na zdravie človeka.</i> <i>Navrhnuť jednoduché úpravy vo svojom životnom štýle v zmysle podpory starostlivosti o svoje telo a v zmysle ochrany svojho zdravia.</i>	<i>Prejaviť rešpekt voči prírode . Uvedomovať si potrebu chrániť prírodu.</i> <i>Citlivo manipulovať so živými organizmami.</i> <i>Vnímať prejavy a dôsledky nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlastného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia.</i> <i>Vysvetliť, ako niektoré nevhodné spôsoby správania sa voči prírode môžu viesť k ohrozeniu zdravia.</i> <i>Uvažovať o tom, čo všetko človek z prostredia získava a čo sa stane, ak sú zdroje znečistené.</i> <i>Uvedomiť si vlastnú zodpovednosť za svoje telo a jeho zdravie. Starat' sa o svoje telo a chrániť si zdravie na základe vlastných vedomostí o fungovaní ľudského tela.</i> <i>Na základe podnetu učiteľa sa angažovať v riešení lokálnych problémov životného prostredia a v ochrane prírody.</i>

Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ (Obsahové štandardy)				
Komponent: ORGANIZMUS / Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	<u>Rastliny:</u> Živé od neživých zložiek vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov. Medzi základné prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast a vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia. Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy. Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list a plod, ktorý obsahuje semená. <u>Človek:</u> Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom a chuťou.	<u>Rastliny:</u> Medzi základné prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast a vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia. Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v plodoch. Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov. Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z kvetu inej rastliny rovnakého druhu. Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy. <u>Človek:</u> Základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú človeku všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela. Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.	<u>Rastliny:</u> Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončením odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie. Každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kveta a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastlín. <u>Človek:</u> Základnými orgánmi obehovej sústavy sú srdce a cievy. Srdce funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievami rozvádzaná po celom tele. Prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním. Základnými orgánmi dýchacej sústavy sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého.

Komponent: EKOSYSTÉM / Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravinový vzťah.				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu.	Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby. Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody.	Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu. Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov. Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby. Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody. Rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.

Komponent: DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ / Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť a premenlivosť.

		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.	Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.	Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín. Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu. Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.

Komponent: EVOLÚCIA / Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov.

		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný. Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať.	Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný. Rôzne skupiny organizmov sa prispôbili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaradiť do rôznych skupín a podskupín. Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať.	Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný. Rôzne skupiny organizmov sa prispôbili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaradiť do rôznych skupín a podskupín. Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: stavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce. Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať. Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.

Komponent: LÁTKY / Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenstvá zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia.

		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach.	Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach. Nie všetky látky sa vo vode (rozpúšťadle) rozpúšťajú. Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť. Nie všetky zložky zmesi je možné oddeliť filtráciou. Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.	Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť. Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem. To, či objekt vo vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu, látky, z ktorej je objekt vyrobený a/alebo od jeho tvaru. Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach. Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo. Nie všetky látky sa vo vode (rozpúšťadle) rozpúšťajú. Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť. Nie všetky zložky zmesi je možné oddeliť filtráciou. Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.

Komponent: ZEM / Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).

		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve. Voda je podmienkou života organizmov. Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné. Prítomnosť vzduchu s dostatočným množstvom kyslíka je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vyplňa priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.	Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov. Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy. Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť. Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve. Voda je súčasťou tela organizmov. Prítomnosť vzduchu s dostatočným množstvom kyslíka je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vyplňa priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.	Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny. Nerasty sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami. Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve. Voda je súčasťou tela organizmov. Prítomnosť vzduchu s dostatočným množstvom kyslíka je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vyplňa priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.

Komponent: VESMÍR / Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica – Mesiac, mesačné fázy.

		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty		Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy. Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ.	Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy. Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ. Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia. Medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz (Veľká medvedica), Labuť, Kasiopea, Orión. V rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia. Niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku. Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť. Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrt', spln a posledná štvrt'.

Komponent: ENERGIA / <i>Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota</i>				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty			Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás. Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka. Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká. Dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa. Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.

Komponent: INTERAKCIE / <i>Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok</i>				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty		Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tieň. Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje. Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.	Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky. Na každom magnete je možné identifikovať dva póly, severný a južný. Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú. Magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami. Rôzne objekty/materiály prepúšťajú rôzne množstvo svetla, niektoré svetlo vôbec neprepúšťajú.

A.4 Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

A.4.1 Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Človek a spoločnosť
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	2.ročník 2 hodiny týždenne 3.ročník 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	2. ročník: R. Dobišová Adame – O. Kováčiková: Človek a spoločnosť 2

Charakteristika predmetu

Hlavným cieľom predmetu je podporovať u žiakov schopnosť skúmať svoju obec, jej blízke okolie a vzťahy medzi ľuďmi. Žiaci pozorujú, porovnávajú a zaznamenávajú vybrané aspekty fungovania komunity, v ktorej žijú. Vedia sa orientovať vo svojom okolí a poznajú jeho špecifiká.

Poznajú základné časové intervaly. Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti. Zaujímajú sa o svoje okolie a sú ochotní zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- Disponovať znalosťami o vybraných spoločenských, geografických a historických procesoch a javoch v rôznych kontextoch a situáciách.
- Využívať rôzne metódy získavania, spracovávanía, interpretácie informácií a prezentácie výsledkov vlastného bádania.
- Rozlišovať procesy kontinuity a zmeny, porozumieť súvislostiam, príčinám a dôsledkom historických a spoločenských javov a procesov.
- Posúdiť vzťahy v rámci prírodných zložiek krajiny a vzájomné vzťahy medzi životným prostredím a činnosťou človeka od lokálnej po globálnu úroveň; rozumieť potrebe udržateľného využívania prírodných zdrojov.
- Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať seba, rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete.
- Zvládať svoje emócie, prejavovať empatiu, rozumieť rozličným názorom a postojom, formulovať vlastný názor, aktívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať.
- Mať rozvinuté charakterové vlastnosti, presadzovať morálne a etické princípy, vymedziť vlastnú hodnotovú orientáciu pre svoje rozhodnutia a napĺňanie osobných cieľov.
- Uplatňovať práva a povinnosti, pravidlá a normy spoločenského života v demokratickej spoločnosti, niesť zodpovednosť za vlastné rozhodnutia.
- Orientovať sa v zdrojoch informácií, prejsť kritický a rozlišujúci postoj k médiám, bezpečne a eticky sa prezentovať v online prostredí.
- Prejavovať záujem o dianie okolo seba, vo svete a participovať na veku primeraných prospešných aktivitách.

V prvom cykle má vzdelávacia oblasť podobu integrovaného predmetu Človek a spoločnosť a samostatných predmetov - etická výchova v alternácii s náboženskou výchovou. Škola vytvorila predmet Komunitný kruh s cieľom posilniť rozvoj emocionálnej a sociálnej kompetencie žiakov.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Človek a spoločnosť

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ (Výkonové štandardy)	
1. cieľ: Identifikovať javy, procesy a udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunity.	
2. ročník	3. ročník
<i>Používať pojmy potrebné na pohyb orientáciu v priestore, v miestnej krajine (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za).</i> <i>Orientovať sa v známom prostredí na základe poznania polohy orientačných bodov a priestorových vzťahov medzi nimi.</i> <i>Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.</i> <i>Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.</i> <i>Dodržiavať základné pravidlá bezpečného správania účastníka cestnej premávky.</i>	<i>Používať pojmy potrebné na pohyb orientáciu v priestore, v miestnej krajine (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za).</i> <i>Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky za pomoci učiteľa.</i> <i>Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.</i> <i>Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci.</i> <i>Orientovať sa v známom prostredí na základe poznania polohy orientačných bodov a priestorových vzťahov medzi nimi.</i> <i>Dodržiavať základné pravidlá bezpečného správania účastníka cestnej premávky.</i> <i>Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.</i>
2. cieľ: S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine.	
2. ročník	3. ročník
<i>Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.</i> <i>Viesť rozhovor za účelom získania informácií k vybratej téme.</i> <i>Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.</i> <i>Zaznamenať informácie slovne, pomocou zápisov alebo jednoduchých grafických organizérov.</i>	<i>Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.</i> <i>Viesť rozhovor za účelom získania informácií k vybratej téme.</i> <i>Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.</i> <i>Zaznamenať, porovnať a triediť informácie slovne, pomocou zápisov alebo jednoduchých grafických organizérov.</i>

<i>Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného modelu.</i> <i>Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov.</i> <i>Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne.</i> <i>Nakresliť jednoduchý plán (náčrtok triedy) alebo iného vybraného priestoru pomocou inštrukcií.</i>	<i>Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného modelu.</i> <i>Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.</i> <i>Opísať vlastnými slovami, na čo slúži mapa.</i> <i>Čítať obsah jednoduchej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov.</i> <i>Orientovať sa v prostredí školy a jej blízkom okolí podľa kľúčových orientačných bodov.</i> <i>Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape.</i> <i>Uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí.</i>
3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
2. ročník	3. ročník
<i>Určiť čas na digitálnych hodinách.</i> <i>Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok.</i> <i>Orientovať sa v postupnosti udalostí (skôr, neskôr, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra), uviesť činnosti vybraného dňa a zoradiť ich v časovej postupnosti (ráno, naobed, večer,...).</i> <i>Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny.</i> <i>Opísať kam, ako a prečo cestujú ľudia z rodiny alebo blízkeho okolia.</i> <i>Uviesť aspoň dva dôvody, pre ktoré ľudia cestujú.</i>	<i>Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok.</i> <i>Porovnať obrazy obce v minulosti a súčasnosti.</i> <i>Uviesť rozdiely v spôsobe života ľudí v súčasnosti a v minulosti na jednoduchých príkladoch .</i> <i>Opísať slávenie vybraného sviatku a dodržiavania tradícií v rodine alebo v obci.</i> <i>Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.</i>

4. cieľ: Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny.	
2. ročník	3. ročník
<i>Opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka. Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.</i>	<i>Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny. Opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka. Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí a uviesť aspoň jeden príklad.</i>
5. cieľ: Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, akú sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	
2. ročník	3. ročník
<i>Pomenovať rôzne zdroje informácií. Uviesť príklady nepravdivej správy.</i>	<i>Pomenovať rôzne zdroje informácií. Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií. Uviesť príklady nepravdivej správy. Identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou.</i>

Učebné osnovy pre I. vzdelávací cyklus
Vyučovací predmet: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ (Obsahové štandardy)

Grafický komponent: Orientácia v okolí školy a v blízkom okolí (činnosti)

Obsahový štandard	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: miestna krajina, orientácia, poloha v priestore, prírodné a historické prvky, turistické značenie	
	Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole a jej okolí. Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na a trase medzi nimi s využitím orientačných bodov. Opis a zaznamenávanie cesty do školy alebo k inému objektu v obci a miestnej krajine. Spoznávanie prírodných a historických prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností (napríklad park, les, chránený strom, prírodná rezervácia, potok, rieka, rybník, vrch, kostol, socha, fontána, brána, hrad), vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.).	Pomenovanie orientačných bodov v okolí školy, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole a jej okolí. Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na a trase medzi nimi s využitím orientačných bodov. Orientovanie sa podľa svetových strán v teréne. Využívanie turistického značenia pri plánovaní výletov a orientácii v teréne. Rozlišovanie pojmov podľa podmienok obce (napríklad dolina, údolie, vrch pohorie, tiesňava, rovina, rieka, potok, jazero, rybník, breh, ostrov, les, pole, kameňolom, námestie, ulica). Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa – „Čo je za tým vrchom? Kam vedie táto cesta? Odkiaľ a kam tečie potok?“ a pod.

Grafický komponent: Orientácia v pláne a na mape (činnosti)

Obsahový štandard	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: plán, mapa, mapové znaky, legenda, vzdialenosť	
	Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu (vtáčej perspektívy) formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov.	Pojmy: plán, mapa, mapové znaky, legenda, grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány. Tvorba jednoduchého orientačného plánu (mapového náčrtku) obce alebo jej časti na základe leteckej snímky. Orientácia plánu a orientácia v pláne. Určovanie svetových strán na mape.

	Tvorba jednoduchého orientačného plánu (mapového náčrtku) obce alebo jej časti na základe leteckej snímky. Orientácia plánu a orientácia v pláne.	Nazeranie na krajinu v rôznej mierke od blízkeho k vzdialenému, od malého k veľkému. Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na mape pomocou grafickej mierky. Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke a mape veľkej mierky. Rozpoznávanie základných prvkov obsahu mapy a glóbusu (farby, tvary) pomocou legendy. Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy za pomoci učiteľa. Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbusu na jednoduchej mape sveta.
--	---	---

Grafický komponent: <i>Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie (činnosti)</i>		
	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy: prírodné a umelé prostredie, počasie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života	
	Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, čisté a znečistené, jednotné a rôznorodé. Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka spojené s grafickým zaznamenávaním oblačnosti a jednoduchým zápisom nameraných hodnôt teploty vzduchu. Identifikovanie dôvodu (za prácou, vzdelaním, službami, oddychom, poznaním, priateľmi), cieľa (blízka obec, okresné mesto, krajské mesto, zahraničie) a pravidelnosti (denne, týždenne, mesačne, ročne) cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov. Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci spojené s posúdením ich vplyvu na životné prostredie. Základné pravidlá správania sa pri extrémnych prejavoch počasia.	Hľadanie rozdielov medzi mestom a vidieckou obcou na žiakom známych príkladoch. Uvažovanie nad výhodami a nevýhodami bývania vo veľkom meste, malom meste, vidieckej obci alebo satelite. Identifikovanie základných podobností a odlišností svojej obce (prírodné prostredie, architektúra, spôsob života) a vybranej obce zo zahraničia. Základné pravidlá správania sa pri extrémnych prejavoch počasia.

Dejepisný komponent: <i>Orientácia v okolí školy a v blízkom okolí (činnosti)</i>		
Obsahový štandard	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár	
	Určovanie vzájomných vzťahov (pred/po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok). Zorad'ovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčera, zajtra, pozajtra...). Tvorba vlastného kalendára jedného týždňa podľa aktuálneho roka, porovnanie radenia dní v mesiaci aktuálneho roka. Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti (povinností, užitočných a oddychových aktivít). Tvorba časového harmonogramu dňa a týždňa. Určovanie času na digitálnych hodinách.	Zorad'ovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčera, zajtra, pozajtra...). Tvorba časového harmonogramu dňa a týždňa. Porovnanie a zdôvodnenie používania rôznych spôsobov merania času (rytmus dňa, prírody, konvenčné merače). Určovanie času na hodinách.
Dejepisný komponent: <i>Pozorovanie zmien v čase (činnosti)</i>		
Obsahový štandard	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, pamiatky	Pojmy: povest', pamiatky
	Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka aj z pozície iného člena. Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov. Pátranie po najstarších pamiatkach v obci, miestach pamäti (najstarší hrob na cintoríne, artefakty v rodine, historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.).	Prerozprávanie alebo stvárnenie príbehu (povest', legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím. Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov. Porovnávanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti (škola, hračky, práca a zamestnania, odev, obchod) na základe informácií získaných z rôznych prameňov. Spoznávanie najstarších pamiatkach v obci, miestach pamäti (historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.).

Občiansky komponent: <i>Poznávanie pravidiel vo svojom živote (činnosti)</i>		
Obsahový štandard	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>pravidlá, školský poriadok, férovosť</i>	
	Obsah bude plnený v predmete Komunitný kruh	
Občiansky komponent: <i>Život obce a vzťahy v komunite (činnosti)</i>		
Obsahový štandard	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>obec, inštitúcie, sviatky, tradície, rozmanitosť</i>	Pojmy: <i>obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť</i>
	Identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obce (napríklad obecný úrad, obchody, služby, kostol, pošta, policajná a hasičská stanica, lekáreň, ambulancia, železničná a autobusová stanica alebo zastávka, kultúrne a komunitné centrum, zberný dvor, útulok pre zvieratá, čistiareň odpadových vôd, výrobný podnik, poľnohospodárske družstvo). Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí. Identifikovanie významných kultúrnych a športových podujatí v obci a jej okolí. Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávania sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti. Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci).	Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí. Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru. Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich. Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok (štátne a obecné symboly, symboly EÚ, logá). Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci).

Občiansky komponent: <i>Zodpovedné hospodárenie (činnosti)</i>		
Obsahový štandard	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: Povolania, tovary a služby, cena, peniaze	Pojmy: Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie
	Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci. Spoznávanie rôznych povolaní so základným opisom ich pracovnej náplne. Rozlíšenie ponuky tovarov a služieb v najbližšom okolí. Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie).	Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb. Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje, o zverené či zdieľané veci a statky. Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie).
Občiansky komponent: <i>Základy aktívneho občianstva (činnosti)</i>		
Obsahový štandard	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť	
	Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé. Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, vandalizmus, znečistenie verejných priestorov, nelegálna skládka, spaľovanie odpadu, parkovanie na chodníkoch, vizuálny smog). Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším a chorým osobám). Riešenie modelových situácií (napr. koho a ako požiadať o pomoc, tiesňové linky).	Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, vandalizmus, znečistenie verejných priestorov, nelegálna skládka, spaľovanie odpadu, parkovanie na chodníkoch, vizuálny smog). Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí. Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé. Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším a chorým osobám).

Občiansky komponent: <i>Základy práce s mediálnym obsahom (činnosti)</i>		
Obsahový štandard	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>média</i>	Pojmy: <i>zdroje informácií, média, reklama</i>
	Rozlišovanie fikcie a reality, zdrojov informácií (kniha, správy, youtube, televízia, rozprávka). Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy). Pomenovanie vplyvu reklamy na naše túžby a správanie.	Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií. Rozlišovanie fikcie a reality, zdrojov informácií (kniha, správy, youtube, televízia, rozprávka). Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy). Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neublížujúceho správania v online priestore voči iným. Odlíšenie pravdivej a nepravdivej (zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch. Pomenovanie vplyvu reklamy na naše túžby a správanie.
Eticko-osobnostný komponent		
Obsahový štandard	Obsah bude plnený v predmetoch: Komunitný kruh Etická výchova	

A.4.2 Etická výchova

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Etická výchova
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Názov Školského vzdelávacieho programu	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne 2.ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne 3.ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	1. ročník: E. Farkašová: Etická výchova 1 pre 1. ročník

Charakteristika predmetu

Etická výchova má rozvíjať u žiakov medziľudské vzťahy, schopnosť spolupráce a komunikácie. Žiakov učí dodržiavaniu pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spoložití s inými. Žiaci vnímajú jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých. Rešpektujú základné pravidlá spolunažívania a komunikácie.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Etická výchova

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: ETICKÁ VÝCHOVA (Výkonové štandardy)		
1. cieľ: S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.</i> <i>Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.</i> <i>Získavať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.</i> <i>Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy.</i> <i>Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom.</i>	<i>Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.</i> <i>Získavať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.</i> <i>Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu.</i> <i>Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.</i>	<i>Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.</i> <i>Viesť rozhovor, klásť otázky za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.</i> <i>Získavať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.</i> <i>Roztriediť informácie do jednoduchých, vzájomne výrazne odlišných kategórií.</i> <i>Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu.</i> <i>Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.</i>
2. cieľ: Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, akú sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Pomenovať rôzne zdroje informácií.</i> <i>Uviesť príklady nepravdivej správy.</i>	<i>Pomenovať rôzne zdroje informácií.</i> <i>Uviesť príklady nepravdivej správy.</i>	<i>Pomenovať rôzne zdroje informácií.</i> <i>Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií.</i> <i>Uviesť príklady klamstva.</i> <i>Identifikovať reklamu v médiu.</i>

3. cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.</i> <i>Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede za pomoci učiteľa.</i> <i>Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.</i>	<i>Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.</i> <i>Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, v kamarátskych skupinách za pomoci učiteľa.</i> <i>Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.</i>	<i>Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.</i> <i>Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, v kamarátskych skupinách za pomoci učiteľa.</i> <i>Pomenovať, čo ho spája s ostatnými.</i> <i>Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom).</i> <i>Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.</i>
4. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými.</i> <i>Vyjadriť svoje myšlienky na primeranej úrovni.</i> <i>Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.</i> <i>Vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.</i> <i>Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.</i>	<i>Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.</i> <i>Vyjadriť svoje myšlienky na primeranej úrovni.</i> <i>Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.</i> <i>Vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.</i> <i>Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.</i>	<i>Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.</i> <i>Vyjadriť svoje myšlienky na primeranej úrovni.</i> <i>Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.</i> <i>Vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.</i> <i>Vykonávať konkrétne činnosti zamerané na rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite.</i>
5. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny s podporou učiteľa.</i> <i>Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.</i>	<i>Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny s podporou učiteľa.</i> <i>Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.</i>	<i>Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny s podporou učiteľa.</i>

<i>Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.</i> <i>Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania.</i> <i>Radiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je potrebné, užitočné, príjemné.</i>	<i>Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.</i> <i>Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva.</i> <i>Radiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je potrebné, užitočné, príjemné.</i>	Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať. Identifikovať hrdinský a morálny vzor medzi postavami v rozličných príbehoch. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer. Radiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je prospešné, potrebné, užitočné, príjemné.
--	---	--

6. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spoložití s inými.

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole.</i> <i>Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách.</i>	<i>Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole.</i> <i>Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách.</i> <i>Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania.</i> <i>Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.</i>	Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách. Uviesť príklady povolaní ľudí. Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby. <i>Vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy.</i>

7. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.</i> <i>Byť všíímavý voči daniu v najbližšom okolí.</i>	<i>Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.</i> <i>Byť všíímavý voči daniu v najbližšom okolí.</i>	Uviesť príklad na zlepšenia života v triede a podieľať sa na uskutočnení opatrenia. <i>Byť všíímavý voči daniu v najbližšom okolí.</i>

Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus
Vyučovací predmet: ETICKÁ VÝCHOVA (Obsahové štandardy)

Eticko-osobnostný komponent: Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty (činnosti)

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Pojmy: slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie		
	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie vo vzťahu k spolužiakom, vyjadrenie úcty k učiteľom a zamestnancom školy (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov / oboznámenie sa s pojmami/ Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách v triede, škole.	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie vo vzťahu k spolužiakom, vyjadrenie úcty k učiteľom a zamestnancom školy (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov / oboznámenie sa s pojmami/ Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách v triede, škole. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie počas vyučovania.	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie vo vzťahu k spolužiakom, vyjadrenie úcty k učiteľom a zamestnancom školy (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov. Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách v triede, škole. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie počas vyučovania.

Eticko-osobnostný komponent: Sebapoznávanie (činnosti)

Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>túžby, sny, osobné plány, vlastností, možnosti rozvíjania</i>		
	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností vo vzťahu k spolužiakom, učiteľom. Rozprávanie o vlastných záľubách. Vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností v bežnom živote. Rozvíjanie a využitie svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní vo vzťahu k spoločnosti. Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote. Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností v bežnom živote. Rozvíjanie a využitie svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní vo vzťahu k spoločnosti. Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote. Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.

Eticko-osobnostný komponent: <i>Vnímanie jedinečnosti v každom človeku (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania</i>		
	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt spolužiaka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Obdarovávanie a oceňovanie druhého. Chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt spolužiaka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého. Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt spolužiaka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého. Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.
Eticko-osobnostný komponent: <i>Spoznávanie a vyjadrovanie emócií (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>emócie – radosť, dôvera, strach, hnev</i>), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií	Pojmy: <i>emócie – nadšenie, dôvera, súcit, strach, hnev, prekvapenie</i>), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie v rodine	Pojmy: <i>emócie, vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch</i>
	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách.	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách.

	Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, radosti, hnevu. Zvládanie prejavov vlastných emócií.	Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu. Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické.	Vnímanie evidentných potrieb druhých. Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, radosti, hnevu. Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.
Eticko-osobnostný komponent: Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozera (činnosti)			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: čestnosť a pravdovravnosť, dobré vlastnosti	Pojmy: čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, dobré činy, dobré vlastnosti	Pojmy: čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti
	Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z rozprávkových príbehov. Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv. Diskutovanie o rozprávkových hrdinoch.	Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo zo seriálov a filmov. Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi rozhodnutiami a dôsledkami ich rozhodnutia. Diskutovanie o detských hrdinoch z filmov a seriálov. Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom.	Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov. Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a dôsledkov ich rozhodnutí. Diskutovanie o detských hrdinoch. Jednoduché opísanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním.
Eticko-osobnostný komponent: Sebariadenie (činnosti)			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: túžby, potreby, sebaovládanie.	Pojmy: túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt.	Pojmy: túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt.
	Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám.	Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi.	Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi.

Eticko-osobnostný komponent: <i>Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: domov, rodina, príbuzní a blízki	Pojmy: domov, rodina, príbuzní a blízki	Pojmy: domov, rodina, príbuzní a blízki, komunita
	Oceňovanie hodnôt spojených s komunitou triedy a školy (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie). Poznávanie rôznych životných situácií detí.	Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie). Poznávanie variability rôznych životných situácií rodín. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v rodine a ich bližšie spoznávanie.	Oceňovanie hodnôt spojených s blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie). Poznávanie variability rôznych životných situácií detí. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.

A.4.3 Náboženská výchova Rímskokatolíckej cirkvi

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Náboženská výchova Rímskokatolíckej cirkvi
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Názov Školského vzdelávacieho programu	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1. ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne 2. ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne 3. ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Na náboženskej výchove žiak rozvíja svoju náboženskú gramotnosť a má možnosť nadobudnúť a prehĺbiť osobnú a zodpovednú kresťanskú a náboženskú identitu. Náboženskú gramotnosť chápeme ako komplexnú schopnosť žiaka zodpovedne zaobchádzať s vlastnou religiozitou a náboženským presvedčením iných ľudí. Na základe náboženských obsahov a vedomostí žiak dokáže správne chápať kresťanské náboženstvo,

vyjadrovať a žiť svoju osobnú vieru. Náboženská výchova/náboženstvo je zameraná na nadobúdanie vedomostí, ale aj na schopnosť nábožensky vnímať skutočnosť, chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním, konať podľa vlastného náboženského presvedčenia a vyjadriť svoju religiozitu a vieru svedectvom života. Náboženskú výchovu v škole tak môžeme chápať ako komplexný, procesuálny a dynamický edukačný proces, ktorý sa uskutočňuje ako pozorovanie a vnímanie náboženskej skutočnosti, náboženské poznávanie, cez náboženskú komunikáciu, tvorbu náboženského úsudku, rozhodovania sa a cez nábožensky motivované konanie. Vyučovací predmet náboženská výchova/náboženstvo rozvíja náboženskú gramotnosť cez nasledovné obsahové oblasti, ktoré sú konkretizované v komponentoch: Boh a človek, Ježiš Kristus, Sväté Písmo, Cirkvi a sviatosti a Kresťanský život.

Ciele predmetu

1. Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť. Schopnosť vnímať je základom náboženského poznania. Nábožensky pozorovať a vnímať znamená:

- všimnúť si krásu sveta a vnímať vlastnú osobu so svojimi schopnosťami a hranicami,
- objaviť základné náboženské znaky a symboly a pomenovať ich význam,
- vnímať sakrálny priestor ako miesto oslavy Boha, modlitby a spoločenstva,
- pozorovať náboženské správanie a vedieť ho objasniť.

2. Rozvíjať náboženské vedomosti a poznanie. Žiaci sa oboznamujú so základným posolstvom kresťanskej viery, zaoberajú sa nosnými pojmami a textami, náboženskou tradíciou, ako aj historickým pôsobením cirkvi. Žiaci poznávaním dávajú význam a zmysel tomu, čo nadobudli porovnaním a pochopením, odhadujú vzťah medzi poznanou náboženskou skúsenosťou a osobným životom. Nábožensky poznávať znamená:

- identifikovať základné ľudské otázky ako náboženské,
- spoznať a prehĺbiť základné otázky kresťanskej viery v Boha,
- osvojovať si kresťanskú vieru v Trojjediného Boha,
- pomenovať hlavné znaky Ježišovho posolstva,
- náboženské skúsenosti usporiadať a primerane vyjadriť.

3. Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním. Žiaci sa učia klásť otázky a argumentovať, pochopiť rôzne spôsoby náboženského jazyka a komunikácie, vyjadriť svoju vlastnú religiozitu a svoj osobný vzťah k svetu a Bohu. Nábožensky komunikovať znamená:

- porozumieť základným kresťanským a biblickým slovám, výrazom, pojmom a primerane ich použiť,
- rozumieť významu základných náboženských znakov, symbolov, obrazov, prvkov a vedieť ich importovať do osobnej komunikačnej gramotnosti,
- spoznať spoločné znaky a rozdiely náboženských textov,
- otvorene viesť dialóg s inými o náboženských témach,
- použiť rôzne formy modlitby ako súčasť svojho religiózneho života.

4. Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia. Skúsenosti a poznatky učia žiakov získať svoj pohľad na základe uvažovania a kritického myslenia, ale aj získať schopnosť robiť vlastné rozhodnutia. Nábožensky usudzovať znamená:

- identifikovať a rozlišovať rôzne prejavy morálneho správania sa ľudí a hodnotiť ich dôsledky,
- klásť existencionálne a transcendentálne otázky a chápať význam náboženských odpovedí na otázky o zmysle života, existencii Boha, života po smrti a pod.,
- kriticky reflektovať náboženské predsudky, zaujať vlastné stanovisko voči morálnym dilemám a zdôvodniť ho.

5. Vyjadriť svoju religiozitu a vieru nábožensky motivovaným konaním a životom. Žiaci sa učia rozhodnúť sa pre zodpovedné konanie voči sebe i voči druhým a zapájať sa do spoločenského, sociálneho a cirkevného života. Nábožensky konať znamená:

- prevziať zodpovednosť za svoje konanie,
- pomenovať a osvojiť si základné pravidlá správneho morálneho života,
- konať podľa vlastného náboženského a morálneho úsudku.

Vzdelávacie štandardy vyučujúceho predmetu Náboženská výchova Rímskokatolíckej cirkvi

Komponent A: <i>Boh a človek</i>			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia: - <i>Ja a moja rodina.</i> - <i>Ja a škola.</i> - <i>Svet, v ktorom žijem.</i> Jedinečnosť Božieho dieťaťa; dary, schopnosti a zručnosti: - <i>Som jedinečné stvorenie.</i> - <i>Rozprávam sa so svojim nebeským Otcem.</i> Boh – Stvoriteľ a Otec: - <i>Boh je Stvoriteľ.</i> - <i>Boh je nebeský Otec.</i> - <i>Oslavujem Otca.</i> Božia starostlivosť a skutky lásky: - <i>Boh mi dáva pomocníka.</i> - <i>Boh nás učí rozdávať lásku.</i>	Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi: - <i>Boh k nám hovorí rozličným spôsobom.</i> - <i>Boh k nám hovorí cez Sväté písmo.</i> Komunikácia s Bohom v modlitbe - <i>Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcem.</i> - <i>Modlitba.</i> Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov - <i>Prví ľudia v raji.</i> - <i>Prví ľudia neposlúchli Boha.</i> - <i>Povolanie Abraháma.</i> - <i>Boh oslovuje Mojžiša.</i> - <i>Boh sa prihovára k vyvolenému národu.</i>	Viera ako dôležitá súčasť ľudského života; viera prirodzená a nadprirodzená: - <i>Potrebujem vieru?</i> - <i>V akého Boha verím.</i> - <i>Vyznanie viery.</i> - <i>Sedem sviatostí.</i> Božie pôsobenie cez sviatosti: - <i>Som Božie dieťa - krst.</i> Stručné dejiny izraelského národa a jeho záchrany. - <i>Boh zachraňuje svoj ľud.</i> Prikázania ako pravidlá pre život. - <i>Boh nám dáva prikázania.</i> - <i>Pravidlá pre život s Bohom.</i>
Výkonový štandard	1. ročník: - vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločensktve, - vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou, - byť pozorný k potrebám svojich blízkych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách, - chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi, 2. ročník: - chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi, - opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany, - na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie.		

Výkonový štandard	3. ročník: - vnímať vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách - opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany, - na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie.
--------------------------	---

Komponent B: Ježiš Kristus			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Ježiš – Boží Syn, jeho príchod na svet - <i>Zvestovanie.</i> - <i>Modlím sa k Panne Márii.</i> - <i>Narodenie Ježiša.</i> - <i>Traja mudrci.</i> - <i>Ježišovo detstvo.</i> Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove učenie v podobenstvách, Ježišove zázraky ako znamenia: - <i>Ježiš koná zázraky.</i> - <i>Ježiš uzdravuje.</i> - <i>Ježiš kriesi mŕtvych.</i> Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania - <i>Ježiš za nás trpel.</i> - <i>Veľká noc - zmŕtvychvstanie.</i> - <i>Veľká noc v našej rodine.</i>	Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet: - <i>Ján Krstiteľ.</i> - <i>Zvestovanie príchodu Ježiša.</i> - <i>Narodenie Mesiáša.</i> - <i>Ježišov krst v Jordáne.</i> Začiatky Ježišovho verejného účinkovania. Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách: - <i>Ježiš učí v podobenstvách.</i> - <i>Božie kráľovstvo.</i> - <i>Ježiš je dobrý pastier.</i>	Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu. - <i>Hriech – neposlušnosť voči Bohu.</i> - <i>Márnotratný syn a milosrdný Otec.</i> - <i>Zmierenie s Otcom.</i> Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie si svedomia a ľútosť nad hriechmi: - <i>Ježiš uzdravuje.</i> - <i>Ježiš odpúšťa hriechy.</i> Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov: - <i>Sviatosť zmierenia.</i> - <i>Vzájomné odpustenie.</i>

Výkonový štandard	1. ročník: - poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie, - prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah. 2. ročník: - prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah, - vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, prehodnotiť svoje správanie a uvedomovať si dôležitosť odpustenia. 3. ročník: - poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie, - prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah, - vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, prehodnotiť svoje správanie a uvedomovať si dôležitosť odpustenia.
-------------------	---

Komponent C: <i>Sväté písmo</i>			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna: - <i>Ježiš koná zázraky.</i> - <i>Ježiš uzdravuje.</i> Ježišove zázraky ako znamenia: - <i>Ježiš kriesi mŕtvych.</i>	Ježiš – Boží Syn vo svete biblických príbehov: - <i>Ježiš učí v podobenstvách.</i> - <i>Božie kráľovstvo je vzácne.</i> Ježišovo učenie v podobenstvách: - <i>Ježiš je dobrý pastier.</i>	Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany: - <i>Boh zachraňuje svoj ľud.</i>
Výkonový štandard	1. ročník: - prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna. 2. ročník: - prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, - opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany. 3. ročník: - prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, - opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany.		

Komponent D: <i>Cirkev a sviatosti</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána.“ - <i>Nedeľa – deň Pána.</i> - <i>Božia rodina – Cirkev.</i> - <i>Kostol.</i>	Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi: - <i>Ježiša chcú zabiť.</i> - <i>Utrpenie Pána Ježiša.</i> - <i>Zmŕtvychvstanie.</i> - <i>Pán Ježiš odchádza do neba.</i> - <i>Zoslanie Ducha Svätého.</i> Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi - <i>Apoštolí pokračujú v Ježišovom diele.</i> - <i>Cirkev – Božia rodina.</i> Náš život ako súčasť cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva. - <i>Patrím do Cirkvi – môj krst.</i> - <i>V Cirkvi si navzájom pomáhame.</i>	Hostina v biblických príbehoch; spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou. - <i>Ježiš a Zachej.</i> - <i>Zázrak rozmnoženia chleba.</i> - <i>Posledná večera.</i> - <i>Eucharistia – pokrm pre dušu.</i> Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie: - <i>Ježišova obeta.</i> - <i>Slávime Veľkú noc.</i> - <i>Na ceste s Ježišom.</i> - <i>Obeta lásky.</i> - <i>Svätá omša.</i> - <i>Nedeľa – deň s Pánom.</i> Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života - <i>S Ježišom v každodennom živote.</i> - <i>Prisľúbenia Božského Srdca.</i> - <i>S Ježišom v každodennom živote.</i>
Výkonový štandard	1. ročník: - chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka. 2. ročník: - osvojiť si základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana, - oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života. 3. ročník: - chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka, - osvojiť si základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana, - oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života.		

Komponent E: <i>Kresťanský život</i>			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Obsahový štandard	Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným: - <i>Ježiš nás učí konať dobro.</i> - <i>Chcem byť ako Ježiš.</i> Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra: - <i>Mária – pomocnica v rôznych situáciách.</i> - <i>Svätí – Boží priatelia.</i> Vzťah s Ježišom v každodennom živote: - <i>Deň s Ježišom.</i>	Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana. - <i>Prinášam ovocie.</i> - <i>Žijem ako kresťan.</i> Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka. - <i>Dom na skale.</i> - <i>Pozvanie na hostinu.</i>	Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana: - <i>Zlaté pravidlo.</i>
Výkonový štandard	1. ročník: - porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote. 2. ročník: - byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách. 3. ročník: - porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote, - byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách.		

A.4.4 Náboženská výchova Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Náboženská výchova Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Názov Školského vzdelávacieho programu	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1. ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne 2. ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne 3. ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet náboženská výchova je súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť a je špecifickým priestorom, v ktorom žiaci objavujú a poznávajú skutočnosť z pohľadu náboženstva. Cez náboženskú výchovu v škole žiak rozvíja svoju náboženskú gramotnosť a má možnosť nadobudnúť a prehĺbiť osobnú a zodpovednú kresťanskú a náboženskú identitu. Náboženská výchova/náboženstvo je zameraná na nadobúdanie vedomostí, ale aj na schopnosť nábožensky vnímať skutočnosť, chápať náboženskú reč, jazyk a komunikovať ním, konať podľa vlastného náboženského presvedčenia a vyjadriť svoju religiozitu a vieru nábožensky motivovaným životom. Vyučovací predmet náboženská výchova/náboženstvo rozvíja náboženskú gramotnosť cez nasledovné obsahové oblasti, ktoré sú konkretizované v komponentoch Boh a človek, Ježiš Kristus, Písmo sväté, Cirkev a sviatosti a Kresťanský život.

Ciele predmetu

1. Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť. Schopnosť vnímať je základom náboženského poznania. Nábožensky pozorovať a vnímať znamená:

- všímať si krásu sveta a vnímať vlastnú osobu so svojimi schopnosťami a hranicami,
- objaviť základné náboženské znaky a symboly a pomenovať ich význam,
- vnímať sakrálny priestor ako miesto oslavy Boha, modlitby a spoločenstva,
- pozorovať náboženské správanie a vedieť ho objasniť.

2. Rozvíjať náboženské vedomosti a poznanie. Žiaci sa oboznamujú so základným posolstvom kresťanskej viery, zaoberajú sa nosnými pojmami a textami, náboženskou tradíciou, ako aj historickým pôsobením cirkvi. Žiaci poznávaním dávajú význam a zmysel tomu, čo nadobudli porovnaním a pochopením, odhadujú vzťah medzi poznanou náboženskou skúsenosťou a osobným životom. Nábožensky poznávať znamená:

- identifikovať základné ľudské otázky ako náboženské,
- spoznať a prehĺbiť základné otázky kresťanskej viery v Boha,
- osvojovať si kresťanskú vieru v Trojjediného Boha,
- pomenovať hlavné znaky Ježišovho posolstva,

- náboženské skúsenosti usporiadať a primerane vyjadriť.

3. Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním. Žiaci sa učia klásť otázky a argumentovať, pochopiť rôzne spôsoby náboženského jazyka a komunikácie, vyjadriť svoju vlastnú religiozitu a svoj osobný vzťah k svetu a Bohu. Nábožensky komunikovať znamená:

- porozumieť základným kresťanským a biblickým slovám, výrazom, pojmom a primerane ich použiť,
- rozumieť významu základných náboženských znakov, symbolov, obrazov, prvkov a vedieť ich importovať do osobnej komunikačnej gramotnosti,
- spoznať spoločné znaky a rozdiely náboženských textov,
- otvorene viesť dialóg s inými o náboženských témach,
- použiť rôzne formy modlitby ako súčasť svojho religiózneho života.

4. Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia. Skúsenosti a poznatky učia žiakov získať svoj pohľad na základe uvažovania a kritického myslenia, ale aj získať schopnosť robiť vlastné rozhodnutia. Nábožensky usudzovať znamená:

- identifikovať a rozlišovať rôzne prejavy morálneho správania sa ľudí a hodnotiť ich dôsledky,
- klásť existencionálne a transcendentálne otázky a chápať význam náboženských odpovedí na otázky o zmysle života, existencii Boha, života po smrti a pod.,
- kriticky reflektovať náboženské predsudky, zaujať vlastné stanovisko voči morálnym dilemám a zdôvodniť ho.

5. Vyjadriť svoju religiozitu a vieru nábožensky motivovaným konaním a životom. Žiaci sa učia rozhodnúť sa pre zodpovedné konanie voči sebe i voči druhým a zapájať sa do spoločenského, sociálneho a cirkevného života. Nábožensky konať znamená:

- prevziať zodpovednosť za svoje konanie,
- pomenovať a osvojiť si základné pravidlá správneho morálneho života,
- konať podľa vlastného náboženského a morálneho úsudku.

Učebné osnovy pre I. vzdelávací cyklus
Vyučovaci predmet: Náboženská výchova/ náboženstvo – Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania

Komponent: Boh a človek

Výkonový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Vnímať vieru ako jedinečný dar a súčasť človeka, posúdiť dôležitosť Božej prítomnosti v živote človeka, vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou, zdôvodniť hodnotu človeka ako jedinečného Božieho stvorenia, vnímať druhých ľudí s rešpektom a oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.		
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	- pozorovanie okolitého sveta, vnímanie Boha ako Stvoriteľa, vyjadrenie radosti a vďaky za dar stvorenia cez príbehy v knihe Genezis, uvedomenie si „života ako daru“ a ako výzvy: teším sa, že žijem a mám šancu sa rozvíjať – dôraz na osobný rozvoj Božieho dieťaťa v aktuálnom svete a v rámci ostatného Božieho stvorenia	- identifikovanie osobných záľub, túžob, schopností a zručností, pozitívne sebahodnotenie, sebaúcta, postoj k sebe samému a upevňovanie pozitívnych hodnôt na základe príbehov niektorých biblických postáv Starej zmluvy, - rozlišovanie charakterových vlastností, povahových čŕt a schopností u rôznych ľudí, rešpektovanie rôznosti, dôstojnosť ľudskej osoby v spoločenstve sveta, cirkvi a komunit, do ktorej človek patrí,	- identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakov a kamarátov, - ocenenie druhého za to, kým je a čo robí, rozvíjanie dobrých vzťahov na základe inšpirácie zo životov niektorých biblických postáv Starej zmluvy a Novej zmluvy akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými, v rámci hodnoty viery v Pána Boha

Komponent: Ježiš Kristus

Výkonový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Interpretovať základné biblické príbehy z Ježišovho života, posúdiť hĺbku Ježišovej lásky a odpustenia hriechov, vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta, ale aj ako osobného priateľa.		
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	- pozorovanie a identifikovania skutkov lásky a pomoci v blízkom i vzdialenom okolí, vnímanie Božieho pôsobenia a starostlivosti cez skutky lásky, na základe príbehov zo života Ježiša Krista,	- identifikovanie viery v bežných životných situáciách v rámci príbehov z Ježišových podobenstiev, - vnímanie viery ako dôležitej súčasti života cez Ježišove skutky uzdravenia a cez Ježišove zázraky,	- spoznávanie Boha pôsobiaceho v osobe Otca, Syna a Ducha so zameraním na celoživotný Ježišov príbeh ako učiteľa a spasiteľa, - pozorovanie vplyvu hriechu a významu odpustenia na základe Ježišovej smrti a vzkriesenia,

	- vzťahy v rodine a škole, vzájomná komunikácia v príbehoch Ježiša ako človeka v tomto svete – potvrdenie Jeho božskosti a inšpirácia pre život kresťana v tomto svete,		- vnímanie skutočnosti večného života ako dôsledku osobného rozhodnutia sa pre život vo viere a jeho vplyv na situácie bežného života,
--	---	--	--

Komponent: <i>Písmo sväté, Cirkev a jej sviatosti</i>			
Výkonový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Tvorivo interpretovať vybrané biblické príbehy. Posúdiť konanie biblických postáv a vyjadriť dôsledky ich správania, pomenovať, čo je cirkev. Chápať cirkev ako spoločenstvo veriacich v Ježiša Krista, posúdiť význam cirkevných sviatkov a nedele v živote kresťana, pomenovať, čo sa nachádza v kostole a prečo.		
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	- získanie znalostí o vzniku prvej cirkvi a prvých cirkevných spoločenstvách a poznanie cirkvi v jej biblických základoch - objavovanie významu evanjeliovej zvesti, konceptu hriechu, obete, milosti a odpustenia v každodennom živote súčasného človeka vnímanie cirkvi ako miesta, kde patrím aj ja,	- prejavy viery v rodine a cirkevnom spoločenstve, slávenie nedele, sviatky Vianoc, Veľkej noci, svätodušné sviatky, - objavovanie rôznych spôsobov oslavy Boha v rodine a v cirkevnom spoločenstve cez poznanie sviatkov a významu nedeľného sviatočného dňa,	- získanie znalostí o chráme a jeho súčiastiach prejavy viery v cirkvi ako spoločenstve, - získanie znalostí o chráme a jeho súčiastiach prejavy pomáhajúcich a navzájom sa rešpektujúcich kresťanov, rešpekt k rôznym kresťanským tradíciám a základné poznanie iných nekresťanských tradícií,

Komponent: <i>Kresťanský život</i>			
Výkonový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Tvorivo interpretovať vlastné modlitby a chápať ich ako vyjadrenie svojho vzťahu k Bohu, posúdiť potrebu dávania a prijímania lásky, odpustenia a prijímania sa navzájom, zdôvodniť význam vzťahov v rodinách, spoločenstve a cirkvi, zdieľať svoje myšlienky a postoje k osobnej viere veku primeraným spôsobom, vnímať potreby druhých ľudí a prejaviť im ochotu pomôcť, argumentovať voľbu medzi morálne správnym a nesprávnym a konaním.		

Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	- objavovanie rôznych spôsobov modlitby a Božej prítomnosti v Biblii a princípy konania biblických postáv a ich inšpirácia pre život kresťana cez ich duchovný život, - práca s biblickými textami o modlitbe, modlitba v spoločenstve, dôležitosť osobnej modlitby, osvojovanie si rôznych foriem modlitby, - poznanie významu postojov pri modlitbe, práca s Desatorom a jeho vplyv na život s Pánom Bohom a na vzájomné medziľudské vzťahy – voľba medzi morálnym a nemorálnym správaním,	- komunikácia v triede a škole, osvojovanie si pravidiel slušnej komunikácie, empatia, na základe konkrétnych príkladov dobrých a zlých skutkov z Biblie – Novej zmluvy, - osvojovanie si vhodných spôsobov vyjadrovania vlastných emócií a postojov; dôsledky nevhodného vyjadrovania emócií a postojov na príklade biblických postáv zo Starej zmluvy, - vedenie zmysluplného rozhovoru a rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti a úcty ako dôsledku života vo viere,	- identifikovanie momentov vnímania Ježišovej prítomnosti v osobnom živote, komunikácia s ním, - vytváranie si osobného vzťahu, identifikácia s osobou Ježiša ako vzorom pre život kresťana, - aplikovanie posolstva biblických príbehov do osobného života - Ježišovej skutky vo vzťahu k ľuďom v rámci biblických príbehov, - objavovanie vytvárania vzťahov s ostatnými ľuďmi a ich zásady – etické princípy, princípy slušného správania, praktické dôsledky v rámci vyučovania – projektové vyučovania.

A.4.5 Komunitný kruh

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Komunitný kruh
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne 4.ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne 5.ročník 33 hodín ročne - 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	1. ročník: R. Dobišová – Adame: Človek a spoločnosť 1

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet Komunitný kruh /KMK/ bol vytvorený s cieľom posilniť výchovnú dimenziu výchovno-vzdelávacieho procesu v školskom prostredí. Životné zručnosti sú zručnosti potrebné k životu - potrebuje ich každý človek k tomu, aby mohol viesť kvalitný, uspokojujúci život, vedel rozvíjať sám seba, vytvárať a udržiavať dobré vzťahy, dokázal dosiahnuť ciele, ktoré si v danom životnom období stanoví. Vzhľadom na stále meniace sa vonkajšie prostredie a podmienky a nové nároky, ktoré sú kladené na deti, u nich potrebujeme stále výraznejšie posilňovať

životné zručnosti, ktoré im pomôžu sa v týchto situáciách orientovať. Prostredníctvom predmetu sa žiaci taktiež učia pracovať s emóciami, prehlbovať emocionálne zručnosti z hľadiska rozvoja:

- Duševného zdravia a pohody— schopnosť rozpoznávať, vyjadrovať a spracovávať emócie pomáha žiakom zvládať stres, frustráciu či tlak, s ktorým sa môžu stretnúť v škole aj mimo nej. Zlepšuje ich emocionálnu odolnosť, čím sa znižuje riziko úzkosti, depresie a iných psychických ťažkostí.
- Kvalitnejších vzťahov –žiaci, ktorí sa učia pracovať so svojimi emóciami, lepšie rozumejú aj pocitom druhých, čo podporuje rozvoj empatie a budovanie zdravých vzťahov s rovesníkmi, učiteľmi a rodinou. To vedie k menšiemu počtu konfliktov či väčšej tolerancii.
- Predchádzania rizikovému správaniu - ak žiaci vedia rozpoznať a regulovať svoje emócie, dokážu efektívnejšie riešiť konflikty, zvládať frustráciu a kontrolovať impulzívne správanie. To môže pomôcť pri prevencii šikany, agresivity či nevhodného správania.
- Zlepšenia akademického výkonu - emocionálna regulácia priamo ovplyvňuje schopnosť reagovať, riešiť problémy a vytrvalo pracovať na úlohách. Žiaci, ktorí majú vyvinuté tieto zručnosti, sa ľahšie učia, lepšie zvládajú neúspechy a efektívnejšie pracujú v čase.
- Prípravy na život – emocionálna inteligencia je jednou z kľúčových zručností pre úspešný život. Pomáha v medziľudských vzťahoch, pracovnom prostredí aj v osobnom rozvoji. Žiaci, ktorí sa naučia pracovať s emóciami už v škole, budú lepšie vedieť zvládať výzvy, ktoré ich čakajú v dospelosti.

Očakávame, že kompetencie žiakov z tohto predmetu sa prirodzene prejavujú aj v ostatných predmetoch a aktivitách školy. Cieľom predmetu je prispieť k utváraniu dobrej klímy školy, k ochrane duševného zdravia a k prevencii patologických prejavov správania:

Ciele vyučovacieho predmetu:

- Rozvíjať osobnosť žiaka – jeho myslenie, sociálne zručnosti, emocionálnu inteligenciu.
- Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
- Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
- Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
- Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.

- Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.
- Zvyšovať školskú úspešnosť.

Vzdelávacie štandardy vyučujúceho predmetu Komunitný kruh

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: KOMUNITNÝ KRUH (Výkonové štandardy)		
1. cieľ: Rozvíjať sociálno-emocionálne zručnosti		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Poznať význam slova priateľstvo. Prejaviť vďačnosť v rámci triedy, komunity a rodiny. Pozitívne ohodnotiť konanie členov komunity. Vedieť sa ospravedlniť. Pomôcť iným aj bez vyzvania. Vysvetliť vlastnými slovami význam slova zodpovednosť Pomenovať aspoň 3 príjemné emócie a aspoň tri nepríjemné emócie. Uvedomiť si vplyv emócií na vlastné správanie. Postrehnúť emocionálne rozpoloženie druhých.	Prispieť k budovaniu priateľstiev. Chápať významu a dôležitosť každého žiaka v triede. Prezentovať svoj názor slušným spôsobom, bez nátlaku. Preukázať vďačnosť voči iným. Používať a prijímať pochvalu. Oceňovať hodnoty druhých. Pomôcť bez očakávania odmeny. Prijímať dôsledky vlastného konania voči sebe a druhým. Odmietnuť nevhodné správanie v rámci triedy, komunity. Požiadat' o pomoc dospelého.	Správať sa priateľsky k všetkým žiakom školy. Komunikovať na základe prosociálnych zásad. Správať sa asertívne. Podakovať za pomoc a oceniť pekné gesto. Bez nároku na odmenu byť prospešný voči najbližším. Prejaviť ľudskosť, empatiu voči iným. Popísať príklady diskriminácie, segregácie. Poznať dôsledky na kvalitu života v prípade vyčleňovania niekoho z triedy, komunity. Postaviť sa za slabších. Identifikovať dôsledky nevhodného správania.
2. cieľ: S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. Získavať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.	Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. Získavať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.	Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. Viesť rozhovor, klásť otázky za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. Získavať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.

<i>Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy.</i> <i>Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom.</i>	<i>Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu.</i> <i>Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.</i>	Roztriediť informácie do jednoduchých, vzájomne výrazne odlišných kategórií. Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.
3. cieľ: Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, akú sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Pomenovať rôzne zdroje informácií.</i> <i>Uviesť príklady nepravdivej správy.</i>	<i>Pomenovať rôzne zdroje informácií.</i> <i>Uviesť príklady nepravdivej správy.</i>	<i>Pomenovať rôzne zdroje informácií.</i> <i>Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií.</i> <i>Uviesť príklady klamstva.</i> <i>Identifikovať reklamu v médiu.</i>
4. cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.</i> <i>Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede za pomoci učiteľa.</i> <i>Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.</i>	<i>Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.</i> <i>Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, v kamarátskych skupinách za pomoci učiteľa.</i> <i>Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.</i>	<i>Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.</i> <i>Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, v kamarátskych skupinách za pomoci učiteľa.</i> <i>Pomenovať, čo ho spája s ostatnými.</i> <i>Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom).</i> <i>Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.</i>
5. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými.</i> <i>Vyjadriť svoje myšlienky na primeranej úrovni.</i>	<i>Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.</i> <i>Vyjadriť svoje myšlienky na primeranej úrovni.</i>	<i>Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.</i> <i>Vyjadriť svoje myšlienky na primeranej úrovni.</i>

<i>Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.</i> <i>Vypočúť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.</i> <i>Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.</i>	<i>Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.</i> <i>Vypočúť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.</i> <i>Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.</i>	<i>Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.</i> <i>Vypočúť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.</i> <i>Vykonávať konkrétne činnosti zamerané na rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite.</i>
--	--	--

6. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny s podporou učiteľa.</i> <i>Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.</i> <i>Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.</i> <i>Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania.</i> <i>Radiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je potrebné, užitočné, príjemné.</i>	<i>Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny s podporou učiteľa.</i> <i>Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.</i> <i>Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.</i> <i>Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva.</i> <i>Radiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je potrebné, užitočné, príjemné.</i>	<i>Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny s podporou učiteľa.</i> <i>Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať.</i> <i>Identifikovať hrdinský a morálny vzor medzi postavami v rozličných príbehoch.</i> <i>Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.</i> <i>Radiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je prospešné, potrebné, užitočné, príjemné.</i>
7. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spoložití s inými.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
<i>Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole.</i> <i>Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách.</i>	<i>Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole.</i> <i>Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách.</i> <i>Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania.</i> <i>Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.</i>	<i>Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole.</i> <i>Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách.</i> <i>Uviesť príklady povolanií ľudí.</i> <i>Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.</i>

8. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.	Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.	Uviesť príklad na zlepšenia života v triede a podieľať sa na uskutočnení opatrenia

<i>Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus</i> <i>Vyučovací predmet: KOMUNITNÝ KRUH (Obsahové štandardy)</i> Občiansky komponent: Poznávanie pravidiel vo svojom živote (činnosti)			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: ranný kruh, pravidlá, školský poriadok, férovosť, komunikácia	Pojmy: ranný kruh, pravidlá, školský poriadok, férovosť, komunikácia	Pojmy: ranný kruh, pravidlá, školský poriadok, férovosť, komunikácia
	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí. Osvojovanie si pravidiel rannej komunity. Spoločná tvorba pravidiel v triede, počas vyučovania i mimo neho. Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam. Osvojenie si základných pravidiel komunikácie. Vnímanie dôležitosti aktívneho počúvania. Používanie komunikačnej zdvorilosti. Asertívne komunikovanie vlastných potrieb a názorov vhodným spôsobom.	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí. Dodržiavanie pravidiel rannej komunity. Spoločná tvorba pravidiel v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam. Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo obci. Dodržiavanie a aktívne používanie pravidiel zdvorilosti pri komunikácii. Počúvanie s jasným zámerom získať informácie. Komunikovanie nesúhlasu slušným spôsobom.	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí. Vytváranie a navrhovanie pravidiel rannej komunity. Spoločná tvorba pravidiel v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Používanie pravidiel efektívnej komunikácie. Opísanie pravidiel v triede a rodine žiaka a poukázanie na ich význam. Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo obci. Aktívne používanie prejavov zdvorilosti a uvedomenie si ich dôsledkov. Otvorené a primerané vyjadrovanie názorov a myšlienok.

Občiansky komponent: <i>Spolupráca (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>spolužitie v triede, spolupráca, spravodlivosť, oceňovanie, užitočnosť, tolerancia, riešenie konfliktov</i>	Pojmy: <i>spolužitie v triede, spolupráca, spravodlivosť, oceňovanie, užitočnosť, tolerancia, riešenie konfliktov</i>	Pojmy: <i>vzťahy, spolužitie v triede, kolektív, spolupráca, partnerstvo</i>
	Spolunažívanie v triednom kolektívne v zmysle rovnoprávnosti a vzájomnej pomoci. Moja rola ako žiaka. Kooperovanie v triednom kolektíve – pochopenie významu silných stránok vzájomnej spolupráce. Ohodnotenie pozitívnych vlastností. Podieľanie sa na zlepšení života v škole a okolí. Akceptácia inakosti. Odmietanie akejkoľvek formy diskriminácie. Hľadanie dôvodov vzniku konfliktov a ich riešenia primeraným spôsobom.	Moja rola ako žiaka. Budovanie hodnotných vzťahov v triede, napriek vedomiu rozmanitosti jednotlivcov. Identifikovanie silných stránok členov komunity. Spravodlivé a čestné konanie. Oceňovanie druhých. Aktívne podieľanie sa na fungovaní sociálnej komunity. Prijatie inakosti, rozmanitosti každého jedinca. Odmietanie akejkoľvek formy diskriminácie a desegregácie. Prevencia vzniku konfliktov a ich riešenie.	Moja rola ako žiaka. Vzájomné pôsobenie dvoch a viacerých osôb. Identifikovanie jedinečných a záujmových črt druhého človeka. Identifikovanie silných stránok členov tímu. Spravodlivé a čestné konanie. Pozitívne oceňovanie druhých. Prispievanie k fungovaniu sociálnej komunity. Myslenie a konanie bez odsudzovania inakosti v názoroch, postojoch a konaní. Konanie v zmysle rovnosti, prevencia šikany. Predchádzanie vzniku konfliktov a ich riešenie.
Občiansky komponent: <i>Zodpovednosť (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>sebarozvoj, pokrok, vytrvalosť, naplnenosť vlastných potrieb</i>	Pojmy: <i>sebarozvoj, pokrok, vytrvalosť, naplnenosť vlastných potrieb</i>	Pojmy: <i>sebarozvoj, pokrok, vytrvalosť, naplnenosť vlastných potrieb</i>
	Uvedomenie si priestoru na vlastný sebarozvoj. Osvojovanie si základných stratégií učenia sa. Regulovanie svojho správania v prospech riešenia zadanej úlohy. Uvedomenie si vlastného pokroku. Naplnenie vlastných potrieb.	Vyhodnotenie vlastných silných a slabých stránok v myslení. Popísanie svojho pokroku pri učení. Koncentrovanie sa na činnosti s pozitívnym výsledkom a dosiahnutie uspokojenia potrieb.	Pomenovanie svojich silných stránok a zlepšenie sa v slabších oblastiach. Plánovanie vlastných krokov k dosiahnutiu úspechov pri učení a vedomie vlastného pokroku. Identifikácia fyzických a citových potrieb a ich dosiahnutie.

Eticko-osobnostný komponent: <i>Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie</i>		
	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie vo vzťahu k spolužiakom, vyjadrenie úcty k učiteľom a zamestnancom školy (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov / oboznámenie sa s pojmiami/ Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách v triede, škole.	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie vo vzťahu k spolužiakom, vyjadrenie úcty k učiteľom a zamestnancom školy (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov / oboznámenie sa s pojmiami/ Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách v triede, škole. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie počas vyučovania.	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie vo vzťahu k spolužiakom, vyjadrenie úcty k učiteľom a zamestnancom školy (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov (oboznámenie sa s pojmiami). Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách v triede, škole. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie počas vyučovania.

Eticko-osobnostný komponent: <i>Sebapoznávanie (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania</i>		
	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností vo vzťahu k spolužiakom, učiteľom. Rozprávanie o vlastných záľubách. Vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností v bežnom živote. Rozvíjanie a využitie svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní vo vzťahu k spoločnosti. Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote. Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností v bežnom živote. Rozvíjanie a využitie svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní vo vzťahu k spoločnosti. Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote. Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.

Eticko-osobnostný komponent: <i>Vnímanie jedinečnosti v každom človeku (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania		
	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt spolužiaka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Obdarovávanie a oceňovanie druhého. Chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt spolužiaka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého. Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt spolužiaka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého. Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.

Eticko-osobnostný komponent: <i>Spoznávanie a vyjadrovanie emócií (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: emócie – radosť, dôvera, strach, hnev), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií	Pojmy: emócie – nadšenie, dôvera, súcit, strach, hnev, prekvapenie), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie v rodine	Pojmy: emócie, vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch
	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách. Vnímanie potrieb druhých. Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, radosti, hnevu. Zvládanie prejavov vlastných emócií.	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách. Vnímanie potrieb druhých. Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu. Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu.	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách. Vnímanie potrieb druhých. Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu. Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu.

		Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické.	Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické.
Eticko-osobnostný komponent: <i>Sebariadenie (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>túžby, potreby, sebaovládanie.</i>	Pojmy: <i>túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt.</i>	Pojmy: <i>túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt.</i>
	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť. Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, prospešné a príjemné.	Porozumenie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť. Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, prospešné a príjemné.

Eticko-osobnostný komponent: <i>Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozera (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>čestnosť a pravdovravnosť, dobré vlastnosti</i>	Pojmy: <i>čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, dobré činy, dobré vlastnosti</i>	Pojmy: <i>čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti</i>
	Rozoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život. Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z rozprávkových príbehov. Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov.	Rozoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život. Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom. Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov.	Rozoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život. Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom. Diskusia o vlastných vzoroch.

	Identifikovanie dobrých vlastností postáv z uvedených príbehov (dôvera, odvaha, доброта a pod.). Diskutovanie o rozprávkových hrdinoch.	Identifikovanie posolstva týchto príbehov a vzorov pre život človeka a v spoločnosti. Identifikovanie dobrých vlastností postáv z uvedených príbehov (dôvera, odvaha, доброта a pod.). Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo zo seriálov a filmov. Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi rozhodnutiami a dôsledkami ich rozhodnutia. Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom.	Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov. Spoznávanie archetypálnych príbehov. Identifikovanie posolstva týchto príbehov a vzorov pre život človeka a v spoločnosti. Identifikovanie dobrých vlastností postáv z uvedených príbehov (dôvera, odvaha, доброта a pod.). Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov. Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú.
--	---	--	--

Eticko-osobnostný komponent: <i>Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite (činnosti)</i>			
Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Pojmy: <i>domov, rodina, príbuzní a blízki</i>	Pojmy: <i>domov, rodina, príbuzní a blízki</i>	Pojmy: <i>domov, rodina, príbuzní a blízki, komunita</i>
	Zamýšľanie sa nad hodnotou domova. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine. Preukázanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny. Oceňovanie hodnôt spojených s komunitou triedy a školy (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie). Poznávanie rôznych životných situácií detí.	Zamýšľanie sa nad hodnotou domova. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine. Preukázanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny a ich rôzne roly, úlohy a zodpovednosti. Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie).	Zamýšľanie sa nad hodnotou domova. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite. Preukázanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny a ich rôzne roly, úlohy a zodpovednosti. Oceňovanie hodnôt spojených s blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie).

A.5 Človek a svet práce

A.5.1 Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Vyučovací predmet	Človek a svet práce
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 1 hodina týždenne 2. ročník 1 hodina týždenne 3. ročník 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	1. ročník: Ľ. Žáčok – B. Ľubová: Človek a svet práce – spoznávaj, zhotovuj, spolupracuj

Charakteristika predmetu

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby žiaci získali základnú technickú gramotnosť – spoznali materiály a technické zariadenia, osvojili si prvé pracovné zručnosti a bezpečnostné návyky, rozvíjali tvorivosť pri jednoduchých výrobkoch, porozumeli významu práce a vytvárali si pozitívny vzťah k technike a pracovným činnostiam. Základnými stavebnými prvkami oblasti Človek a svet práce sú tri komponenty: Technika, Podnikavosť a

iniciatívnosť, Kariérová výchova. Všetky tri komponenty sú navzájom prepojené tak, aby bol dôraz kladený na rozvoj technického, tvorivého a kritického myslenia vo vzdelávacej oblasti. Dôraz je kladený na rozvíjanie technickej a profesijnej gramotnosti u žiakov. Pojem technická gramotnosť sa vzťahuje na schopnosť žiakov používať, riadiť, hodnotiť a chápať techniku. Aby sa žiak stal technicky gramotným jedincem, mal by pochopiť, čo je technika a technológia, vrátane nástrojov AI, ako fungujú, ako formujú spoločnosť a ako ich formuje spoločnosť. Technicky gramotný žiak má navyše určité schopnosti technicky myslieť a pracovať s technickými zariadeniami, ktoré mu umožňujú využiť jeho vynaliezavosť pri navrhovaní a stavbe vecí, pri riešení praktických problémov, ktoré sú technologického charakteru. Súčasťou technickej gramotnosti je rozvoj AI gramotnosti, kde žiak chápe AI ako nástroj, ktorý mu umožňuje efektívnejšie analyzovať problémy a optimalizovať technické riešenia. Vo všeobecnej rovine sa profesijná gramotnosť označuje ako schopnosť identifikovať a rozvíjať reálny profesijný cieľ. Charakteristickou črtou profesijne gramotného žiaka je, že pozná svoje silné a slabé stránky, vie prijať a vyjadriť spätnú väzbu a v procese kariérového plánovania vytvárať konštruktívne rozhodnutia aj s ohľadom na meniaci sa trh práce vplyvom automatizácie a AI. Profesijná gramotnosť zahŕňa víziu, v ktorej má každý žiak určitý stupeň vedomostí o kariérových hodnotách, osobnom kariérovom smerovaní a kariérovom plánovaní ako celoživotnom procese.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- Poznať vlastnosti a možnosti využitia prírodných, technických a odpadových materiálov.
- Dodržiavať osvojené základné pravidlá bezpečnosti pri práci.
- Zhotoviť jednoduché výrobky podľa postupu/návodu s pomocou učiteľa.
- Uplatniť kreativitu, motiváciu a zodpovednosť pri práci na vlastnom nápadе.
- Pomenovať základné technické zariadenia a dopravné prostriedky.
- Pomenovať a prezentovať vlastné záľuby.
- Porozumieť zmenám v pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a súčasnosti.
- Porozumieť významu práce a rozpoznať jej hodnoty.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Človek a svet práce

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: ČLOVEK A SVET PRÁCE (Výkonové štandardy)		
Komponent: TECHNIKA		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žiak dokáže získavať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité. Skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť. Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, modelovacích, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov. Získať poznatky o fungovaní vybraných technických zariadení v domácnosti a po rovnania súčasnosti s minulosťou. Poznať význam technických objektov v okolí školy, v meste.	Žiak dokáže získavať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité. Skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť. Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, modelovacích, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov. Rozpoznať statické a dynamické modely. Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách, realizovať jednoduchý nápad. Získať poznatky o fungovaní vybraných technických zariadení v domácnosti a porovnania súčasnosti s minulosťou. Poznať význam technických objektov v okolí školy, v meste.	Žiak dokáže pomenovať rôzne prírodné a technické materiály, dokáže získať poznatky o pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité. Skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť. Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, modelovacích, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov. Rozpoznať statické a dynamické modely. Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách, realizovať jednoduchý nápad. Získať poznatky o fungovaní vybraných technických zariadení v domácnosti a porovnania súčasnosti s minulosťou. Poznať význam technických objektov v okolí školy, v meste Povedať rozdiely medzi pracovnými činnosťami a profesiami.
Komponent: KARIEROVÁ VÝCHOVA		
1. ročník	2. ročník	3. ročník

Žiak dokáže porovnávať rôzne druhy povolání, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni. Spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla	Žiak dokáže porovnávať rôzne druhy povolání, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni. Spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla	Žiak dokáže podľa obrazového materiálu alebo slovného popisu identifikovať vybrané druhy povolání, pričom svoju reálnu predstavu o ich pracovnej náplni dokáže spojiť s obrázkom, ktorý ju predstavuje. Pomocou obrazového a zvukového materiálu pomenovať niektoré tradičné remeslá. Vie jednoducho opísať svoje záľuby v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla, kreatívnym spôsobom stvárniť preferovaný druh povolania. Vie prezentovať kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti z pohľadu budúcej voľby povolania/remesla a k oceneniu významu práce.
Komponent: PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žiak dokáže na základe nápadu navrhnuť jednoduchý produkt. Byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie. Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach.	Žiak dokáže na základe nápadu navrhnuť jednoduchý produkt. Byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie. Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach. Podeliť sa o zdroje a pomôcky, ktoré potrebuje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvat nimi a recyklovať ich. Pomenovať súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami.	Žiak dokáže na základe nápadu navrhnuť jednoduchý produkt. Byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie. Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach. Podeliť sa o zdroje a pomôcky, ktoré potrebuje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvat nimi a recyklovať ich. Pomenovať súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami.

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus
Vyučovaci predmet: ČLOVEK A SVET PRÁCE (Obsahové štandardy)

Komponent: Technika

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<u>Poznávanie vlastností modelovacích materiálov</u> - druhy, vlastnosti a možnosti využitia netvrdnúcich, samo tvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov: cesto, plastelína, hlina, modurit, prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia. <u>Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov</u> - odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie (papier, plast, sklo), - výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov. <u>Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie</u> - v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový, baliaci a pod. <u>Kovy: druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia</u> - v tvorivých konštrukčných činnostiach, rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek. <u>Skúmanie vlastností plastov</u> - plasty: druhy, vlastnosti, triedenie, druhotné využitie.	<u>Poznávanie vlastností modelovacích materiálov</u> -druhy a vlastnosti netvrdnúcich, samo tvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov: cesto, plastelína, hlina modurit, prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia. <u>Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov</u> - prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia, - zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod., - odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie (papier, plast, sklo), - výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov. <u>Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie</u> - v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový, baliaci a pod., - skúmanie a poznávanie surovín potrebných na výrobu papiera, výroba recyklovaného papiera.	<u>Poznávanie vlastností modelovacích materiálov</u> - v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností modelovacích materiálov— práca s hlinou. <u>Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov</u> - odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie (papier, plast, sklo), - zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod., - základné pracovné postupy a nástroje používané pri realizácii technického projektu, - výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov. <u>Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie</u> - skúmanie a poznávanie surovín potrebných na výrobu papiera, výroba recyklovaného papiera. <u>Textil: základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia</u> - poznávanie rôznych druhov textílií na základe väzby tkaniny a informácií z etikety výrobku, - poznávanie vlastností ako udržiavanie tepla, nasiakavosť, krčivosť, pevnosť, odolnosť a iné,

		- v tvorivých činnostiach poznávať základné stehy: predný, zadný.
--	--	---

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<u>Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave</u> – technika v domácnosti , v doprave: druhy, technika v minulosti a dnes. <u>Konštruovanie</u> – budovy, objekty, konštrukcie okolo nás.	<u>Drevo - mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie</u> – poznávanie rôznych mechanických vlastností dreva pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva. <u>Kovy: druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia</u> – v tvorivých konštrukčných činnostiach, rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov , súčastí stavebníc, skladačiek. <u>Skúmanie vlastností plastov</u> – poznávanie plastov na základe informácií na obaloch výrobkov. <u>Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave</u> – poznávanie spôsobov prepravy tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, pravidlá cestnej premávky, základné dopravné značky. <u>Konštruovanie</u> – budovy, objekty, konštrukcie okolo nás , v tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií, práca s jednoduchými s konštrukčnými stavebnicami.	<u>Drevo - mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie</u> – poznávanie rôznych mechanických vlastností dreva pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva. <u>Kovy: druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia</u> – v tvorivých konštrukčných činnostiach, rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov , súčastí stavebníc, skladačiek. <u>Skúmanie vlastností plastov</u> – plasty: druhy, vlastnosti , triedenie, druhotné využitie, – poznávanie plastov na základe informácií na obaloch výrobkov. <u>Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave</u> – konštrukčné časti bicykla a elementárna údržba, informácie pre chodcov a cyklistov. <u>Konštruovanie</u> – v tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií, práca s jednoduchými s konštrukčnými stavebnicami.
Činnosti:		
Práca s technickým, prírodným a drobným materiálom. Zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov. Zhotovenie darčkových predmetov, jednoduchej hračky, alebo výrobku z modelovacích materiálov podľa ľudovej predlohy tradičnou ľudovou technikou.		

Opísanie významu technických objektov okolo nás. Porovnanie techniky – dnes a v minulosti.
 Návšteva dielne remeselníka, technickej pamiatky, technického diela v obci alebo v regióne.
 Konštruovanie jednoduchých modelov technických objektov, dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení.
 Posúdenie rozdielov medzi modelovacími materiálmi.
 Porovnanie plastov v domácnosti a predmetov z plastov.

Komponent: Kariérová výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<u>Charakterizovanie vybraných povolání</u> - charakteristika vybraných povolání podľa pracovných činností, pracovného prostredia, pracovných prostriedkov, predmetov a objektov. Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce. <u>Poznávanie vlastných záľub a hodnôt</u> - záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech.	<u>Charakterizovanie vybraných povolání</u> - kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania. <u>Poznávanie vlastných záľub a hodnôt</u> - záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech. <u>Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce, stratégie učenia.</u>	<u>Charakterizovanie vybraných povolání</u> - kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania. <u>Poznávanie vlastných záľub a hodnôt</u> - záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech. <u>Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce, stratégie učenia.</u>
Činnosti: Orientácia v pojmoch a procesoch sveta práce (pracovná činnosť, pracovné prostredie, a pod.). Oboznamovanie sa s hodnotami vzťahujúcimi sa k práci. Prezentácia záľub a úspechov v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla.		

Komponent: Podnikavosť a iniciatívnosť

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<u>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu</u> - stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu. <u>Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti</u> - mzda ako odmena za prácu, peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok výmeny, - recyklácia, upcyklácia, šetrenie ako súčasť zodpovedného správania,	<u>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu</u> - návrh a príprava nápadu, - spolupráca na spoločnom nápade, - ocenenie úspechu po ukončení realizácie, - vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie. <u>Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti</u>	<u>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu</u> - stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu, - návrh a príprava nápadu, - spolupráca na spoločnom nápade, - ocenenie úspechu po ukončení realizácie, - vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie.

- vymedzenie vecí, ktoré možno a nemožno vlastniť, - starostlivosť o súkromný a spoločný majetok a šetrné zaobchádzanie s ním.	- mzda ako odmena za prácu, peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok výmeny, - porozumieť vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prácu, ktoré slúžia na uspokojovanie základných potrieb, - vymedzenie vecí, ktoré možno a nemožno vlastniť, - starostlivosť o súkromný a spoločný majetok a šetrné zaobchádzanie s ním.	<u>Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti</u> - peniaze ako prostriedok na výmenu za tovary a služby, - recyklácia, upcyclácia, šetrenie ako súčasť zodpovedného správania. - starostlivosť o súkromný a spoločný majetok a šetrné zaobchádzanie s ním.
Činnosti:		
Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. Prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu. Prezentácia výsledku svojej práce. Recyklácia, upcyclácia a šetrenie.		

A.6 Umenie a kultúra

A.6.1 Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	Hudobná výchova
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 1 hodina týždenne 2. ročník 1 hodina týždenne 3. ročník 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	1. ročník: M. Küfaberová a kol.: Hravá hudobná výchova 1

Charakteristika predmetu

Základnou úlohou hudobného vzdelávania je rozvoj hudobnosti žiakov. Na základe porozumenia procesov prijímania (počúvania), produkovania (spev, hra na nástroji) stvárňovania a integrovania (tanec, slovo, tvorivá dramatika) hudby sa rozvíjajú umelecko-expresívne spôsobilosti žiakov. V hudobnej výchove je dôležité rozvíjať potrebu sebarealizácie žiaka, motivovať a usmerňovať jeho snahy o individuálnu a kolektívnu prezentáciu

hudby, podporovať jeho zvedavosť pri objavovaní hudby, vzájomnú kooperáciu a toleranciu v hudobnej interpretácii a komunikácii a zároveň formovať jeho individuálny vkus. Dôležitou súčasťou je aj posudzovanie, v čom spočíva rozdiel medzi výsledkom ľudskej kreativity a AI generovaným obsahom. To všetko pri rešpektovaní miery žiakovho hudobného nadania ako predpokladu pre aktívne muzicírovanie. Obsahy hudobnej výchovy sa značnou mierou podieľajú na rozvoji doménových aj prierezových gramotností základného vzdelávania. Orientáciou v metrrytmickej štruktúre hudby, objavovaním logiky výstavby hudobného diela, čítaním grafickej partitúry rozvíjajú matematickú gramotnosť, zápis a analýza hudby rozvíja analyticko-syntetické myslenie. Práca s hlasom (spev) rozvíja správne fyzické a fyziologické návyky, skvalitňuje čitateľskú a jazykovú gramotnosť. Prostredníctvom komunikácie hudbou a zdieľania informácií o hudbe s ohľadom na jej estetické funkcie žiak rozvíja komunikačné a prezentačné spôsobilosti. Elementárna improvizácia, komponovanie, ich záznam, tvorivé obohacovanie, ukladanie a spracovanie v digitálnom priestore, technické a technologické spracovanie rozvíja jemnú motoriku a vo virtuálnom priestore aj digitálnu a AI gramotnosť, technickú gramotnosť.

Cieľ vyučovacieho predmetu:

- Využívať schopnosti, zručnosti a návyky v oblasti spevu, hry na hudobných nástrojoch, počúvania hudby, hudobno-pohybového, hudobno-dramatického vyjadrovania na napĺňanie vlastných kultúrnych potrieb.
- Diskutovať o rôznorodých hudobných obsahoch.
- Orientovať sa v hudobnej kultúre minulosti a súčasnosti rôznych etník, národností, malých i veľkých sociálnych skupín.
- Chrániť a oceňovať hudobné dedičstvo Slovenska aj rôzne podoby globálnej kultúry ako súčasť vlastnej kultúrnej identity.
- Používať hudobné pojmy a poznatky z hudobnej teórie a histórie pri interpretácii a tvorbe hudby.
- Zodpovedne využívať digitálne technológie a médiá na tvorbu, zdieľanie a estetickú hudobnú komunikáciu.
- Mať rozvinutú tvorivosť, empatiu, spoluprácu, sebareflexiu a zodpovednosť pri prijímaní, tvorbe a vyjadrovaní hudby v osobnom aj spoločenskom živote.
- Uvedomovať si význam hudby pre sebarealizáciu a sebavyjadrenie.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Hudobná výchova

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus HUDOBNÁ VÝCHOVA			
Komponent: SPEV			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výkonový štandard	<i>Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti.</i> <i>Prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i speve.</i> <i>Spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa.</i> <i>Na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice.</i>	<i>Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti.</i> <i>Prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i speve.</i> <i>Spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa.</i> <i>Na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice.</i> <i>Uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať a improvizovať.</i>	<i>Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti.</i> <i>Prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i speve.</i> <i>Spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa.</i> <i>Na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice.</i> <i>Uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať a improvizovať.</i>
Obsahový štandard	Spievanie hlasových modelov, riekaniiek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách. Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu. Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom	Spievanie hlasových modelov, riekaniiek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách. Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu. Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom	Spievanie hlasových modelov, riekaniiek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách. Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu. Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom

Obsahový štandard	ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov.	ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov. Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: osminová, štvrtová, polová nota a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5.-3.; 5.-6.-5.-3.; 5.-4.-3.-2.-1. stupňa durovej stupnice (C dur), príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika. Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta, rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomafby hlasom.	ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov. Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: osminová, štvrtová, polová nota a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5.-3.; 5.-6.-5.-3.; 5.-4.-3.-2.-1. stupňa durovej stupnice (C dur), príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta, rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomafby hlasom.

Komponent: HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výkonový štandard	<i>Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa.</i> <i>Hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch.</i> Byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre. Hrať na hudobnom nástroji podľa svojich fyzických a psychických možností, imitovať základné rytmické modely.	<i>Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa.</i> <i>Hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch.</i> Byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre. Hrať na hudobnom nástroji podľa svojich fyzických a psychických možností, imitovať základné rytmické modely. <i>Vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody.</i>	<i>Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa.</i> <i>Hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch.</i> Byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre. Hrať na hudobnom nástroji podľa svojich fyzických a psychických možností, imitovať základné rytmické modely. <i>Vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody.</i>

Výkonový štandard		<i>Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter, postavy).</i>	<i>Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter, postavy). Orientovať sa v symbolickom aj notovom zápise. Na rytmickom nástroji sprevádzať pieseň podľa zadania alebo vlastného návrhu a svojich fyzických možností, na melodickom nástroji sluchom rozlíšiť a zahrat' vysoké, stredné a nízke tóny. Hrať slobodne, improvizovať v intenciách zadania, počúvať druhých.</i>
Obsahový štandard	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty, prírodný materiál.	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty, prírodný materiál. Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu osminové, štvrtové hodnoty, hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom. Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky. Hra podľa grafického záznamu a spamäti.	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty, prírodný materiál. Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu osminové, štvrtové hodnoty, hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom. Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky. Vytváranie predohier, medzihier, dohier.

Komponent: POČÚVANIE HUDBY			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výkonový štandard	<i>Verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity počúvanej skladby.</i> <i>Identifikovať základné výrazové prostriedky hudby.</i>	<i>Verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity počúvanej skladby.</i> <i>Identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti.</i> <i>Identifikovať, pomenovať a charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu.</i> <i>Identifikovať základné výrazové prostriedky hudby.</i>	<i>Verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity počúvanej skladby.</i> <i>Identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti.</i> <i>Identifikovať, pomenovať a charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu.</i> <i>Identifikovať základné výrazové prostriedky hudby.</i>
Obsahový štandard	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby.	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby. Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hudby.	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hudby. Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský, ženský). Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.

Komponent: HUDOBNO-POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výkonový štandard	<i>Spontánnym koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby.</i> <i>Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom. Hrať na tele.</i> <i>Uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.</i>	<i>Spontánnym koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby.</i> <i>Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom. Hrať na tele.</i> <i>Uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.</i>	<i>Spontánnym koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby.</i> <i>Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom. Hrať na tele.</i> <i>Uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.</i>
Obsahový štandard	Kultivovanie držanie tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele). Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom. Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán. Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.	Kultivovanie držanie tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele). Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom. Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní, valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách. Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.	Kultivovanie držanie tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele). Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom. Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní, valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách. Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.

Komponent: HUDOBNÉ-DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBY			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výkonový štandard	<i>Stvárnit' obsah, dej, náladu a charakter rôznorodého hudobného a nehudobného materiálu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi a inými zdrojmi zvuku</i> <i>Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.</i> <i>Interpretovať fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier, ľudových hudobno-dramatických hier a piesní prostriedkami tvorivej dramatiky.</i>	<i>Stvárnit' obsah, dej, náladu a charakter rôznorodého hudobného a nehudobného materiálu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi a inými zdrojmi zvuku</i> <i>Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.</i> <i>Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.</i> <i>Interpretovať fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier, ľudových hudobno-dramatických hier a piesní prostriedkami tvorivej dramatiky.</i> <i>Tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám.</i> <i>Tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky.</i> <i>Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.</i> <i>Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.</i>	<i>Stvárnit' obsah, dej, náladu a charakter rôznorodého hudobného a nehudobného materiálu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi a inými zdrojmi zvuku</i> <i>Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.</i> <i>Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.</i> <i>Interpretovať fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier, ľudových hudobno-dramatických hier a piesní prostriedkami tvorivej dramatiky.</i> <i>Tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám.</i> <i>Tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky.</i> <i>Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.</i> <i>Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.</i>
Obsahový štandard	Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.	Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier. Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických hrách, obrázkoch alebo príbehoch.	Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier. Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických hrách, obrázkoch alebo príbehoch.

A.6.2 Výtvarná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	Výtvarná výchova
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 1 hodina týždenne 2. ročník 1 hodina týždenne 3. ročník 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby si žiak osvojil, v nadväznosti na detský výtvarný prejav, základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky a prvky výtvarného jazyka. Spolu so získavaním skúseností s nástrojmi, materiálmi a technológiami sa žiak učí vyjadrovať vlastné predstavy, fantázie, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie. Prostredníctvom tvorby a umenia spoznáva okolitý svet a rozvíja sa jeho zmyslová citlivosť, zručnosti a

sebapoznanie. Spracovávaním podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry sa učí vnímať rozmanitosť prejavov myslenia, videnia a cítenia ľudí.

Výtvarná výchova sprostredkúva žiakovi možnosť rozvíjať svoje cítenie, myslenie a tvorivé zručnosti, a tiež uvádza žiaka do oblasti vizuálnej kultúry, ktorá je v súčasnosti podstatným zdrojom informácií a prostriedkom komunikácie. Kultivuje osobnosť žiaka a jeho spôsobilosti predovšetkým prostredníctvom vnímania, reflektovania a sebaujadravania. Výtvarná výchova vďaka svojej činnostnej povahe umožňuje žiakovi získať zážitok z procesu tvorby a použitia nástrojov, techník a technológií. Tvorivá činnosť zahŕňa procesy bádania a experimentovania, pričom rovnako rozvíja zmyslovú, emocionálnu a racionálnu stránku osobnosti žiaka. Výtvarná výchova formou sebaujadravania žiaka vytvára priestor na rozvoj myslenia, metakognitívnych zručností a budovania postojov. Je príležitosťou pre objavovanie a oceňovanie jedinečnosti a rozmanitosti. Vyučovacie predmet výtvarná výchova kladie dôraz na rozvoj vizuálnej gramotnosti ako jednej z kľúčových prierezových gramotností. Dosiahnutie funkčnej vizuálnej gramotnosti definujú ciele vzdelávania predmetu pre jednotlivé cykly. Jej funkčnosť je súborom viacerých spôsobilostí, ktoré žiak nadobudne vo vizuálnej komunikácii, vnímaní a schopnosti tvoriť. Ide o citlivosť vnímania, ktorú využívame v každodennom živote, vnímanie prostredia a vzťahov vo svojom bezprostrednom okolí. Ďalšou spôsobilosťou je využívať vizuálny jazyk na rôzne spôsoby vyjadrovania, spôsobilosť porozumieť vizuálnemu jazyku, a tiež schopnosť prijímať podnety a tvoriť rôzne vizuálne vnímateľné artefakty. Charakter vyučovacieho predmetu vytvára priestor na rozvoj ďalších prierezových gramotností, a to predovšetkým čitateľskej gramotnosti (napr. vzťah obrazu a slova, mediálny obsah – podnety z neho, jeho tvorba, ale aj kritické čítanie), digitálnej a AI gramotnosti (napr. digitálne médiá a technológie, nástroje AI, ale aj témy ako autorské práva, licencie, etika používania AI) a v neposlednom rade sociálnej a emocionálnej gramotnosti (napr. sebapoznávanie, vyjadrenie emócií a pocity, práca v kolektíve, reflexia tvorby). Výtvarná výchova sa zameriava na rozvoj osobnosti žiaka a jeho schopnosť myslieť a komunikovať prostredníctvom výtvarného jazyka v rámci vizuálnej kultúry, a to pri rešpektovaní individuality žiaka, jeho vývinových charakteristík, osobnosti a nadania. Osvojovanie si výtvarného jazyka umožňuje žiakovi vyjadriť svoje myšlienkové koncepty, predstavy, fantáziu, skúsenosti a pocity.

Ciele vyučovacieho predmetu

- Samostatne a tvorivo rozvíjať svoje spôsobilosti v oblasti umenia a vizuálnej kultúry.
- Vyjadriť prostredníctvom vizuálneho jazyka svoje myšlienky, predstavy, fantáziu, pocity a vzťahy medzi nimi.
- Cieľavedome používať vizuálne médiá, nástroje, techniky a technológie na sebarealizáciu a komunikáciu.
- Samostatne, kriticky a tvorivo pracovať s vizuálnymi informáciami a rozumieť ich dôležitosť.
- Interpretovať podnety z umenia a vizuálnej kultúry a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť.
- Reflektovať, prezentovať a hodnotiť tvorbu v oblasti výtvarného umenia a vizuálnej kultúry.
- Zdôvodniť význam realizácie a verejnej prezentácie, sprostredkovania a uchovávanía výsledkov umeleckej tvorby.
- Rešpektovať a používať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.
- Vyjadriť súvislosť medzi tvorbou a spoločenským, kultúrnym a historickým kontextom.
- Vysvetliť vplyv umenia a kultúry na utváranie hodnôt a postojov jednotlivca a spoločnosti.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Výtvarná výchova

<i>Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus</i> VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Komponent: Komunikácia			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výkonový štandard	Rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy. Vyjadriť myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník, technológií a postupov. Identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu.	Rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy. Vyjadriť myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník, technológií a postupov. Identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu	Rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy. Vyjadriť myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník, technológií a postupov. Identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu Identifikovať a tvorivo použiť základné prvky výtvarného jazyka Hravo experimentovať s nástrojmi, materiálmi, technikami, technológiami a postupmi.
Obsahový štandard	Výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie s nimi.	Výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie s nimi.	Výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie s nimi.

Obsahový štandard	Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel. Rozlišovanie digitálnych zariadení a typov digitálneho obsahu.	Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel. Rozlišovanie digitálnych zariadení a typov digitálneho obsahu	Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel. Rozlišovanie digitálnych zariadení a typov digitálneho obsahu

Komponent: Umenie a vizuálna kultúra			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výkonový štandard	Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta.	Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta. Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu. Opísať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.	Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta. Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu. Porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia. Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu. Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy. Tvorivými činnosťami interpretovať a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a okolitého sveta. Na základe kladenia otázok pedagógom jednoduchým spôsobom vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea a iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu. Na základe kladenia otázok pedagógom identifikovať kultúrnu rozmanitosť. Opísať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.

Obsahový štandard	Vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry, a tiež iných vzdelávacích oblastí – globálne témy a naratívy. Vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života. Objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov v dielach zahraničných a slovenských umelkyní a umelcov. Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkyní a umelcov. Objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich prezentácie. Reklama v rôznom prostredí.	Vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry, a tiež iných vzdelávacích oblastí – globálne témy a naratívy. Vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života. Objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov v dielach zahraničných a slovenských umelkyní a umelcov. Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkyní a umelcov. Objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich prezentácie.	Vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry, a tiež iných vzdelávacích oblastí – globálne témy a naratívy. Vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života. Objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov v dielach zahraničných a slovenských umelkyní a umelcov. Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkyní a umelcov. Objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich prezentácie. Reklama v rôznom prostredí.

Komponent: Osobnosť			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výkonový štandard	Kooperatívne pracovať v skupine. Vyjadriť pocity a emócie.	Vyjadriť pocity a emócie. Reflektovať proces vlastnej tvorby a tvorbu iných. Kooperatívne pracovať v skupine.	Vyjadriť pocity a emócie. Reflektovať proces vlastnej tvorby a tvorbu iných. Kooperatívne pracovať v skupine. Pomenovať, zdieľať rôzne osobné hodnoty. Na základe kladenia otázok pedagógom pomenovať a tvorivými činnosťami vyjadriť niektoré emócie. Pod vedením pedagóga s rešpektom k druhým pracovať v skupine.

Obsahový štandard	Tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Druhy a formy reflexie.	Tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Druhy a formy reflexie.	Tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Druhy a formy reflexie.
-------------------	---	---	---

A.7 Zdravie a pohyb

A.7.1 Telesná a športová výchova

Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Vyučovací predmet	Telesná a športová výchova
Škola	Základná škola s materskou školou Hlavná 299 Horné Saliby
Školský vzdelávací program	Učíme (sa) pre život
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 2 hodiny týždenne 2. ročník 2 hodiny týždenne 3. ročník 2 hodiny týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára u žiaka priestor pre rozvoj pohybovej a zdravotnej gramotnosti, so zameraním sa na osvojenie vedomostí a zručností súvisiacich so zdravým spôsobom života, pohybovou a športovou aktivitou. Zdravotná gramotnosť znamená dosiahnutie úrovne vedomostí, osobných zručností a sebadôvery pri prijímaní opatrení na zlepšenie osobného a komunitného zdravia zmenou osobného životného štýlu a životných podmienok. Zlepšením prístupu k informáciám o zdraví a ich schopnosti efektívne ich využívať je zdravotná

gramotnosť rozhodujúca pre posilnenie postavenia starostlivosti o svoje zdravie. Pod pohybovou gramotnosťou rozumieme zastrešujúci koncept, ktorý zachytáva vedomosti, zručnosti, porozumenie a hodnoty týkajúce sa prevzatia zodpovednosti za cieľavedomú pohybovú aktivitu a pohyb človeka v priebehu celého života, bez ohľadu na fyzické alebo psychologické obmedzenia. Žiaci porozumejú významu pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní telesného a duševného zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na ľudský organizmus. Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb rozvíja autonómnu, sociálnu, emočnú, intelektuálnu ako i etickú stránku žiaka. Pri realizovaní obsahu vzdelávacej oblasti je dôležité rešpektovať individuálne dispozície a potreby žiakov v súlade so základnými princípmi inklúzie. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení svojej všeobecnej pohybovej výkonnosti a pohybovej gramotnosti, pri akceptovaní vlastných pohybových kompetencií a ich limitov. Aktivity vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb realizované prostredníctvom vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova, ako aj každodenné školské pohybové aktivity, kurzové formy výučby a výchovná činnosť v rámci školského klubu detí, sa realizujú v rámci konceptu aktívnej školy. Dôležitým poslaním vzdelávacej oblasti je vytváranie pozitívneho vzťahu žiakov k pravidelnej pohybovej a športovej činnosti, ako nevyhnutného základu aktívneho využívania voľného času. Jedným z hlavných cieľov vzdelávacej oblasti je pochopiť význam pohybu ako esenciálnej súčasti každodenného života a jeho kľúčový vplyv na duševné a telesné zdravie. Pohybovú aktivitu by mali žiac vnímať ako primárnu možnosť trávenia voľného času a dôležitý a nenahraditeľný prostriedok sebarozvoja a budovania sebavedomia založeného na reálnych fyzických zážitkoch. Pre začlenenie pohybovej aktivity do každodenného života je nevyhnutné rozvíjať pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti v rôznych oblastiach pohybových, tanečných manipulačných a športových aktivít, ktoré následne budú vytvárať priestor pre rozvoj komplexnej pohybovej gramotnosti. Súčasne by žiaci mali mať predstavu o svojich vlastných pohybových kompetenciách, mali by v rámci telesnej a športovej výchovy dostať príležitosť spoznávať zákonitosti fungovania ľudského tela. Tie je možné odhaľovať pravidelným monitorovaním telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti, ktoré poskytnú žiakovi príležitosť získať informácie o vlastných pohybových možnostiach. Súčasťou vzdelávacej oblasti je aj získavanie základných vedomostí a zručností pre zvládanie situácií ohrozenia bezpečnosti, zdravia a života v rámci praktických účelových a sebaobránných cvičení.

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby žiaci rozumeli význam pohybu pre svoje zdravie a vnímali pohyb ako každodennú súčasť svojho života. Žiaci by mali poznať a zlepšovať úroveň svojej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Očakáva sa, že v 1. cykle budú mať žiaci nadobudnuté základné

pohybové zručnosti, ktoré budú predpokladom pre rozvoj pohybovej gramotnosti. Žiaci budú chápať význam fair-play v športe a budú sa snažiť dodržiavať dohodnuté pravidlá v realizovaných pohybových a športových hrách, ktoré podporia ich zmysel pre kolektívnosť a spolupatričnosť. Dôležitou súčasťou je i pochopenie ochrany svojho života a zdravia ako i života a zdravia iných ľudí vo svojom okolí.

Ciele vzdelávania: :

- Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu.
- Ovládať základné pohybové zručnosti.
- Mať primerane rozvinuté všeobecné pohybové schopnosti.
- Dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier.
- Oznámiť rozpoznanú ohrozujúcu situáciu.
- Privolať a poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni.
- Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Telesná a športová výchova

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus Vyučovací predmet: TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA			
Komponent: Zdravie a životný štýl			
Výkonový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Vlastnými slovami vysvetliť, čo znamená byť zdravý (ako sa cítim, keď som zdravý).</i> <i>Vlastnými slovami vysvetliť, čo znamená byť chorý (ako sa cítim, keď som chorý). Identifikovať s pomocou učiteľa zdravé a nezdravé potraviny.</i> <i>Porozumieť významu dodržiavania základných hygienických pravidiel.</i>	<i>Jednoducho popísať ako sa stará o svoje zdravie (o hygienu tela, o pravidelný pohyb, aké nosí oblečenie, ako sa stravuje).</i> <i>Vybrať z určitej skupiny potravín 1 zdravú a 1 nezdravú potravinu.</i> <i>Vysvetliť, prečo je vhodné sa pred a po vykonaní pohybovej aktivity (potenie) prezliecť.</i>	<i>Pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie. Identifikovať dôsledky nesprávneho stravovania, nedostatočného pohybu a nedostatočnej hygieny. Vysvetliť dôsledky nesprávneho stravovania, nedostatočného pohybu, nedostatočnej hygieny. Identifikovať aspoň tri zdraviu prospešné</i>

	<i>Dodržiavať umývanie rúk po použití toalety, po príchode z exteriéru a pred jedlom.</i> <i>Identifikovať s pomocou učiteľa nesprávne držanie tela.</i> <i>Zopakovať cvičenie pre správne držanie tela podľa ukážky učiteľa.</i>	<i>Vysvetliť, prečo je vhodné sa po vykonaní pohybovej aktivity umyť alebo osprchovať.</i> <i>Predviesť správne aj nesprávne držanie tela podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Predviesť cvičenie pre správne držanie tela v správnej technike.</i>	potraviny. <i>Vymenovať 3 zdravé a 3 nezdravé potraviny.</i> <i>Opísať 3 zdravé potraviny a 3 nezdravé potraviny.</i> Dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít. <i>Nosiť na pohybovú aktivitu (TŠV) čisté a hygienické oblečenie.</i> <i>Dodržiavať základné hygienické pravidlá po cvičení.</i> Rozlišovať správne a chybné držanie tela. <i>Vysvetliť dôsledky dlhodobého nesprávneho držania tela (bolesti chrbta, bolesti končatín).</i> <i>Ukázať správne držanie tela v stoji a v sede.</i> Predviesť aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.
Obsahový štandard	Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 1 zdraviu prospešnú potravinu), pohyb a odpočinok v dennom režime. Hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad. Organizácia cvičenia. Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela.	Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 2 zdraviu prospešné potraviny), pohyb a odpočinok v dennom režime. Organizácia cvičenia. Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela (predviesť aspoň 1 cvičenie).	Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 3 zdraviu prospešné potraviny), pohyb a odpočinok v dennom režime. Organizácia cvičenia. Dopomoc pri cvičení. Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela (predviesť aspoň 2 cvičenia).

Komponent: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výkonový štandard	Porozumieť významu testovania pohybovej výkonnosti. Zúčastniť sa testovania pohybovej výkonnosti. Jednoducho vysvetliť dôležitosť cvičenia pre zlepšenie svojho výkonu. Aktívne sa zúčastňovať cvičení pre dosiahnutie zlepšenia svojho výkonu. Porozumieť významu cvičenia pre zlepšenie svojho výkonu.	Porozumieť významu zlepšenia vlastnej telesnej zdatnosti. Identifikovať s pomocou učiteľa fyziologické prejavy tela pri pohybovej aktivite (napr. potenie, dýchanie). Identifikovať s pomocou učiteľa podstatu zmeny farby pokožky pri pohybe (sčervenanie). Porozumieť pravidlám základných pohybových hier. Vysvetliť pravidlá jednej pohybovej hry.	Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti. Identifikovať s pomocou učiteľa vlastné individuálne dispozície pre dosiahnutie výkonu. Identifikovať s pomocou učiteľa význam zlepšenia vlastnej telesnej zdatnosti ako dôležitého zdravotného faktora. Dosiahnuť individuálne zlepšenie vlastnej telesnej zdatnosti. Vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Vymenovať 2 fyziologické prejavy tela pri pohybovej aktivite (napr. potenie, dýchanie). Identifikovať s pomocou učiteľa význam cvičenia pre zlepšenie svojho výkonu. Predviesť aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností.
Obsahový štandard	Význam pravidelnosti cvičenia pri rozvíjaní pohybových schopností.	Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností (cvičenia, hry, súťaže, prekážkové dráhy).	Poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba, pokožky, koordinácia pohybov, Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností - štafety.

Komponent: Pohybové kompetencie			
Výkonový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Zúčastniť sa poradových cvičení podľa pokynov. Reagovať na zmeny v priestore (rad, zástup, kruh). Zopakovať ukážku behu podľa ukážky učiteľa. Zopakovať ukážku skoku znožmo z miesta podľa ukážky učiteľa. Predviesť kolísku a kotúl' vpred s pomocou učiteľa. Predviesť ľah vznesmo a stojku na lopatkách. Zúčastniť sa jednoduchých úpolových cvičení podľa ukážky učiteľa (preťahovanie lanom, odporové cvičenia vo dvojiciach). Poznať správnu techniku hádzania a chytania vo dvojici na mieste (rôzne techniky) podľa ukážky učiteľa. Rytmicky správne imitovať pohyb tela podľa ukážky učiteľa. Identifikovať výbavu potrebnú na turistiku v rôznom teréne. Poznať bezpečnostné pravidlá pohybu v rôznom teréne. Zvládnuť turistiku v ľahšom rovinatom teréne (poldeň).	Výkonať stoj, drep, kľak, sed, ľah podľa pokynov. Pomenovať základné poradové útvary a základné polohy tela. Zopakovať ukážku hodu loptičkou podľa ukážky učiteľa. V správnej technike predviesť skok znožmo z miesta. Predviesť kotúl' vpred v rôznych obmenách a väzbách. Vymenovať aspoň 2 úpolové športy (judo, karate, zápasenie, MMA). Predviesť správnu techniku hádzania a chytania vo dvojici na mieste (rôzne techniky). Predviesť manipuláciu s vybraným náčiním (švihadlo, stuha). Rytmicky správne zladíť pohyb tela s hudobným rytmom. Predviesť ukážku bicyklovania, kolobežkovania, prípadne iného sezónneho športu. Rozlíšiť výbavu potrebnú na turistiku v rôznom teréne. Opísať bezpečnostné pravidlá pohybu v rôznom teréne. Zvládnuť turistiku v ľahšom kopcovitom teréne (poldeň). Dodržiavať bezpečnostné pravidlá pohybu v rôznom teréne.	Správne pomenovať a vykonať základné polohy tela, jeho častí a reagovať na základné povely. Pomenovať základné poradové útvary a základné polohy tela. Výkonať základné polohy tela a jeho častí v správnej technike. Využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou Zopakovať ukážku skoku do diaľky podľa ukážky učiteľa. Poznať rozdiel medzi rýchlym a vytrvalostným behom. Rozlíšiť rýchly a vytrvalostný beh. V správnej technike predviesť skok do diaľky. Výkonať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách. Predviesť cvičenie na náradí (lavička, rebrina, mostík) podľa pokynov učiteľa. Predviesť kotúl' vpred, kotúl' vzad v rôznych obmenách a väzbách. Ukázať aspoň dve úpolové cvičenia Vo dvojici predviesť ukážku dvoch úpolových cvičení. Využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre. Zopakovať manipuláciu s vybraným náčiním (švihadlo, stuha) podľa ukážky učiteľa. Využiť manipuláciu s náčiním vo vybranej pohybovej hre (hádzanie, chytanie, streľba, vedenie lopty, streľba). Zladíť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.

			<i>Tanečnými prvkami improvizovať na hudobný motív.</i> Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít. Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach . <i>Zvládnuť turistiku v stredne náročnom kopcovitom teréne (poldeň).</i>
Obsahový štandard	Základné postoje, obraty – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotliviec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore. Lokomočné zručnosti – beh rýchly, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou. Gymnastika –gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty a kotúle, stojka na lopatkách), cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka). Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy. Cvičenia a hry zamerané na osvojenie si iných základných sezónnych zručností.	Rytmické cvičenia spojené s vytlieskaním, vydupávaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky. Cvičenia a hry zamerané na osvojenie si základných zručností z korčuľovania na ľade. Manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami (lopta, stuha, obruč, švihadlo, a pod.), lezecké a prekážkové dráhy. Lokomočné zručnosti - beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, skok do diaľky znožmo z miesta. Gymnastika –gymnastické cvičenia.	Úpolové cvičenia a hry (preťahy, pretlaky a odpory). Manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami (krátka tyč, lano a pod.), lezecké a prekážkové dráhy. Lokomočné zručnosti - bežecká abeceda, beh vytrvalostný, hod plnou loptou. Gymnastika –gymnastické cvičenia.

Komponent: Šport a pohybová aktivita			
Výkonový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Poznať základné pravidlá vybraných športových hier.</i> <i>Spolupracovať v tíme pri hre športových hier.</i> <i>Poznať pravidlá fair play (poctivej hry).</i> <i>Poznať pojem olympiáda. Vysvetliť pojem olympiáda.</i>	<i>Dodržiavať základné pravidlá vybraných športových hier (po upozornení učiteľom).</i> <i>Identifikovať, ak niekto nedodržiava pravidlá športových hier.</i> <i>Rešpektovať súperov pri hre športových hier.</i> <i>Vysvetliť dôležitosť dodržiavania pravidiel fair play.</i> <i>Dodržiavať pravidlá fair play.</i>	Rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti. <i>Chápať výhru a prehru pri hre športových hier.</i> <i>Prijať výhru a prehru pri hre športových hier.</i> Uplatňovať zásady fair – play pri hre a športových činnostiach.

		<i>Poznať olympijské symboly (znak, hymna, oheň, farby, heslo).</i> <i>Vymenovať aspoň jeden olympijský symbol.</i> <i>Identifikovať najznámejších slovenských olympionikov.</i>	<i>Identifikovať dôsledky a sankcie nedodržania pravidiel fair play.</i> <i>Vysvetliť dôsledky a sankcie v prípade nedodržania pravidiel fair play.</i> Identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a minimálne troch slovenských športovcov – olympionikov. <i>Vymenovať aspoň troch slovenských olympionikov.</i> <i>Vlastnými slovami vyjadriť olympijské motto. Vedieť kedy a kde sa koná najbližšia olympiáda.</i>
Obsahový štandard	Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom.	Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom. Význam a základy fair-play (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach.	Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom. Význam a základy fair-play (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach. Základy olympizmu – symboly, motto a základné pojmy, slovenský olympizmus.

Komponent: Ochrana a bezpečnosť zdravia obyvateľstva			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výkonový štandard	<i>Identifikovať základné život ohrozujúce stavy.</i> <i>Pozorovať ukážky poskytovania prvej pomoci pri základných život ohrozujúcich stavoch.</i> <i>Identifikovať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva.</i> <i>Vlastnými slovami opísať dve situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva.</i> <i>Poznať tiesňovú linku 112 (zjednotené celoeurópske tiesňové telefónne číslo).</i>	<i>Vlastnými slovami pomenovať život ohrozujúce stavy.</i> <i>Poznať základné postupy poskytovania prvej pomoci.</i> <i>Opísať jeden veku primeraný postup poskytnutia prvej pomoci.</i> <i>Identifikovať dôvody použitia tiesňovej linky 112.</i> <i>Identifikovať dôvody použitia ďalších tiesňových liniek (158, 155, 150).</i> <i>Vymenovať aspoň 2 pravidlá cestnej premávky pre cyklistov.</i>	Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. <i>Predviesť jeden veku primeraný postup poskytnutia prvej pomoci v skupine.</i> Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva. <i>Vlastnými slovami opísať 1 dôvod na použitie vybratej tiesňovej linky.</i> Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. <i>Zúčastniť sa cvičenia pravidiel cestnej premávky na dopravnom ihrisku.</i>

	Poznať základné pravidlá cestnej premávky. Vymenovať aspoň 2 pravidlá cestnej premávky pre chodcov. Identifikovať osoby v škole, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v škole. Poznať jednotlivé profesie záchranných zložiek (hasiči, policajti, záchranári).	Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov. Identifikovať osoby, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v mimoškolskom prostredí. Vymenovať osoby, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v mimoškolskom prostredí. Opísať jednotlivé profesie záchranných zložiek (hasiči, policajti, záchranári).	Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre cyklistov. Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života. Uviesť príklady ohrozenia zdravia alebo života v školskom alebo v mimoškolskom prostredí, v ktorých je potrebné použiť číslo zjednotenej tiesňovej linky (112).
Obsahový štandard	Kolektívne aktivity (organizované prechádzky v okolí školy, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti). Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine. Prvá pomoc pri drobných poraneniach (odrenina, uštipnutie hmyzom).	Kolektívne aktivity (organizované prechádzky v rámci mesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti). Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, poznanie svojich schopností. Simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci (požiar). Základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách (povodeň). Prvá pomoc pri drobných poraneniach (uštipnutie hadom).	Kolektívne aktivity (organizované prechádzky na určené miesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti). Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, sebaochrana, rešpekt, sebaúcta. Základné pravidlá cestnej premávky. Simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci (autonehoda). Základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách (zemetrasenie). Prvá pomoc pri drobných poraneniach (úpäť, popálenina).

Príloha B Tematické dni

1. Mobilita pre všetkých						
Prierezová gramot.	environmentálna gramotnosť, čitateľská a vizuálna gramotnosť, občianska gramotnosť, digitálna gramotnosť, finančná gramotnosť					
Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ciele	Naučiť sa základné pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Vysvetliť význam reflexných prvkov a ochrannej prilby. Rozvíjať zručnosti pri jazde na bicykli alebo kolobežke.	Porovnať vplyv rôznych typov dopravy na životné prostredie. Podnietiť využívanie hromadnej dopravy, chôdze a bicyklovania. Vypočítať uhlíkovú stopu pri ceste do školy rôznymi prostriedkami.	Senzibilizovať žiakov voči potrebám ľudí s telesným alebo zrakovým znevýhodnením. Identifikovať architektonické bariéry v okolí školy a obce. Naučiť základy solidarity a praktickej pomoci v doprave.	Spoznať historický vývoj dopravných prostriedkov od kola po železnicu. Pochopiť, ako mobilita zmenila migráciu a obchodovanie ľudí. Analyzovať technické objavy, ktoré posunuli ľudstvo vpred.	Osvojiť si základy predlekárskej prvej pomoci pri dopravnej nehode. Naučiť sa správne komunikovať s linkami tiesňového volania (112, 155).Zvládnuť stresové situácie a základy bezpečnej evakuácie.	Kriticky zhodnotiť trendy moderného inžinierstva (autonómne autá, Hyperloop). Navrhnuť koncept udržateľného a technologicky vyspelého mesta (Smart City).Rozvíjať argumentačné schopnosti pri obhajobe vlastných vizionárskych projektov.
Obsah/téma	Bezpečne na kolesách - dopravné značky, správanie sa na križovatke, simulácia situácií na detskom dopravnom ihrisku, povinná výbava bicykla.	Ekologická doprava a moja obec - znečistenie ovzdušia, alternatívne pohony, výhody pešej dopravy pre zdravie, čítanie cestovných poriadkov.	Mobilita bez bariér (Inklúzia) - život na invalidnom vozíku, nevidiaci v mestskej premávke, nízkopodlažné spoje, vodiace psy a zvukové semaforey.	História a evolúcia mobility - vynález kola, parný stroj, priemyselná revolúcia, prvé automobily, prepojenie svetadielov vďaka doprave.	Prvá pomoc a krízové situácie v doprave - stabilizovaná poloha, zastavenie krvácania, resuscitácia, simulácia nahlásenia nehody, povinná výbava autolekárníčky.	Mobilita budúcnosti a smart mestá - umelá inteligencia v doprave, zdieľaná mobilita (carsharing), elektromobilita, urbanizmus a plánovanie moderných miest.
Výstupy	Preukaz mladého cyklistu (školský certifikát). Nakreslená mapa bezpečnej cesty z domu do školy.	Plagát „Prečo vymeniť auto za bicykel“. Navrhnutý ekologický cestovný poriadok pre rodinný výlet.	Audit bezbariérovosti okolia školy (fotodokumentácia s návrhmi riešení). Pocitový denník z praktického workshopu (napr. chôdza s páskou na očiach).	Časová os kľúčových objavov v doprave (digitálna alebo papierová forma). Prezentácia o vybranom historickom dopravnom prostriedku.	Praktické zvládnutie simulovanej prvej pomoci (hodnotené učiteľom/záchranárom). Brožúrka „Krok za krokom pri dopravnej nehode“.	3D model alebo digitálny 2D návrh „Smart križovatky / Smart mesta“. Záverečná ročníková prezentácia a obhajoba projektu pred komisiou.

2. Zelený deň

Prierezová gramotnosť	environmentálna gramotnosť, čitateľská a vizuálna gramotnosť, občianska gramotnosť, digitálna gramotnosť					
Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ciele	Spoznať flóru a faunu regionálnych vodných zdrojov a ich význam v krajine. Rozvíjať zručnosti pri triedení odpadu priamo v prírode. Prepojiť čítanie s porozumením a umelecké stvárnenie prírodných motívov.	Pochopiť rozdiel medzi recykláciou a upcycláciou (premenou odpadu na úžitkové predmety). Vypočítať množstvo odpadu, ktoré vyprodukuje priemerná domácnosť za týždeň. Osvojiť si základné pojmy ekológie v cudzom jazyku.	Preskúmať biologické a chemické vlastnosti vody v blízkom okolí školy (potok, rieka). Analyzovať globálny problém nedostatku pitnej vody a topenia ľadovcov. Vytvoriť funkčný mechanizmus na filtráciu znečistenej vody.	Vypočítať ekologickú stopu dovážaných potravín v porovnaní s lokálnymi. Spoznať chemické zloženie pôdy a základy udržateľného poľnohospodárstva. Formulovať argumenty za a proti nákupu bio-produktov.	Zrealizovať návštevu výrobcu el. energie, spracovať informácie o obnoviteľných zdrojoch energie, uviesť výhody a nevýhody získavania energie z rôznych zdrojov. Vyrobiť informačné panely na rôzne spôsoby získavania energie (skupinová práca) a príklady šetrenia el. energie v domácnostiach a inštitúciách.	Kriticky analyzovať vplyv módného priemyslu (Fast Fashion) a digitálneho smogu na planétu. Vytvoriť finančnú súvahu prechodu domácnosti na ekologickejšiu prevádzku. Prezentovať a obhájiť vlastnú kampaň na ochranu životného prostredia.
Obsah/téma	Život v našich vodách - vodný ekosystém, kolobeh vody, separácia odpadu v domácnosti a v škole, recyklácia papiera.	Odpad ako druhá šanca (Upcycling) - štatistika odpadu, životnosť rôznych materiálov v prírode (plasty, sklo), slovná zásoba k téme „Planet Earth“, praktická tvorba z odpadových materiálov.	Voda nad zlato - hustota a stavy vody, vodstvo na Zemi, znečistenie morí a oceánov, mechanické a chemické čistenie vody.	Lokálne verzus globálne potraviny - emisie z kamiónovej dopravy (potravinové míle), zloženie pôdy, pesticídy a hnojivá, spotrebiteľské správanie, etické nakupovanie (Fair Trade).	Energetika – exkurzia u výrobcu elektrickej energie v okolí.	Ekologická stopa a udržateľný životný štýl - textilný odpad a využívanie práce v rozvojových krajinách, energetická certifikácia budov, investície do zateplenia, tvorba digitálnej kampane (strih videa, grafika).
Výstupy	Ručne vyrobený recyklovaný papier s odtlačkami listov. Vlastná minikniha príbehov o vodných zvieratách a ochrane prírody	Výstava úžitkových predmetov vyrobených z plastových fliaš či kartónov (napr. krmidlá, organizéry). Grafický a matematický prehľad produkcie odpadu triedy	Svojpomocne zostavený a otestovaný prírodný filter na vodu (piesok, uhlie, kamienky). Slepá mapa sveta s vyznačenými oblasťami s najväčším deficitom pitnej vody.	Mapový leták „Cesta môjho banánu / jablka“ s výpočtom kilometrov a emisií CO ₂ . Nákupný sprievodca pre žiakov a rodičov zameraný na lokálne sezónne potraviny.	Informačné panely „Energia/zdroje energie“ s uvedením výhod a nevýhod rôznych zdrojov energie.	Krátke video (Reel / TikTok formát) alebo podcastová nahrávka zameraná na osvetu (napr. SWAP oblečenia, šetrenie energií).

3. Deň finančnej gramotnosti

Prierezová gramotnosť	finančná gramotnosť, digitálna gramotnosť, čitateľská a vizuálna gramotnosť					
Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ciele	Rozlíšiť medzi osobnými želaniami (chcem) a skutočnými potrebami (potrebujem). Spoznať ochranné prvky eurobankoviek a históriu platidiel. Zostaviť jednoduchý plán sporenia na vysnívanú hračku.	Pochopiť štruktúru príjmov a výdavkov v rodine a dôležitosť finančnej rezervy. Porovnať ceny rovnakých tovarov v rôznych obchodoch a prepočítať cenu za jednotku (kg/l). Identifikovať vplyv reklamy na nákupné správanie.	Vysvetliť rozdiel medzi hotovostným a bezhotovostným platobným stykom. Spoznať základné funkcie komerčnej banky (účet, karta, internet banking). Definovať riziká spojené s elektronickým bankovníctvom (phishing, bezpečnosť hesiel).	Prepočítavať cudzie meny podľa aktuálneho kurzového lístka s využitím trojčlenky. Zostaviť kompletný finančný plán školského výletu do zahraničia. Porovnať náklady na rôzne typy dopravy a ubytovania.	Pochopiť mechanizmus požičiavania peňazí (istina, úrok, RPMN, doba splácania). Kriticky zhodnotiť riziká nevýhodných pôžičiek a spotrebných úverov. Vypočítať preplatok pri kúpe tovaru na splátky.	Rozlíšiť hrubú a čistú mzdu, pochopiť systém daní a odvodov na Slovensku. Spoznať základy investovania (akcie, dlhopisy, ETF, kryptomeny) a princíp inflácie. Analyzovať podmienky brigádnickej práce pre mladistvých.
Obsah/téma	Moje prvé prasiatko a hodnota peňazí - história peňazí, slovenské mince a eurozóna, rodinné príjmy a základné výdavky (bývanie, strava).	Rodinný rozpočet a nákupný košík - vyrovnaný, prebytkový a schodkový rozpočet, skryté triky supermarketov, analýza letákových akcií, kritické myslenie pri reklame.	Svet bánk a bezhotovostné platby - platobné karty (debetná vs. kreditná), bankomat, IBAN, princíp fungovania PIN kódov, slovná zásoba k téme „In the Bank“.	Cestujeme a spoznávame meny sveta - kurzový lístok (nákup/predaj), svetové meny (dolár, libra, jen, koruna), vyhľadávanie dopravných spojení a ubytovania na internete, cestovné poistenie.	Úvery, dlhy a finančné pasce - hypotéka vs. spotrebný úver, nebankové spoločnosti, exekúcia a osobný bankrot, čítanie s porozumením (zmluvy s drobným písmom).	Investovanie, dane a môj prvý zárobok - daňový systém, výplatná páska, vzťah medzi rizikom a výnosom pri investovaní, ako inflácia požiera úspory, napísanie životopisu.
Výstupy	„Kniha prianí a potrieb“ – koláž s rozdelením vecí podľa dôležitosti. Hra na obchod (praktické precvičenie vydávania a počítania hotovosti).	Tabuľkový simulovaný rozpočet rodiny na jeden mesiac s pevnou sumou. Recept na rodinnú večeru s presným prepočtom ceny nákupu na osobu.	Plagát „Ako bezpečne platiť na internete“. Návrh dizajnu vlastnej detskej platobnej karty s bezpečnostnými prvkami.	Itinerár a rozpočet trojdňového výletu do európskej metropoly v Exceli. Simulovaná zmenáreň (hra na prepočet peňazí pred odchodom na dovolenku).	Porovnávací tabuľka: Kúpa smartfónu v hotovosti vs. na splátky (výpočet navýšenia).	Prepočítaná vzorová výplatná páska (z hrubej mzdy na čistú mzdu brigádnika). Životopis.

4. Deň kultúry a médií

Prierezová gramotnosť	čitateľská a vizuálna gramotnosť, občianska gramotnosť, digitálna gramotnosť					
Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ciele	Rozlíšiť medzi vymysleným príbehom (fikcia) a realitou. Spoznať základy divadelnej a filmovej reči (herec, režisér, kostým). Transformovať textový príbeh do vizuálnej podoby.	Identifikovať kultúrne pamätihodnosti, zvyky a folklór vo svojom regióne. Pochopiť význam múzeí, galérií a knižníc pre zachovanie identity. Napísať jednoduchú recenziu alebo pozvánku na kultúrne podujatie.	Dekódovať zámery tvorcov reklamy a identifikovať ich cieľové skupiny. Analyzovať vplyv reklamy a influencerov na spotrebné správanie tínedžerov. Navrhnuť etickú a pravdivú reklamnú kampaň.	Navštíviť divadelné predstavenie, osvojiť si pravidlá etikety správania a odievania v kultúrnej inštitúcii.	Navštíviť divadelné predstavenie, osvojiť si pravidlá etikety správania a odievania v kultúrnej inštitúcii.	Vytvoriť spomienkovú videoprezentáciu zo spoločných fotografií (trieda, jednotlivci). Nacvičiť a prezentovať situačné divadielko zo života triedy. Prezentáciu predstaviť v cudzom jazyku.
Obsah/téma	Príbehy v našich životoch (Svet rozprávok a komiksu) - rozprávky, povesti, komiksová tvorba, animovaný film, slušné správanie sa v divadle a kine.	Regionálne dedičstvo a tradície - lokálne zvyky a tradície, kroje, nárečia, architektúra našej obce, ako funguje múzeum.	Svet reklamy a skryté posolstvá - druhy médií (tlač, rozhlas, TV, internet), triky marketingu (farby, hudba, slogany), product placement, etika v reklame.	Kultúra v škole – divadelné predstavenie.	Kultúra v škole – divadelné predstavenie.	Mojich 9 rokov na škole – spolužiaci, vzťahy s učiteľmi, vzťah ku škole, k predmetom, spomienky.
Výstupy	Vlastný krátky komiks (3 – 4 okná) na motívy školského dňa. Dramatizácia krátkej scény / bábkového divadla pred triedou.	„Kultúrny sprievodca našou obcou“ – brožúrka alebo plagát pre turistov. Vlastný návrh moderného loga alebo suveníru inšpirovaného miestnou tradíciou.	Analýza konkrétnej videoreklamy (odhalenie manipulatívnych techník). Tvorba plagátu alebo storyboardu pre fiktívny produkt, ktorý pomáha škole/prírode.	Pozvánka. Blog/vlog na školský web.	Pozvánka. Blog/vlog na školský web.	Divadielko a videoprezentácia prezentované na rozlúčkovej slávnosti triedy v KD.

5. Európsky deň jazykov

Prierezová gramotnosť	sociálna a emocionálna gramotnosť, čitateľská a vizuálna gramotnosť, digitálna gramotnosť					
Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ciele	Naučiť sa slovo „Áno“ (prípadne „Ahoj“ a „Ďakujem“) v minimálne 6 – 8 európskych jazykoch a správne ich priradiť k daným krajinám. Zoznámiť sa s hymnami okolitých európskych krajín.	Uvedomiť si, že na svete existujú tisíce rôznych jazykov. Naučiť sa základné pozdravy a poďakovania v 5 rôznych európskych jazykoch. Rozvíjať sluchovú pamäť pri počúvaní piesní v cudzích jazykoch.	Identifikovať a analyzovať netradičné lingvistické fakty (napr. najdlhšie slová, ohrozené jazyky). Rozvíjať zručnosti pri tvorbe vizuálnych alebo digitálnych vzdelávacích materiálov a prezentačné zručnosti pred publikom.	Priradiť typické národné jedlá a suroviny k jednotlivým regiónom a štátom Európy. Zdokonaľiť sa v práci s textom (receptom) v cudzom jazyku a rozvíjať prezentačné zručnosti pri obhajobe vlastného projektu.	Identifikovať hlavné svetové metropoly módy a ich kultúrny prínos. Analyzovať životný cyklus oblečenia od pestovania bavlny/výroby syntetických vlákien až po textilný odpad.	Pripraviť interview v rámci školy a rodiny o zvykoch a tradíciách počas roka a porovnať so zvykmi a tradíciami vo svete.
Obsah/téma	Povedz „Áno“ jazykom - Európsky deň jazykov, ako sa dorozumievajú deti v susedných štátoch.	Jazyková cesta po Európe - Európsky deň jazykov, ako sa dorozumievajú deti v susedných štátoch.	20 vecí, ktoré ste možno o jazykoch nevedeli - Európsky deň jazykov, ako sa dorozumievajú deti v susedných štátoch.	Medzinárodná kuchyňa - gastronomická mapa Európy, vplyv podnebia a polohy štátu na zloženie stravy (napr. olivy na juhu, ryby na severe), cudzie výrazy v gastronómii	Svetová móda - história odievania, tradičné národné odevy sveta, chémia textilných materiálov, koncept udržateľnej módy (Slow Fashion, upcycling, second-hand), prečo oblečenie putuje potravinové/textilné míle).	Zvyky a tradície vo svete - Sviatky a festivaly sveta, prechodové rituály, kultúra stolovania a spoločenská etiketa (gestá, obliekanie, vyjadrovanie úcty), ochrana svetového nemateriálneho dedičstva UNESCO.
Výstupy	Pexeso európskych pozdravov - žiaci v skupinách vytvoria kartičky na pexeso. Jedna kartička bude obsahovať vlajku a názov štátu, druhá kartička slovo „Áno“ v jazyku tohto štátu.	„Slovníček do vrecka“ – obrázkový minilexikón základných fráz pre cestovateľa. Spoločná koláž triedy „Ahoj, Európa!“ s vlajkami a pozdravmi.	Plagátová infografika „Top 5 jazykových šialenstiev“(skupinová práca).	Prezentácia jedla vybraného štátu. Prezentácia môže byť spojená s ochutnávkou tradičného trvanlivého jedla, ktoré žiaci pripravili vopred doma.	„Štítok hovorí pravdu“ (zloženie, krajina pôvodu), zaznačenie pôvodu oblečenie do mapy, vytvorenie infografiky o tom, koľko kilometrov precestovalo oblečenie, ekologické stopy.	Interview do školského časopisu.

6. Deň rodiny

6. Deň rodiny						
Prierezová gramotnosť	sociálna a emocionálna gramotnosť, čitateľská a vizuálna gramotnosť, občianska gramotnosť					
Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ciele	Vytvoriť pozdrav pre starých rodičov. Zistiť informácie o starých rodičoch a prezentovať ich pred triedou. Pripraviť literárno-dramatické pásmo k téme Úcta k starším.	Zostrojiť rodokmeň svojej rodiny, vedieť porozprávať o členoch rodiny. Identifikovať dôležitosť vzájomnej pomoci, rešpektu a delby povinností v rodine. navrhnuť vlastný „Rodinný erb“.	Vytvoriť pojmovú mapu vo WordArt-e „Čo pre mňa znamená rodina“. Napísať blahoželanie rodinnému príslušníkovi pri príležitosti životného jubilea.	Pomenovať hlavné biologické a emocionálne zmeny v puberte a vysvetliť pojem „osobné hranice“. Žiaci si v modelových situáciách precvičia asertívne odmietnutie (povedať „NIE“) a bezpečné správanie v online priestore, vzťahy, pravda a mýty o dospievaní, pohlavné choroby, predčasný sexuálny styk – dôsledky.	Pochopiť základné princípy dedičnosti znakov, funkcia DNA a génov. Zdokonaľiť sa v analýze rodinných rysov a interpretácii biologických dát. Vyhľadať a spracovať informácie o význame genetického poradenstva.	Identifikovať a analyzovať hlavné sociálne, technologické a hodnotové rozdiely medzi generáciou seniorov a súčasnou mládežou. Uplatniť rešpektujúcu, veku primeranú komunikáciu so seniormi. Pripraviť spoločné aktivity.
Obsah/téma	Babka a dedko – október ako mesiac úcty k starším.	Moja rodina – členovia rodiny, rodinné povolania a hobby, uvedomiť si jedinečnosť a hodnotu vlastného rodinného zázemia.	Čo pre mňa znamená rodina - definovať nehmotné hodnoty rodiny	Moje meniace sa telo – biológia puberty, hygiena, emócie, nálady, sebahodnotenie.	Gény, dedičnosť - spoznať stavbu DNA, Mendelove zákony dedičnosti a interaktívnou formou preskúmať, ako sa v rodinách dedia konkrétne telesné znaky.	Generačné rozdiely – návšteva klientov domova dôchodcov v obci.
Výstupy	Pozdrav starým rodičom. Literárno-dramatické pásmo prezentované v KD.	Rodokmeň, rodinný erb	Pojmová mapa, blahoželanie	Video.	3D model molekuly DNA, simulátor kríženia - pomocou hádzania mincí (reprezentujúcich náhodný výber génov od rodičov) vytvoria fiktívneho „potomka“ a nakreslia jeho portrét.	Fotodokumentácia, fotoreportáž na webe školy.

7. Veda a technika						
Prierezová gramotnosť	environmentálna gramotnosť, čitateľská a vizuálna gramotnosť, digitálna gramotnosť					
Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ciele	Stavba jednoduchých mechanizmov z recyklovaných materiálov a stavebníc, príbehy slávnych objavov, tvorba tímového plagátu alebo 3D modelu „Vynález pre moju školu“ a jeho prezentácia spolužiakom.	Diskusia na tému sociálne siete, autorské práva a digitálna stopa. Algoritmy okolo nás - zadávanie pokynov spolužiakovi ako „robotovi“ pri navigácii v labyrinte. Práca s ukážkami správ, rozlišovanie faktu od výmyslu.	Exkurzia do solárneho/veterného parku alebo ekologickej teplárne. Sledovanie technologických procesov v praxi.	Exkurzia do solárneho/veterného parku alebo ekologickej teplárne. Sledovanie technologických procesov v praxi.	Navrhnuť infraštruktúru mesta (inteligentné osvetlenie, separácia odpadu, cyklotrasy). Prezentácia moderných trendov a technológií v architektúre.	Práca s voľne dostupnými modelmi, základy promptovania. Hľadanie chýb v textoch vygenerovaných AI, overovanie informácií prostredníctvom primárnych zdrojov, panelová diskusia o tom, ktoré profesie zaniknú, ktoré vzniknú a aké zručnosti budú žiaci v ére AI potrebovať.
Obsah/téma	Od kola k robotom (Evolúcia vynálezov) – historické vynálezy	Digitálny svet pod lupou - bezpečne s IT	Obnoviteľná energia a zelené technológie - ekologické a ekonomické dopady rôznych zdrojov energie	Obnoviteľná energia a zelené technológie - ekologické a ekonomické dopady rôznych zdrojov energie	Smart mestá a doprava budúcnosti - analýza technologických potreby moderných miest so zameraním na ekológiu a návrh smart riešení pre obec.	Umelá inteligencia (AI) – Nástroj alebo hrozba? - kriticky zhodnotiť prínosy a riziká umelej inteligencie.
Výstupy	Funkčný model jednoduchého stroja a prezentácia pred triedou, vlastný návrh zlepšenia	Plagát „Desatoro bezpečného internetu“	Infoleták o obnoviteľných zdrojoch energie a zelenej energii	Výpočet ročnej spotreby energie spotrebiča zo zadáných údajov, návrh 3 konkrétnych úsporných opatrení	Prezentácia modelu smart štvrte	Panel

8. Deň pohybu						
Prierezová gramotnosť	environmentálna gramotnosť, sociálno-emocionálna gramotnosť, digitálna gramotnosť					
Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ciele	Napísať pozvánku rodinným príslušníkom k športovej udalosti, zostaviť spoločne zdravý jedálniček, rozpoznať prejavy fyzickej záťaže, poskytnúť prvú pomoc pri povrchových zraneniach, absolvovať trasu v stanovenom limite, využiť smart aplikáciu na odmeranie vzdialenosti, modelovať postavu v pohybe z modelovacej hmoty.	Splniť pohybové úlohy podľa zadania, riešiť hlavolamy.	Splniť pohybové úlohy podľa zadania, riešiť hlavolamy. Uvedomiť si správne držanie tela, postavenie a tvar chodidiel, realizácia cvikov na odstránenie bolesti chrbtice.	Realizovať beh na 100m, meranie tepovej frekvencie pred a po behu, frekvencia dýchania pred a po behu. Odmerať počet krokov, čas a vzdialenosť, vypočítať priemerné hodnoty, spracovanie do tabuliek a grafov prostredníctvom PC, interpretovať namerané hodnoty.	Turistická vychádzka - orientácia a pohyb v teréne, práca s mapou, GPS súradnicami. Poskytnutie PP, vytvoriť fotodokumentáciu miesta a mapu navštívených miest, vytvoriť cestovný denník.	Turistická vychádzka - orientácia a pohyb v teréne, práca s mapou, GPS súradnicami. Poskytnutie PP, vytvoriť fotodokumentáciu miesta a mapu navštívených miest, vytvoriť cestovný denník.
Obsah/téma	Športuje celá rodina	Hýbe sa nielen telo	Hýbe sa nielen telo	Pohyb v číslach	Turistika	Turistika
Výstupy	Pozvánka, jedálniček, modely postáv	Escape room	Escape room	Pracovný list	Cestovný denník, mapa, fotodokumentácia	Cestovný denník, mapa, fotodokumentácia

Príloha C Normatívne výkonové tabuľky pre hodnotenie Telesnej a športovej výchovy

1. ročník

Atletika - hodnotí sa beh na 50 m, skok do diaľky z miesta, hod ľahkou loptou/plnou loptou (1 kg), ľah – sed za 1 min, výdrž v zhybe/vis na hrazde.

Hodnotený výkon	žiak	1	2	3	4
Hod ľahkou/plnou loptou	CH D	od 250cm od 210cm	210 – 249cm 180 – 209cm	170 – 209cm 140 – 179cm	0 – 169cm 0 – 139cm
Výdrž v zhybe / 1 min	CH D	od 8 s od 5 s	6 – 7 s 4 s	4 – 5 s 2 – 3 s	0 – 3 s 0 – 1 s
Ľah – sed za 1 min	CH D	od 18 od 16	14 – 17 12 – 15	10 – 13 8 – 11	0 – 9 0 – 7
Skok do diaľky z miesta	CH D	od 120 cm od 110 cm	105 – 119 cm 95 – 109 cm	85 – 104 cm 75 – 94 cm	0 – 84 cm 0 – 74 cm
Beh na 50m	CH D	od 10,9 s od 11,3 s	11,0 – 11,8 s 11,4 – 12,2 s	11,9 – 12,7 s 12,3 – 13,1 s	12,8 s a viac 12,9 s a viac

Gymnastika

Hodnotí sa správny postoj, chôdza po lavičke, plazenie a kotúľ vpred na šikmej ploche/žinenke s pomocou.

- 1 Správne vykonanie prvkovej línie, odvaha a rovnováha.
- 2 Neistota pri chôdzi na lavičke, drobné technické chyby v kotúli.
- 3 Výrazný strach, zvládnutie len s plnou oporou učiteľa.
- 4 Odmietnutie cvičenia alebo úplná strata koordinácie.

Loptové hry

Hodnotí sa kotúľanie lopty po zemi na cieľ, hádzanie loptičky pred seba a chytanie nadhodenej lopty od učiteľa.

- 1 Presné kotúľanie, úspešné zachytenie lopty.
- 2 Lopta občas uniká, nepresný smer hodu.
- 3 Slabá motorická reakcia na letiacu alebo kotúľajúcu sa loptu.
- 4 Žiak nedokáže s loptou manipulovať.

2. ročník

Atletika - hodnotí sa beh na 50 m, skok do diaľky z miesta, hod plnou loptou (1 kg), ľah – sed za 1 min, výdrž v zhybe.

Hodnotený výkon	žiak	1	2	3	4
Hod ľahkou/plnou loptou	CH D	od 310cm od 260cm	270 – 309cm 230 – 259cm	230 – 269cm 200 – 229cm	0 – 229cm 0 – 199cm
Výdrž v zhybe / 1 min	CH D	od 13 s od 8 s	10 – 12 s 6 7 s	7 – 9 s 4 - 5 s	0 – 6 s 0 – 3 s
Ľah – sed za 1 min	CH D	od 24 od 22	20 – 23 18 – 21	15 – 19 13 – 17	0 – 14 0 – 12
Skok do diaľky z miesta	CH D	od 135 cm od 125 cm	115 – 134 cm 105 – 124 cm	95 – 101 cm 80 – 104 cm	0 – 94 cm 0 – 79 cm
Beh na 50m	CH D	od 10,2 s od 10,6 s	110,3– 11,1 s 10,7 – 11,5 s	11,2 – 12,0 s 11,6 – 12,4 s	12,1 s a viac 12,5 s a viac

Gymnastika

Hodnotí sa kotúľ vpred, kolíska (príprava na kotúľ vzad) a poloha vzpor kľačmo/stoj na jednej nohe.

- 1 Bezchybné cvičenie bez pomoci.
- 2 Drobné chyby v koordinácii alebo držaní tela.
- 3 Zvládnutie prvku len s výraznou pomocou učiteľa.
- 4 Nezvládnutie prvku ani s pomocou učiteľa.

Loptové hry

Hodnotí sa chytanie veľkej lopty obojručne, hod obojručne z miesta, základný dribling na mieste dominantnou rukou.

- 1 Isté chytanie bez padnutia lopty, plynulý dribling na mieste.
- 2 Občasné vypadnutie lopty, dribling s prerušeniami.
- 3 Strach z lopty, kľčovité držanie, neudržanie driblingu.
- 4 Absolútne nezvládnutie manipulácie s loptou.

3. ročník

Atletika – hodnotí sa beh na 50m, skok do diaľky z miesta, hod plnou loptou, ľah – sed za 1 min, výdrž v zhybe.

Hodnotený výkon	žiak	1	2	3	4
Hod plnou loptou	CH D	od 360cm od 300cm	320 – 359cm 270 – 299cm	280 – 319cm 240 – 269cm	0 – 279cm 0 – 239cm
Výdrž v zhybe 1 min	CH D	od 19 s od 12 s	14 – 18 s 9 – 11 s	10 – 13 s 6 – 8 s	0 – 9 s 0 – 5 s
Ľah – sed za 1 min	CH D	od 29 od 27	24 – 28 22 – 26	19 – 23 17 – 21	0 – 18 0 – 16
Skok do diaľky z miesta	CH D	od 147cm od 139cm	127 – 146cm 119 – 137cm	107 – 126cm 87 – 118cm	0 – 106cm 0 – 86cm
Beh na 50m	CH D	od 9,6 s od 10 s	9,7 – 10,5 s 10,1 – 10,9 s	10,6 – 11,4 s 11,0 – 11,8 s	11,5 s a viac 11,9 s a viac

Gymnastika – hodnotí sa kotúľ vpred, kotúľ vzad a stoj na lopatkách.

- 1 bezchybne zvládnuté akrobatické cvičenie bez pomoci učiteľa.
- 2 zvládnuté akrobatické cvičenie s menšími chybami (nesprávne polozenie paží a rúk, nedostatočná vzpieracia činnosť, nedostatočné zaoblenie tela, predčasný dohmat a nedostatočné roznoženie, veľké vysadenie, nedostatočné vzpriamenie trupu a podobne).
- 3 zvládnutie akrobatického cvičenia len s pomocou učiteľa a to s menšími chybami.
- 4 nezvládnutie akrobatického cvičenia ani s pomocou učiteľa.

Loptové hry – hodnotia sa prihrávky jednoruč a obojruč, chytanie lopty, vedenie lopty - dribling

- 1 bezchybne zvládnutá technika prihrávania, chytania a vedenia lopty, výborná pohotovosť v hrách, ovládanie pravidiel jednoduchých hier, výborná herná kombinácia;
- 2 s menšími chybami zvládnutá technika prihrávania, chytania a vedenia lopty, nižšia pohotovosť v hrách, menšie chyby v ovládaní pravidiel jednoduchých hier, slabšia herná kombinácia;
- 3 slabo zvládnutá technika prihrávania, chytania a vedenia lopty, kľčové držanie lopty, nedostatok švihového pohybu, driblovanie v predklone a pred telom, slabá herná kombinácia, slabé ovládanie pravidiel jednoduchých hier;
- 4 nezvládnutá technika prihrávania, chytania a vedenia lopty, nedostatočná herná kombinácia a aktivita, nezvládnuté pravidlá jednoduchých pohybových hier.

4. ročník

Atletika – hodnotí sa beh na 50m, skok do diaľky z miesta, hod plnou loptou, ľah – sed za 1 min, výdrž v zhybe.

Hodnotený výkon	žiak	1	2	3	4
Hod plnou loptou	CH D	od 400cm od 370cm	360 – 399cm 340 – 369cm	320 – 359cm 310 – 339cm	0 – 319cm 0 – 309cm
Výdrž v zhybe 1 min	CH D	od 21 s od 16 s	16 – 20 s 12 – 15 s	11 – 15 s 8 – 11 s	0 – 10 s 0 – 7 s
Ľah – sed za 1 min	CH D	od 32 od 31	27 – 31 26 – 30	22 – 26 21 – 25	0 – 21 0 – 20
Skok do diaľky z miesta	CH D	od 157cm od 150cm	137 – 156cm 130 – 149cm	117 – 136cm 110 – 129cm	0 – 116cm 0 – 109cm
Beh na 50m	CH D	od 9,3 s od 9,6 s	9,4 – 10,2 s 9,7 – 10,5 s	10,3 – 11,1 s 10,6 – 11,4 s	11,2 s a viac 11,5 s a viac

Gymnastika – hodnotí sa kotúľ vpred, kotúľ vzad a stoj na lopatkách, skok cez kozu.

- 1 bezchybne zvládnuté akrobatické cvičenie bez pomoci učiteľa.
- 2 zvládnuté akrobatické cvičenie s menšími chybami (nesprávne polozenie paží a rúk, nedostatočná vzpieracia činnosť, nedostatočné zaoblenie tela, predčasný dohmat a nedostatočné roznoženie, veľké vysadenie, nedostatočné vzpriamenie trupu a podobne).
- 3 zvládnutie akrobatického cvičenia len s pomocou učiteľa a to s menšími chybami.
- 4 nezvládnutie akrobatického cvičenia ani s pomocou učiteľa.

Loptové hry – hodnotia sa prihrávky jednoruč a obojruč, chytanie lopty, trojkrokové vedenie lopty a herná kombinácia.

- 1 bezchybne zvládnutá technika prihrávania, chytania a vedenia lopty, výborná pohotovosť v hrách, ovládanie pravidiel jednoduchých hier, výborná herná kombinácia;
- 2 s menšími chybami zvládnutá technika prihrávania, chytania a vedenia lopty, nižšia pohotovosť v hrách, menšie chyby v ovládaní pravidiel jednoduchých hier, slabšia herná kombinácia;
- 3 slabo zvládnutá technika prihrávania, chytania a vedenia lopty, kľčové držanie lopty, nedostatok švihového pohybu, driblovanie v predklone a pred telom, slabá herná kombinácia, slabé ovládanie pravidiel jednoduchých hier;
- 4 nezvládnutá technika prihrávania, chytania a vedenia lopty, nedostatočná herná kombinácia a aktivita, nezvládnuté pravidlá jednoduchých pohybových hier.

5. ročník

Atletika - hodnotí sa člnkový vytrvalostný beh, skok do diaľky z miesta, ľah-sed (30s), výdrž v zhybe, člnkový beh 10x5m, beh na 60m.

DIEVČATÁ					
Známka	1	2	3	4	5
Disciplína					
Člnkový vytrvalostný beh – 20m úseky (s)	36 a viac	35 - 26	25 - 16	15 – 8	7 a menej
Skok do diaľky z miesta (cm)	115 a viac	114 - 97	96 - 79	78 - 61	60 a menej
Ľah – sed (30s)	15 a viac	14 - 11	10 - 7	6 - 3	2 a menej
Výdrž v zhybe (s)	34,9 a viac	34,8 – 22,4	22,3 – 9,5	9,4 – 3,3	3,2 a menej
Člnkový beh 10x5m	21,7 a menej	21,8 – 23,7	23,8 – 25,7	25,8 – 27,7	27,8 a viac
Beh na 60m	10,90 a menej	10,91-11,29	11,30-11,99	12,00-12,90	viac ako 12,90
CHLAPCI					
Známka	1	2	3	4	5
Disciplína					
Člnkový vytrvalostný beh – 20m úseky (s)	62 a viac	61 - 45	44 - 27	26 - 9	8 a menej
Skok do diaľky z miesta (cm)	157 a viac	156 - 133	132 - 109	108 - 85	84 a menej
Ľah – sed (30s)	20 a viac	19 - 16	15 - 12	11 - 8	7 a menej
Výdrž v zhybe (s)	35 a viac	34,9 – 23,0	22,9 – 13,9	13,8 – 4,1	4,0 a menej
Člnkový beh 10x5m	20,9 a menej	21,0 – 22,5	22,6 – 24,2	24,3 – 25,9	26,0 a viac
Beh na 60m	10,70 a menej	10,71 – 11,09	11,10 – 11,79	11,80 – 12,70	viac ako 12,71

6. ročník

Atletika - hodnotí sa člnkový vytrvalostný beh, skok do diaľky z miesta, ľah-sed (30s), výdrž v zhybe, člnkový beh 10x5m, beh na 60m, skok do výšky, skok do diaľky s rozbehom, hod.

DIEVČATÁ					
Známka	1	2	3	4	5
Disciplína					
Člnkový vytrvalostný beh – 20m úseky (s)	40 a viac	39 - 30	29 - 20	19 - 11	10 a menej
Skok do diaľky z miesta (cm)	135 a viac	134 - 117	116 - 104	103 - 81	80 a menej
Ľah – sed (30s)	18 a viac	17 - 14	13 - 10	9 - 6	5 a menej
Výdrž v zhybe (s)	43,0 a viac	42,9 – 29,8	29,7 – 16,6	16,5 – 3,7	3,6 a menej
Člnkový beh 10x5m	21,6 a menej	21,7 – 23,6	23,7 – 25,7	25,8 – 27,6	27,7 a viac
Beh na 60m	10,60 a menej	10,61 – 11,20	11,21 – 11,90	11,91 – 12,60	12,61 a viac
Skok do výšky (cm)	100 a viac	99 - 90	89 - 80	79 - 70	69 a menej
Skok do diaľky s rozbehom (cm)	300 a viac	299 - 270	269 - 240	239 - 210	109 a menej
Hod kriketom (m)	22 a viac	21,5 – 18,0	17,5 - 13	12,5 – 7,0	6,5 a menej
CHLAPCI					
Známka	1	2	3	4	5
Disciplína					
Člnkový vytrvalostný beh – 20m úseky (s)	67 a viac	66 - 50	49 - 32	31 - 14	13 a menej
Skok do diaľky z miesta (cm)	177 a viac	176 - 153	152 - 129	128 - 105	104 a menej
Ľah – sed (30s)	24 a viac	23 - 20	19 - 16	15 - 12	11 a menej
Výdrž v zhybe (s)	44,0 a viac	43,9 – 32,3	32,2 - 18	17,9 – 6,4	6,3 a menej
Člnkový beh 10x5m	19,3 a menej	19,4 – 21,2	21,3 – 23,1	23,2 – 25,8	25,9 a viac
Skok do výšky (cm)	105 a viac	104 - 95	94 - 85	84 - 75	74 a menej
Skok do diaľky s rozbehom (cm)	320 a viac	319 - 290	289 - 250	249 - 210	209 a menej
Hod kriketom (m)	26 a viac	25,5 – 21,5	21,0 – 17,5	17,0 – 12,5	12 a menej
Beh na 60m	10,40 a menej	10,41 – 11,10	11,11 – 11,80	11,81 – 12,50	12,51 a viac

7. ročník

Atletika - hodnotí sa člnkový vytrvalostný beh, skok do diaľky z miesta, ľah-sed (30s), výdrž v zhybe, člnkový beh 10x5m, beh na 60m, skok do výšky, skok do diaľky s rozbehom, hod.

DIEVČATÁ					
Známka	1	2	3	4	5
Disciplína					
Člnkový vytrvalostný beh – 20m úseky (s)	44 a viac	43 - 34	33 - 24	23 - 14	13 a menej
Skok do diaľky z miesta (cm)	155 a viac	154 - 137	136 - 119	118 - 101	100 a menej
Ľah – sed (30s)	21 a viac	20 - 17	16 - 13	12 - 9	8 a menej
Výdrž v zhybe (s)	49,2 a viac	49,1 – 34,2	34,1 – 19,2	19,1 – 4,2	4,1 a menej
Člnkový beh 10x5m	20,4 a menej	20,5 – 22,2	22,3 – 24,0	24,1 – 25,6	25,7 a viac
Beh na 60m	10,30 a menej	13,31 – 10,70	10,71 – 11,30	11,31 – 11,89	11,90 a viac
Skok do výšky (cm)	105 a viac	104 - 95	94 - 85	84 - 75	74 a menej
Skok do diaľky s rozbehom (cm)	320 a viac	319 - 305	304 - 270	269 - 235	234 a menej
Hod kriketom (m)	26 a viac	25,5 – 21,0	20,5 – 15,0	14,5 – 9,0	8,5 a menej
CHLAPCI					
Známka	1	2	3	4	5
Disciplína					
Člnkový vytrvalostný beh – 20m úseky (s)	72 a viac	71 - 55	56 - 37	36 - 19	18 a menej
Skok do diaľky z miesta (cm)	197 a viac	196 - 173	172 - 149	148 - 139	138 a menej
Ľah – sed (30s)	26 a viac	25 - 22	21 - 18	17 - 14	13 a menej
Výdrž v zhybe (s)	59,5 a viac	59,4 – 40,2	40,1 – 20,8	20,7 – 7,0	6,9 a menej
Člnkový beh 10x5m	18,1 a menej	18,2 – 20,7	20,7 – 23,3	23,4 – 24,6	24,7 a viac
Skok do výšky (cm)	110 a viac	109 - 100	99 - 90	79 - 70	69 a menej
Skok do diaľky s rozbehom (cm)	340 a viac	339 - 315	314 - 285	284 - 255	254 a menej
Hod kriketom (m)	32 a viac	31,5 – 26,5	26,0 – 20,5	20,0 – 14,5	14,0 a menej
Beh na 60m	10,00 a menej	10,01 – 10,50	10,51 – 11,10	11,11 – 11,70	11,71 a viac

8. ročník

Atletika - hodnotí sa člnkový vytrvalostný beh, skok do diaľky z miesta, ľah-sed (30s), výdrž v zhybe, člnkový beh 10x5m, beh na 60m, skok do výšky, skok do diaľky s rozbehom, hod/vrh.

DIEVČATÁ					
Známka	1	2	3	4	5
Disciplína					
Člnkový vytrvalostný beh – 20m úseky (s)	48 a viac	47 - 38	37 - 28	27 - 17	16 a menej
Skok do diaľky z miesta (cm)	175 a viac	174 - 157	156 - 139	138 - 121	120 a menej
Ľah – sed (30s)	24 a viac	23 - 20	19 - 16	15 - 12	11 a menej
Výdrž v zhybe (s)	51,1 a viac	51,0 – 36,3	36,2 – 21,5	21,4 – 6,8	6,7 a menej
Člnkový beh 10x5m	19,6 a menej	19,7 – 21,6	21,7 – 23,6	23,7 – 25,7	25,8 a viac
Beh na 60m	10,00 a menej	10,01 – 10,30	10,31 – 10,70	10,71 – 11,09	11,10 a viac
Skok do výšky (cm)	110 a viac	109 - 100	99 - 90	89 - 80	79 a menej
Skok do diaľky s rozbehom (cm)	340 a viac	339 - 320	319 - 300	299 - 280	279 a menej
Hod kriketom/vrh guľou (m)	32 a viac	31,5 – 25,5	25,0 – 21,0	20,5 – 16,5	15,5 a menej
	6,00 a viac	5,99 – 5,00	4,99 – 4,00	3,99 – 3,00	2,99 a menej
CHLAPCI					
Známka	1	2	3	4	5
Disciplína					
Člnkový vytrvalostný beh – 20m úseky (s)	77 a viac	76 - 60	59 - 42	41 - 24	23 a menej
Skok do diaľky z miesta (cm)	207 a viac	206 - 183	182 - 159	158 - 135	134 a menej
Ľah – sed (30s)	30 a viac	29 - 26	25 - 21	20 - 16	15 a menej
Výdrž v zhybe (s)	65,1 a viac	65,0 – 47,0	46,9 – 28,8	28,7 – 9,0	8,9 a menej
Člnkový beh 10x5m	17,9 a menej	18,0 – 20,0	20,1 – 22,0	22,1 – 24,0	24,1 a viac
Skok do výšky (cm)	115 a viac	114 - 105	104 - 95	94 - 85	84 a menej
Skok do diaľky s rozbehom (cm)	370 a viac	369 - 345	344 - 315	314 - 285	284 a menej
Hod kriketom/vrh guľou (m)	38 a viac	37,5 – 33,0	32,5 – 28,0	27,5 – 23,0	22,5 a menej
	7,00 a viac	6,99 – 6,00	5,99 – 5,00	4,99 – 4,00	3,99 a menej
Beh na 60m	Menej ako 9,50	9,51 – 9,90	9,91 – 10,50	10,51 – 11,10	11,11 a viac

9. ročník

Atletika - hodnotí sa člnkový vytrvalostný beh, skok do diaľky z miesta, ľah-sed (30s), výdrž v zhybe, člnkový beh 10x5m, beh na 60m, skok do výšky, skok do diaľky s rozbehom, hod/vrh.

DIEVČATÁ					
Známka	1	2	3	4	5
Disciplína					
Člnkový vytrvalostný beh – 20m úseky (s)	52 a viac	51 - 42	41 - 32	31 - 21	20 a menej
Skok do diaľky z miesta (cm)	200 a viac	199 - 182	181 - 160	159 - 146	145 a menej
Ľah – sed (30s)	27 a viac	26 - 23	22 - 19	18 - 14	13 a menej
Výdrž v zhybe (s)	52,0 a viac	51,9 – 37,2	37,1 – 22,5	22,4 – 7,7	7,6 a menej
Člnkový beh 10x5m	17,2 a menej	17,3 – 19,4	19,5 – 21,7	21,8 – 23,9	24,0 a viac
Beh na 60m	9,80 a menej	9,81 – 10,10	10,11 – 10,60	10,61 -11,09	11,10 a viac
Skok do výšky (cm)	115 a viac	114 - 105	104 - 95	94 - 85	84 a menej
Skok do diaľky s rozbehom (cm)	360 a viac	359 - 330	329 - 310	309 - 290	289 a menej
Hod kriketom/vrh guľou (m)	36 a viac	35,5 – 31,0	30,5 – 24,0	23,5 – 19,0	18,5 a menej
	7,00 a viac	6,99 – 6,00	5,99 – 5,00	4,99 – 4,00	3,99 a menej
CHLAPCI					
Známka	1	2	3	4	5
Disciplína					
Člnkový vytrvalostný beh – 20m úseky (s)	82 a viac	81 - 65	64 - 45	44 - 27	26 a menej
Skok do diaľky z miesta (cm)	232 a viac	231 - 208	207 - 180	179 - 157	156 a menej
Ľah – sed (30s)	32 a viac	31 - 28	27 - 23	22 - 14	17 a menej
Výdrž v zhybe (s)	75,0 a viac	74,9 – 52,4	52,3 – 29,8	29,7 – 11,2	11,1 a menej
Člnkový beh 10x5m	18,0 a menej	18,1 – 19,8	19,9 – 21,9	22,0 – 24,5	24,6 a viac
Skok do výšky (cm)	120 a viac	119 - 110	109 - 100	99 - 90	89 a menej
Skok do diaľky s rozbehom (cm)	400 a viac	399 - 365	664 - 335	334 - 305	304 a menej
Hod kriketom/vrh guľou (m)	44 a viac	43,5 – 36,5	36,0 – 29,0	28,5 – 21,5	21,0 a menej
	8,00 a viac	7,99 – 7,00	6,99 – 6,00	5,99 – 5,00	4,99 a menej
Beh na 60m	9,10 a menej	9,11 – 9,50	9,51 – 10,10	10,11 – 10,70	10,71 a viac

Okrem atletiky sa v 5. – 9. ročníku hodnotia:

Športové hry (kolektívne športy)

Hodnotí sa predovšetkým technika ovládania lopty, herné kombinácie a uplatnenie pravidiel v zápase. Najčastejšie ide o tieto športy:

Basketbal: dribling (na mieste a v pohybe), prihrávky obojručne od hrudníka, dvojtakt, strel'ba na kôš z miesta a z behu.

Volejbal: podanie (spodné, vo vyšších ročníkoch vrchné), odbitie prstami nad seba a na spoluhráča, odbitie loptu bagrom, sieťová hra.

Futbal: vedenie lopty, prihrávka vnútorným priehlavkom, spracovanie lopty, strel'ba na bránu, hra na pozíciách.

Florbal / Vybíjaná: držanie hokejky, vedenie loptičky, prihrávka a strel'ba (florbal); technika chytania a hádzania lopty, vyhýbanie sa (vybíjaná).

Športová a rytmická gymnastika

Zameriava sa na koordináciu, flexibilitu, silu a estetiku pohybu.

Akrobatické cvičenia: kotúl' vpred, kotúl' vzad, stojka na lopatkách („sviečka“), stojka na rukách (s dopomocou), váha stojmo, prípadne premet stranou („hviezda“).

Cvičenia na náradí: skok roznožmo alebo skrčmo cez kozu (či debnu), rúčkovanie na rebrinách, visy a zhyby na hrazde.

Šplh: šplh na tyči alebo na lane (s prírazom nôh, meria sa čas alebo dosiahnutá výška).

Rytmická gymnastika a tance: zvládnutie základných tanečných krokov, koordinácia pohybu s hudobným sprievodom, jednoduché pohybové zostavy.

Všeobecná pohybová výkonnosť

Žiaci absolvujú testovacie batérie na začiatku a na konci školského roka, kde sa meria ich silový, vytrvalostný a rýchlostný rozvoj:

skok do diaľky z miesta,

sed-l'ah za 1 minútu,

člnkový beh,

výdrž v zhybe nadhmatom,

predklon v sede v dosahu.

Sezónne činnosti (podľa podmienok školy)

Ak má škola na tieto aktivity priestory a vybavenie, do hodnotenia vstupujú:

Plávanie: technika aspoň jedného alebo dvoch plaveckých spôsobov (kraul, prsia, znak), skok do vody, plavecká vytrvalosť.

Lyžovanie / Snowboarding: zväčša v rámci lyžiarskeho kurzu (základný zjazd, oblúky, bezpečný pohyb na zjazdovke).

Teoretické vedomosti a pravidlá

Učiteľ môže priebežne hodnotiť aj úroveň teoretických poznatkov:

Znalosť pravidiel preberaných športových hier (napr. čo je to aut, foul, kroky v basketbale, postavenie mimo hry).

Zásady bezpečnosti: pravidlá správania sa v telocvični, na ihrisku a pri jednotlivých disciplínach.

Zdravý životný štýl: základy hygieny, dôležitosť rozcvičky a strečingu.

Príloha D Didaktické hry a účelové cvičenia

Časť obsahu vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb sa vyučuje formou **didaktických hier v 1. a 2. cykle**, ktoré slúžia na praktické osvojenie si učiva komponentu Ochrana a bezpečnosť zdravia a obyvateľstva a formou **účelových cvičení v 3. cykle**. Didaktické hry škola realizuje raz ročne v každom ročníku a didaktické hry dva razy ročne v každom ročníku. Jeden vyučovací deň predstavuje v 1. cykle päť vyučovacích hodín, v 2. a v 3. cykle šesť vyučovacích hodín.

Ročník	Obsah didaktických hier	Ciele didaktických hier
1.	Simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci.	- Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť a zdravie. - Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.
	Základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách.	
	Kolektívne aktivity - účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti.	
2.	Základné pravidlá cestnej premávky.	- Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov. - Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie - Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.
	Základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách.	
	Simulácia ohrozujúcej situácie a nácvik privolania pomoci.	
	Kolektívne aktivity - organizované prechádzky na určené miesta.	
3.	Prvá pomoc pri drobných poraneniach.	- Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. - Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.
	Simulácia ohrozujúcej situácie a nácvik privolania pomoci.	
	Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane, rovesníkov, spolupráca v skupine, sebaochrana, rešpekt, sebaúcta, poznanie svojich schopností.	
4.	Určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia tábora/ ohniska.	Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni.

	Praktické poskytnutie prvej pomoci (stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, popálenín).	• Rozpoznať a oznámiť nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie, využiť praktické zručnosti v sebaochrane. • Absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok, v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia.
	Presun mierne členitým terénom s prekonávaním terénnych prekážok , základné pravidlá ochrany životného prostredia, cvičenia rovnováhy na prírodných prekážkach, nosenie prírodných predmetov jednotlivo, v dvojiciach a iných skupinách (klady, kamene, brvná a pod.), pohybové hry v prírode, základy geocachingu.	
5.	Určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia táboriska/ohniska.	• Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. • Rozpoznať a oznámiť nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie, využiť praktické zručnosti v sebaochrane. • Dodržiavať zásady bezpečného správania sa pri vode, na horách v rôznych poveternostných podmienkach (ročných obdobiach). • Popísať postup v krízových situáciách a primerane veku na tieto situácie reagovať.
	Praktické poskytnutie prvej pomoci (stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, popálenín).	
	Evakuácia, evakuačný batoh, úkryty, chemické ohrozenie, únik nebezpečných látok, povodne a záplavy, branné cvičenie – simulácia prežitia v prírode a správanie sa v terénne ohrozenom priamym vonkajším nebezpečenstvom.	
6.	Simulácia vyhlásenia jednotlivých krízových situácií - mimoriadna situácia – povinnosti žiakov a škôl, povinnosti obyvateľstva.	• Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. • Rozpoznať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život a využívať zručnosti v sebaochrane a ochrane svojho okolia. • Adekvátne reagovať v simulovaných krízových situáciách a navrhnúť praktické postupy a riešenia. • Vhodne sa vystrojiť a absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok a v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia.
	Praktické poskytnutie prvej pomoci (umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha).	
	Presun terénom s prekonávaním zložitejších terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, pohybové hry v prírode, geocaching.	

7.	Simulácia vyhlásenia jednotlivých krízových situácií výnimočný stav, núdzový stav – povinnosti žiakov a škôl, povinnosti obyvateľstva.	• Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. • Rozpoznať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život a využívať zručnosti v sebaochrane a ochrane svojho okolia. • Adekvátne reagovať v simulovaných krízových situáciách a navrhnúť praktické postupy a riešenia. • Orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov.
	Cvičenia v prírode, orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu, turistické značky, orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia táboriska a ohniska.	
	Praktické poskytnutie prvej pomoci -stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, zlomenín.	
8.	Simulácia vyhlásenia jednotlivých krízových situácií vojnový stav – povinnosti žiakov a škôl, povinnosti obyvateľstva.	• Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. • Rozpoznať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život a využívať zručnosti v sebaochrane a ochrane svojho okolia. • Adekvátne reagovať v simulovaných krízových situáciách a navrhnúť praktické postupy a riešenia. • Orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov. • Vhodne sa vystrojiť a absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok a v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia.
	Cvičenia v prírode, orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu, turistické značky, orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia táboriska a ohniska.	
	Výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroje.	
	Praktické poskytnutie prvej pomoci - umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha.	
9.	Simulácia vyhlásenia jednotlivých krízových situácií vojna – povinnosti žiakov a škôl, povinnosti obyvateľstva.	• Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. • Rozpoznať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život a využívať zručnosti v sebaochrane a ochrane svojho okolia.
	Praktické poskytnutie prvej pomoci (umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, zlomenín, omrzlín, popálenín).	
	Výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroje.	

	Cvičenia v prírode, orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu, turistické značky, orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia táboriska a ohniska.	• <i>Adekvátne reagovať v simulovaných krízových situáciách a navrhnúť praktické postupy a riešenia.</i> • <i>Orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov.</i> • <i>Vhodne sa vystrojiť a absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok a v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia.</i>
--	--	---